

FILOZOFICKÁ FAKULTA UNIVERZITY
PALACKÉHO V OLOMOUCI
KATEDRA SLAVISTIKY

vývojové tendence v současné polštině

Developmental tendencies in contemporary Polish language

Tendencje rozwojowe współczesnej polszczyzny

MAGISTERSKÁ DIPLOMOVÁ PRÁCE

Autor: Bc. Monika Michejdová

Vedoucí práce: doc. PhDr. Ivana Dobrotová, Ph.D.

2020

Oświadczam, że niniejsza praca magisterska została napisana przeze mnie samodzielnie, przy wykorzystaniu źródeł naukowych, które zostały przytoczone w mojej pracy.

Ołomuniec, 6 maja 2020 r.

podpis

Składam serdeczne podziękowania Pani doc. PhDr. Ivaně Dobrotové, Ph.D. za udzielenie mi cennych rad i wskazówek oraz wszelką pomoc okazaną mi podczas realizacji tejże pracy.

podpis

Spis treści

Wstęp	5
1. Rozwój języka	7
2. Tendencje rozwojowe	9
2.1. Klasyfikacja tendencji językowych – stan badań	9
3. Tendencja do internacjonalizacji	15
3.1. Pojęcie internacjonalizacji	15
3.2. Przejawy internacjonalizacji	16
3.3. Podział internacjonalizmów	17
3.4. Internacjonalizacja w języku czeskim	22
4. Tendencja do demokratyzacji	24
5. Tendencja do ekonomiczności	27
5.1. Akronimy internetowe	28
6. Analiza językowa	31
7. Podsumowanie leksykalne	90
Zakończenie	93
Resumé	94
Bibliografia	95
Lista skrótów	126
Załącznik	127

WSTĘP

Leksyka współczesnego języka polskiego ulega nieustannym zmianom. Słownictwo polszczyzny charakteryzuje się kreatywnością językową oraz tendencjami wzbogacania zasobu leksykalnego. Do leksyki polskiej przenikają nowe wyrazy, wyrażenia, związki frazeologiczne, zmienia się styl wypowiedzi i komunikacji międzyludzkiej. Współcześnie w słownictwie polskim pojawiają się nie tylko wyrazy pochodzenia rodzimego, lecz także wyrazy obce, zapożyczone z innych języków. W niniejszej pracy magisterskiej będę zajmować się wybranymi tendencjami rozwojowymi we współczesnej polszczyźnie.

Celem pracy jest zaprezentowanie i przeanalizowanie internacjonalizmów, tendencji do demokratyzacji oraz ekonomizacji języka, badając ich przejawy, formy, funkcjonowanie oraz ich frekwencje w języku. Praca magisterska podzielona jest na dwie części: teoretyczną i praktyczną. W części teoretycznej zajmuję się kwestią rozwoju języka, definiowaniem tendencji rozwojowych oraz ich klasyfikacją. Główną część pracy magisterskiej stanowi rozdział prezentujący wyrazy mające charakter internacjonalizmów, w którym wyjaśniłam pojęcie internacjonalizacji, przedstawiłam przejawy internacjonalizacji w leksyce oraz procesy tworzenia wyrazów międzynarodowych w zakresie słowotwórstwa. W oddzielnym rozdziale zasygnalizowałam proces internacjonalizacji zachodzącą w języku czeskim. W tej części opisana jest również jedna z ważniejszych tendencji rozwojowych, mianowicie tendencja do demokratyzacji języka. Tendencja ta charakteryzuje się szczególnie dominacją języka potocznego, ekspresywnością leksyki w wypowiedziach oficjalnych, zmianami w etykietce językowej, rozpowszechnianiem tematów tabu, schematyzacją wypowiedzi oraz zmianami w słowotwórstwie. Następnie skupiam uwagę na opisie tendencji do ekonomiczności języka, w którym szczególną uwagę poświęciłam akronimom językowym. Występowanie akronimów jest typowe przede wszystkim dla media społecznościowego.

Część praktyczna pracy magisterskiej obejmuje analizę konkretnych internacjonalizmów leksykalnych i słowotwórczych, tendencji do demokratyzacji oraz akronimów internetowych. Analizie poddane zostały wybrane przeze mnie leksemy wraz z definicją oraz kontekstem, w którym zostały użyte. Materiał językowy został zebrany na podstawie słowników językowych oraz Internetu. Z publikacji książkowych to: *Wielki słownik ortograficzny PWN z zasadami pisowni i interpunkcji* (Polański 2019) oraz

Internacjonalizacja w słowotwórstwie polszczyzny przełomu XX i XXI wieku jako przykład jednostronnych kontaktów językowych (Waszakowa 2019), słowniki internetowe to: *Miejski słownik Słangu i mowy potocznej* (Sobolewski 2006-2020), *Obserwatorium Językowe Uniwersytetu Warszawskiego. Najnowsze słownictwo polskie* (Bańko, Czeszewski, Kłosińska 2014-2020), *Słownik języka polskiego* [online] (PWN 1997-2020), *Dobry Słownik* (Czesak, Szalkiewicz, Żurowski 2015-2020), *ABZ Słownik cizích slov* (2005-2020). Internacjonalizmy leksykalne wzbogacone zostały o czeskie ekwiwalenty z kontekstem użycia danego wyrazu. Przykłady zdań czerpane są ze źródeł internetowych.

Pod koniec pracy został zamieszczony indeks wszystkich badanych przeze mnie wyrazów w kolejności alfabetycznej.

1. ROZWÓJ JĘZYKA

Język jest żywym organizmem, który nieustannie się rozwija. W leksyce języka polskiego widnieje szereg mechanizmów nowatorskich i tendencji rozwojowych (Damborský, Lotko 1992: 15). Liczba jednostek zasobu leksykalnego współczesnej polszczyzny ustawicznie się zmienia. Jednym z powodów może być wpływ masowych środków przekazu na słownictwo i rozwój technologii. Z systemu odchodzą wyrazy nieużywane lub przestarzałe, które są zastępowane nowymi, modnymi leksemami (Markowski 2006: 154).

T. Piekot (2008) wymienia następujące główne przyczyny rozwoju języka:

- a) **potrzeba nominacji** – chodzi o precyzyjne nazywanie nowych przedmiotów i zjawisk widniejących w otoczeniu. Rzeczywistość się rozwija i język musi za nią dążyć. Dążenie do nominacji przejawia się głównie poprzez zwiększenia się zasobu słownego w języku;
- b) **moda językowa** – polega na dostosowaniu języka do aktualnych trendów w danym czasie;
- c) **potrzeba komunikacji w nowych sytuacjach życiowych** – grupa osób powiązana silną więzią i wspólnym działaniem ma skłonność do mówienia swoim własnym językiem. Ten grupowy język nazywany jest socjolektem. Obecnie obok języków zawodowych pojawiła się duża grupa socjolektów, dla których fundamentem była szybko rozwijająca się potoczna odmiana języka (Piekot 2008: 8).

Sposoby z bogacenia języka najczęściej można zauważyć w dziedzinach takich jak: dyskurs publiczny, dyskurs polityczny, media, środowisko młodego pokolenia. Waszakowa (2005) wyszczególnia dziedziny życia, do których odnoszą się nowe zjawiska językowe, mianowicie:

1. **Polityka, przeobrażenia ustrojowe, ideologia.** Przykładami wyrażeń w tej dziedzinie są: *lobbista, pluralizacja, postkomunista, eurodeputowany, eurokonstytucja, uniokracja, ferendum* itp. (Waszakowa 2005: 12).

2. **Ekonomia, finanse, gospodarka, nowe formy bankowości.** W tej grupie przykładowe nowe wyrazy to: *barter, developer, fiskalizacja, leasing, menadżering, refinansować* itp. (Waszakowa 2005: 12).
3. **Nowe zjawiska techniczne, rozwój cywilizacji i techniki, komputeryzacja.** Przykłady: *billing, chip, pin-pad, skaner, supersieć, webserwer, telebim* itp. (Waszakowa 2005: 12).
4. **Zdrowie, sport, formy wypoczynku, sposoby żywienia, ubierania się, dbanie o urodę, w tym odniesienia do obcych obyczajów, zachowań, postaw.** Np. *bungee, peeling, lifting, paker, genoterapia, skateboarding, stringi, survival* itp. (Waszakowa 2005: 12-13).

Ożóg wszelkie zmiany zachodzące w języku dzieli na dwie grupy: **zmiany wewnętrzne (systemowe)** oraz **zmiany zewnętrzne (kulturowe)**. Zmiany wewnętrzne charakteryzują się związkami strukturalnymi, kompozycją elementów wewnątrz języka, tendencją do ekonomii, ulepszeniem określonych składników języka lub zasad gramatycznych. Natomiast zmiany zewnętrzne zachodzą dzięki współżyciu języka ze społecznością, wyrażają wszystkie zmiany obyczajowe, ekonomiczne, kulturowe, polityczne (Ożóg 2008: 59).

We współczesnej polszczyźnie widnieje dynamiczny rozwój wyrazów obcych, najczęściej z języka angielskiego. Obecność wyrazów zapożyczonych w języku polskim jest oznaką mody językowej i snobizmu (Waszakowa 2005: 11-14).

2. TENDENCJE ROZWOJOWE

Definicja tendencji rozwojowych

Kwestią tendencji rozwojowych od dawna zajmuje się wielu językoznawców. Analizę znaczenia pojęcia „tendencje rozwojowe” warto rozpocząć od wytłumaczenia wyrazu „tendencja”. Dla wyjaśnienia tego pojęcia przytoczę definicję wziętą z *Encyklopedii językoznawstwa ogólnego*: „tendencje to pojawienie się zmian czy też zbioru zmian w określonym języku” (Polański 2003: 597).

2.1. KLASYFIKACJA TENDENCJI JĘZYKOWYCH – STAN BADAŃ

We współczesnym języku polskim ożywają tendencje, które powstały w przeszłości i sprecyzowały się w czasie po II wojnie światowej. Tendencje językowe charakteryzują się różnorodnym zakresem oraz intensywnością funkcjonowania, co umożliwia ich hierarchizację (Waszakowa 2011: 1). Aspektem tendencji rozwojowych, jak już wspominałam, zajmowało się wielu badaczy. Każdy z nich miał nieco odmienny pogląd w tej kwestii. Poniżej przedstawię kilka klasyfikacji zaproponowanych przez różnych językoznawców.

Lotko (1992) wyróżnia trzy kluczowe sposoby wzbogacenia zasobu wyrazowego:

1. Tworzenie nowych wyrazów z rodzimych części słowotwórczych

W języku polskim istnieje kilka procesów tworzenia nowych jednostek leksykalnych. Jednym ze sposobów tworzenia nowych wyrazów jest **derywacja**. Proces ten polega na „konstruowaniu nowych słów opartych na fundamencie wyrazu podstawowego, za pomocą przyłączenia odpowiednich formantów słowotwórczych. Formant to: element słowotwórczy, który odróżnia wyraz pochodny od wyrazu podstawowego” (Karpowicz 1999: 17). Podstawowymi częściami słowotwórczymi są: przedrostki (**prefiksy**), czyli część wyrazu znajdująca się przed rdzeniem oraz przyrostki (**sufiksy**), czyli część wyrazu występująca po rdzeniu, posiadająca różne znaczenie (Jadacka 2005: 109). Na przykład w drodze derywacji od zadomowionego czasownika *rzucić* ukształtował

się nowy wyraz *odrzutowiec*. Wyraz ten oznacza nowy desygnat (*rzucić – odrzucać – odrzut – odrzutowy – odrzutowiec*). Lotko podaje, że dzięki procesowi derywacji powstało wiele tysięcy nowych wyrazów, które wskazują na dużą dynamikę rozwoju języka polskiego. Następnie wyrazy mogą powstać dzięki tzw. jednostkowej analogii słowotwórczej. Dotyczy ona jednostek utworzonych na podobieństwo określonego wyrazu, np. na podobieństwo rzeczownika *zadrzewienie* powstał wyraz *zakrzewienie*. Wyrazy można utworzyć również zgodnie z grupowym modelem słowotwórczym, czyli modelem przewidującym jednocześnie utworzenie całego ciągu słów pokrewnych. Np. *odlewać : odlewnik : odlewniczy : odlewnictwo = chłodzić : chłodnik : chłodniczy : chłodnictwo...* (Lotko 1992:15).

2. Nadawanie istniejącym wyrazom nowych znaczeń

Proces nadawania istniejącym wyrazom nowych znaczeń nazywamy **neosemantyzacją**. Wyrazy powstałe wskutek neosemantyzacji to **neosemantyzmy**. Przykładem owych wyrazów jest rzeczownik *punkt*, który otrzymuje nowe znaczenie, pomieszczenie przeznaczone do wykonywania określonych czynności, *punkt usługowy, punkt sanitarny, punkt apteczny*. Oprócz neosemantyzmów wyróżnia się neofrazeologizmy, czyli nowe związki stałe wyrazów, np. *huśtawka cen, eksport myśli technicznej, bagaż doświadczeń, rozładować napięcie, bank informacji* itp. (Lotko 1992: 16).

3. Włączanie w polski system morfologiczno-syntaktyczny wyrazów zapożyczonych

Przyjęcie wyrazu lub części słowotwórczej z języka obcego jest dalszym procesem rozszerzania zasobu słownego. Wyrazy te w pierwszej kolejności przenikają do współczesnej polszczyzny za pomocą języka mówionego, gdzie pisownia opiera się na wymowie, np. *dżokej, kemping, slipping, konferansjer...* Współcześnie w słownictwie polskim dominujące są zapożyczenia z języka angielskiego. Wpływ anglicyzmów miał miejsce po II wojnie światowej i jest obecny do dziś (Lotko 1992: 16-17). Klasyfikacja zapożyczeń jest oparta na różnych kryteriach: przedmiotu zapożyczenia, pochodzenia i stopnia. Ze względu

na przedmiot zapożyczeń mamy **zapożyczenia leksykalne właściwe** (np. *komputer, spaghetti*), **zapożyczenia leksykalne sztuczne** (np. *telewizja, logopedia*). Wiele zapożyczeń sztucznych należy do grupy **internacjonalizmów**, czyli wyrazów międzynarodowych. Kwestia internacjonalizmów zostanie szczegółowo omówiona w osobnym rozdziale. Jeżeli częścią zapożyczoną jest tylko nowe znaczenie wyrazu, przypisane do formy istniejącej, chodzi o **zapożyczenia semantyczne** (np. *prezydent* = prezes, przewodniczący (dawniej: głowa państwa lub burmistrz dużego miasta)). Następnie istnieją **zapożyczenia strukturalne**. Wśród zapożyczeń strukturalnych wyróżnia się **kalki leksykalne** oraz **frazologiczne**, opierające się na kopiowaniu obcej struktury słowotwórczej lub dosłownym tłumaczeniu związku frazeologicznego (np. *dwa w jednym* ang. *two in one*, *Milego dnia życzę!* ang. *Have a nice day!*) (Markowski 2006: 163-164).

W pracy *Srovnávací a bohemistické studie* Lotko (2009), przytacza nieco inną typologię tendencji rozwojowych i wyróżnia dwie następujące grupy:

1. Tendencje ogólne

Do tej grupy należy: **demokratyzacja** – wchodzenie języka potocznego w nowe rejestry, **unifikacja** – wynik demokratyzacji oraz proces, kiedy zanikają gwary ludowe na skutek ekspansji języka ogólnego, **tendencja do ekonomizacji**, która przejawia się tworzeniem skrótów i skrótowców;

2. Subtendencje

Do subtendencji zaliczamy: **internacjonalizację** – efekt ożywienia kontaktów międzypaństwowych, **uniwerbizację** – tworzenie nazw jednowyrazowych z wyrazów złożonych za pomocą zabiegów słowotwórczych, **terminologizację** – wprowadzenie i popularyzacja wyrazów ogólnonarodowych do języka ojczystego (Lotko 2009: 209-210).

Klasyfikacją internacjonalizmów zajmuje się również A. Markowski. Markowski (2006) zwrócił uwagę na tendencje językowe początku XXI wieku, takie jak:

1. **Internacjonalizacja słownictwa** – umiędzynarodowienie procesów ekonomicznych, technologicznych, dominacja ponadpaństwowych struktur politycznych, wpływ amerykańskiej kultury popularnej na kultury innych narodów spowodowały, że używa się coraz większej liczby określeń wspólnych. Ten proces można obserwować także w leksyce polszczyzny (Markowski 2006: 271).
2. **Wzrost leksyki specjalistycznej** – wzrost leksyki przebiega na skutek zapożyczeń oraz dzięki technikom derywacyjnym (Markowski 2006: 271-274).
3. **Nobilitacja słownictwa potocznego i środowiskowego** – słownictwo potoczne weszło do polszczyzny publicznej już na początku lat 90. Potoczność charakteryzuje się nacechowaniem ekspresywnym, które spowodowało odświeżenie leksyki mediów, wyrażenia uczuć i stanów emocjonalnych nadawcy, zwiększenie środków leksykalnych w języku publicznym. Jednocześnie doszło do wulgaryzacji tego języka. Wyrazy potoczne oraz młodzieżowe tracą swe nacechowanie i pojawiają się w języku reklam czy wystąpieniach sejmowych. Granice i normy grzecznościowe zostały przesunięte. Potoczność jest nobilitowana, ponieważ wchodzi w zakres współczesnej grzeczności (Markowski 2006: 271-274).
4. **Przemieszanie leksykalno-stylistyczne tekstów** dotyczy zmian w zakresie kategorii stosowności. Chodzi o to, że w jednym tekście używa się elementów leksykalnych z różnych poziomów stylistycznych. Przyczyną tej tendencji jest nobilitacja potoczności, luz językowy oraz próg leksyki wulgarnej (Markowski 2006: 271-274).

Do kwestii tendencji odniosła się również K. Waszakowa, która w publikacji *Polszczyzna przełomu XX i XXI wieku* prezentuje typologię i podaje **tendencje do internacjonalizacji, tendencje do demokratyzacji** oraz **tendencje systemowo-strukturalne i typologiczne** (Waszakowa 2011: 1-2).

Zdaniem S. Dubisza tendencje rozwojowe można podzielić do pięciu grup, spośród których dodatkowo przyporządkowuje ich efekty, dzięki czemu możemy wyróżnić:

- a) **tendencje do uproszczeń- ekonomizację;**
- b) **tendencje do ujednoczeń – unifikację;**
- c) **tendencje do uzupełnień – kompletację;**
- d) **tendencje do zróżnicowań i wyrazistości – repartycję;**
- e) **tendencje do awansowania językowego i ekspresji – nobilitację**

(Dubisz 1995: 71).

Warto wspomnieć o podziale zaproponowanym przez J. Kwiek-Osiowską, która kładzie nacisk przede wszystkim na uniwersalność tendencji jak również na ich odmienne przejawy w określonych etapach rozwoju polszczyzny. Językoznawczynie wskazuje **tendencję do ujednoczenia języka**, która przejawia się wieloma sposobami: m.in. zapożyczeniami leksykalnymi z gwar ludowych: *kierpce*, *bryndza*, czy zapożyczeniami z gwar środowiskowych: *finisz*, *start*. Następną tendencję, którą wyróżnia jest **tendencja do uzupełniania systemu językowego**, owa tendencja najbardziej jest widoczna w słownictwie m.in. w tworzeniu neologizmów i innowacji słowotwórczych w formie derywatów, kreowaniu neosemantyzmów, zapożyczaniu słów z innych języków. Trzecia tendencja to **tendencja do ekonomiczności środków językowych**, za pomocą, której oszczędzamy wypowiedzi i możemy utworzyć liczne skróty i skrótowce. Na koniec wymienia **tendencję do wyrazistości i precyzji**, która przejawia się na przykład w dążeniu do ustalenia końcówek dla rzeczowników. J. Kwiek-Osiowska wspomina o współdziałaniu poszczególnych tendencji. Zatem tendencja do uzupełniania systemu języka oddziałuje na tendencję do wyrazistości i precyzji. Proces ten odzwierciedla się w tworzeniu poszczególnych typów derywatów od wyrazów obcych, czyli zastosowaniu całych szeregów wyrazów pochodnych, np. *stabilizować – stabilizacja – stabilizatorski*. Z kolei tendencja do uzupełniania systemu językowego współpracuje z tendencją do ekonomiczności środków językowych (Kwiek-Osiowska 1991: 127-134).

Ostatnim językoznawcą, którego podział przedstawię to S. Gajda, który wymienia następujące tendencje:

- a) **tendencję do uproszczeń (ekonomii językowej)**, przejawiającej się głównie poprzez usuwanie wyjątków, stosowanie jednego z ekwiwalentów form, redukcję wariantywności, blokowanie odmienności;

- b) **tendencję do zróżnicowania i wyrazistości**, która uskutecznia tzw. procesy repartycji, otaczające zjawiska „funkcjonalizacji wariantywności fakultatywnej”, połączonej z uwydatnieniem kontrastów oraz zjawiskiem kategoryzacji (Gajda 2001: 77-85).

W klasyfikacjach językoznawców można zauważyć różnice i zbieżności. Z wszystkich wymienionych wyżej klasyfikacji tendencji rozwojowych, zaproponowanych przez badaczy, płyną następujące **wnioski i obserwacje**.

1. Sposoby z bogacenia współczesnej leksyki dzieją się wskutek procesów tworzenia nowych wyrazów. W tworzeniu nowych wyrazów najczęściej zachodzi proces derywacji. Obecnie w polskim słownictwie jest duży przyrost neosemantyzmów.
2. Ważną tendencją poszerzenia leksyki jest tworzenie zapożyczeń z języka angielskiego.
3. W języku widoczna staje się internacjonalizacja słownictwa, czyli dążenie do używania jednostek leksykalnych mających zasięg międzynarodowy.
4. W leksyce polskiej rozpowszechniona jest tendencja do ekonomiczności środków językowych. Tendencja ta przejawia się w tworzeniu skrótów i skrótowców oraz w procesach uniwersalizacji.
5. Uproszczenie etykiety językowej w związku z demokratyzacją. Model polskiej grzeczności językowej uległ wielu przekształceniom. Przejawem tych zmian jest demokratyzacja.
6. W wyniku demokratyzacji języka nastąpiła nobilitacja słownictwa potocznego. Zjawisko potoczności szerzy się pod wpływem mediów i widnieje w języku ogólnym oraz w komunikacji publicznej. W ogólnej odmianie języka wzrósł również udział wielu wulgaryzmów. To, co było kiedyś niedopuszczalne w polszczyźnie jest współcześnie dopuszczalne. Zostały przesunięte granice i normy grzecznościowe.
7. Językoznawcy wymieniają jeszcze tendencję do wyrazistości i precyzji, która przejawia się na przykład w dążeniu do ustalenia końcówek dla rzeczowników oraz tendencje systemowo-strukturalne i typologiczne, które prowadzą do zmian systemowych i mieszania stylów.

3. TENDENCJA DO INTERNACJONALIZACJI

Tendencje rozwojowe we współczesnej polszczyźnie to temat bardzo obszerny. W mojej pracy magisterskiej skupię się na wybranych przeze mnie tendencjach rozwojowych. W pierwszej kolejności przedstawię tendencję do internacjonalizacji, następnie tendencję do demokratyzacji oraz tendencję do ekonomiczności. Wszystkie terminy zostaną wytłumaczone poniżej.

3.1. POJĘCIE INTERNACJONALIZACJI

Jedną z panujących tendencji rozwojowych w zasobie leksykalnym polszczyzny jest internacjonalizacja. Wśród badaczy, którzy zajmowali się tym zagadnieniem, warto wymienić K. Waszakową (2003, 2005, 2007, 2011, 2019), J. Maćkiewicz (1984, 2001), A. Markowskiego (1990, 2004), R. Lipczuka (1992). Z narastającymi kontaktami międzynarodowymi oraz zmianami językowymi, w polskiej lingwistyce na temat internacjonalizacji powstało wiele prac językowych, m. in. *Internacjonalizacja w słowotwórstwie polszczyzny przełomu XX i XXI wieku jako przykład jednostronnych kontaktów językowych* K. Waszakowej (2019), *Przejawy internacjonalizacji w językach słowiańskich* E. Koriakowcewa (2009), *Internacjonalizacja współczesnej polszczyzny – szansa czy zagrożenie?* K. Waszakowa (2007), *O pojęciu i typach internacjonalizmów semantycznych* A. Markowski (2004), *Internacjonalizmy a „falszywi przyjaciele tłumacza”* R. Lipczuk (1992).

Pojęcie „internacjonalizacja” definiowane jest najczęściej jako „używanie jednostek leksykalnych mających taką samą lub podobną formę, używanych w różnych językach dla nazywania tego samego zjawiska rzeczywistości pozajęzykowej. Np. ang. *theater*, niem. *theater* i pol. *teatr*” (Szafraniec 2011: 229). A. Markowski określa internacjonalizmy jako „wyrazy o takim samym znaczeniu i podobnym brzmieniu, występujących w wielu językach, należących do co najmniej trzech różnych rodzin językowych” (Markowski 2006: 163). Zdaniem K. Waszakowej internacjonalizmy to: „elementy obce, które stanowią wspólny zasób leksykalny języków głównie europejskiego kręgu językowego, są przyjęte w kilku (nie mniej niż w trzech) niespokrewnionych językach, bądź o dalekim stopniu powinowactwa, określają wyrazy głównie z dziedziny polityki, filozofii, kultury, nauki, techniki, ekonomii, sztuki, sportu” (Waszakowa 2005:

25; 2007: 220). Z kolei w *Encyklopedii językoznawstwa ogólnego* (2003) internacjonalizmy definiowane są jako „wyrazy lub wyrażenia frazeologiczne występujące w postaci adaptowanej do ortografii, struktury fonologicznej i gramatycznej danego języka” (Polański 2003: 259). Zacytuję jeszcze definicję V. Akulenki, według którego internacjonalizmy to: „leksemy, podobne aż do tego stopnia identyfikacji w relacji ortograficznej lub fonematycznej przy pełnym lub częściowo wspólnym znaczeniu, wyrażające pojęcia o znaczeniu międzynarodowym i istniejące w kilku (nie mniej niż trzech) synchronicznie porównywalnych językach” (Waszakowa 2005: 25).

Z podanych definicji, sformułowanych przez językoznawców, możemy wywnioskować, że internacjonalizmy to wyrazy lub elementy międzynarodowe, należące do co najmniej trzech języków, mające takie same lub częściowe wspólne znaczenie, i występujące w postaci adaptowanej do ortografii, struktury fonologicznej i gramatycznej danego języka.

3.2. PRZEJAWY INTERNACJONALIZACJI

Współcześnie za podłoże internacjonalizmów uznaje się zapożyczenia z języka angielskiego, chociaż podkreśla się, że przyjmowane w ten sposób leksemy mają w dużym stopniu źródłosłów łaciński czy grecki (Markowski 2006: 272). Waszakowa (2011), rozważając przejawy internacjonalizacji języka, podaje przypisywane jej następujące cechy:

1. Wiąże się z globalizacją i integracją europejską, z współczesnymi wynalazkami cywilizacji naukowo-technicznej, rozwojem technicznym, wzrostem technologii telekomunikacyjnych, szczególnie Internetu, telefonii oraz telewizji. Wpływa na globalny przepływ informacji.
2. Przejawia się w leksyce oraz w słowotwórstwie, w istnieniu wspólnej grupy zapożyczeń leksykalnych, szczególnie o anglo-amerykańskich charakterze. Jednostki te w pojedynczych językach narodowych niekiedy różnią się stopniem asymilacji, ale są względnie łatwo rozpoznawalne.
3. Zwiększa udział terminologii w języku ogólnym. Niektóre wyrazy stały się na tyle popularne, że są używane na co dzień, np. wyrazy *audyt*, *globalizacja*, *recykling*, itd.

4. Internacjonalizacja nie prezentuje się jako współdziałanie między językami, lecz jako oddziaływanie jednej grupy na drugą. Więzy między językami nie są dwustronne, lecz jednokierunkowe.
5. Powoduje „deslawizację” leksyki języków słowiańskich, czyli zmniejszanie ich słownictwa wskutek kolejnych fal zapożyczeń z języków niesłowiańskich.
6. Rezultatem internacjonalizacji w językach słowiańskich jest obserwowana w nich zmiana cech systemowych i pojęciowych na skutek wpływu języków odmiennych typologicznie i należących do innego kręgu kulturowego (Waszakowa 2011: 3).

3.3. PODZIAŁ INTERNACJONALIZMÓW

Jak już wcześniej wspominałam, internacjonalizmy odnoszą się do jednostek leksykalnych, tzw. **międzynarodowych wyrazów** oraz do **zapożyczeń sztucznych**, czyli wyrazów utworzonych z części słowotwórczych grecko-łacińskich (Waszakowa 2005: 27). Kwestią internacjonalizacji w zakresie leksyki zajmował się A. Markowski (2004), który podaje następującą klasyfikację:

1. **Monosemiczne internacjonalizmy leksykalne** – do tej grupy zaliczamy wyrazy, które posiadają jedno znaczenie, powtarzające się w odmiennych językach, np. *computer* posiada jednakowe znaczenie w języku polskim, rosyjskim, norweskim, itd. (Markowski 2004: 41).
2. **Pełne internacjonalizmy leksykalne** – wyrazy posiadające kilka znaczeń, wyrazy te powtarzają się przynajmniej w trzech językach. Kategoria ta może być oznaczana jest polisemiczny internacjonalizm (Markowski 2004: 41).
3. **Niepełne internacjonalizmy leksykalne** – wyraz dysponuje kilkoma znaczeniami, lecz zaledwie niektóre z nich powtarzają się w kilku językach (Markowski 2004: 41).
4. **Internacjonalizm semantyczny** – wyraz posiada kilka znaczeń, lecz wyłącznie jedno z nich obecne jest w kilku językach (Markowski 2004: 41).

Internacjonalizacja słowotwórcza

Przejawy internacjonalizacji słowotwórczej są bogate w procesie derywacji oraz kompozycji. Proces derywacji został omówiony w rozdziale: tendencje rozwojowe, proces kompozycji zostanie poniżej wytłumaczony. Korzystając z publikacji *Internacjonalizacja w słowotwórstwie polszczyzny przełomu XX i XXI wieku jako przykład jednostronnych kontaktów językowych* K. Waszakowej (2019: 181-193), przedstawię przykłady struktur z obcymi częstkami, które cechuje wysoka produktywność oraz te, które są aktywne od niedawna.

Do derywatów z **częstkami prefiksalnymi** zaliczamy¹:

- a) **anty-** „będący przeciwieństwem, skierowany przeciwko czemuś” (z gr. *anti*), np. *antyaborcja, antybestseller, antyfan, antykawiarnia, antyunijny, antykobięcy, antyalkoholowy, antyputinowski*
- b) **de-** „oznaczający zaprzeczenie, pozbawienie lub odwrotność czegoś” np. *demarketyzacja, depisyzacja (PIS), deprowincjonalizacja, deradykalizacja, dewoitylizacja (Wojtyła, Jan Paweł II)*
- c) **kontr-** „będący przeciwieństwem, stanowiący kontrast” (z łac. *contra*), np. *kontrkspertyza, kontrademonstracja, kontrmanifa*)
- d) **pro-** „pozytywny stosunek do czegoś, kogoś lub nazywający osoby pełniące funkcje zastępcze lub wstępna faza, niższy stopień czegoś” np. *prokolej, propisowski, prowyborczy*
- e) **re-** „oznaczający znów, powtórnie, ponownie, na nowo lub przeciwnie, w przeciwnym kierunku” np. *rehejtować, retweetować*
- f) **super-** „oznaczający najwyższą jakość, nad, dodatkowo” np. *superfood, supermasakrytyczny*.

Do derywatów z **częstkami sufiksalnymi** zaliczamy:

- a) **-ada/-iada** np. *hejterada, clintonada, pampersjada, hipsteriada*;

¹ Niektóre z podanych przykładów mają formant złożony: prefiksarno-sufiksalny.

- b) **-acja, -izacja/-yzacja** np. *klonacja, indeksacja, smartfonizacja, tabletyzacja, twitteryzacja, putinizacja*
- c) **-ator** np. *dekomunizator, prywatyzator, demotyuator;*
- d) **-ista/-ysta** np. *surfista, menedżerysta, wikipedysta;*
- e) **-izm/-yzm** np. *ekologizm, prezydencjalizm, fikcjonalizm, achalizm, symetryzm*
- f) **-ing** np. *lobbying, monitoring*
- g) **-ent** np. *emitent, profitent*
- h) **-er** np. *bloger, darter, hejter, youtuber*

(Waszakowa 2019: 184-185).

Wśród procesów słowotwórczych istnieje również tzw. *kompozycja*. Kompozycja to „tworzenie wyrazów złożonych, które powstają przez łączenie dwu lub więcej wyrazów w jedną całość. W zależności od sposobu połączenia rozróżniamy trzy typy wyrazów złożonych: zestawienia, zrosty i złożenia” (Bojczewska 1998: 40). Złożenie jest wyrazem złożonym, którego człony są połączone za pomocą tzw. *interfiksów*, czyli formantów w postaci *-o-*, *-i-*, *-y-*, *-u-* (Strutyński 2005: 240). W internacjonalizacji słowotwórczej przejawiają się następujące złożenia:

Złożenia z członami obcymi

1. Złożenia z pierwszym członem obcym:

- a) o pełnej postaci: **blog-/blogo-** np. *blogospot, blogosfera, blogotest*; **dron-** np. *dronkaretka, dronpoczta, dronprzesyłka, drontaxi*; **fitness-** np. *fitnessfan, fitnessgrupa, fitnessklub, fitnesszajęcia*; **gej-/gejo-** np. *gejbar, gejklub, gejpartner, gejoślub, gejturystyka*;
- b) o postaci skróconej: **alko-** np. *alkoblokada, alkogogle, alkomat, alkopróba, alkotest*; **bio-** biologiczny: *bioatak, biobawełna, bioinżynier, biomateriał, biopenetracja*; **cyber-** cybernetyczny „związany z komputerem, siecią informatyczną np. *cyberblogowiec, cyberdokument, cybermafia, cybermobbing*; **eko-** ekologia, ekologiczny: *ekoenergia, ekomisja, ekomateriał, ekopojemnik*; **e-** elektorniczny: *e-czytnik, e-papieros, e-rower, e-książka*; **euro-** np. *eurobiedota, eurobiskup, eurosierota, euronazista, euroskrzyńka, eurowtyczka*; **emotiko-/emo-**

np. *emotikoikonki, emotrendy, emoklony*; **femi-** *feministka, feministyczny, feminizm: femiaktywistka, femimanifestacje, feminazizm*; **fit-** *fitness: fitblogger, fitbloggerka, fitcelebryta, fitklub, fitplan*; **homo-** *homoseksualny: homoadopcja, homodemonstracja, homoerotyzm, homoterror*; **narko-** *narkotyk, narkotyczny, narkotykowy: narkobandyta, narkogoogle, narkotest*; **seks-/sex-** *seks, seksualny: seksbielizna, seksoferta, seksrandka, sextaxi*; **wege-** *wegetariański: wegedieta, wegejadłopis, wegeposilek* (Waszakowa 2019: 185-186).

2. Złożenia z drugim członem obcym

- a) o pełnej postaci: **-fan** np. *dzieciofan, mundialofan, ronaldofan, serialofan*; **-fobia** np. *klerofobia, islamofobia, dzieciofobia, narkofobia*, **-mania** np. *esomania, grantomania, komórkomania, smartfonmania*; **-terapia** np. *delfinoterapia, kinoterapia, lasoterapia, spaceroterapia*;
- b) o postaci skróconej: **-mat** np. *automat, biletomat, gotówkomat, książkomat, znaczkomat*; **-reksja** np. *anoreksja, alkoreksja, ciężoreksja* (Waszakowa 2019: 186).

3. Złożenia z jednym członem niesamodzielnym

- a) złożenia z powtarzalnym pierwszym członem obcym: **auto-** „dotyczący czynności skierowanej na wykonawcę” np. *autoplgiat, autouzupelnienie, autoeutanzja*; **multi-** „wielość, dotyczący wielu dziedzin” np. *multicentrum, multidyscyplinary, multibramkarz, multikulturalizm*; **turbo-** „o zwiększonej mocy, maksymalny, intensywny” np. *turboklamstwo, turboliberal, turbonieuctwo*; **web-** „skrót od World Wide Web” np. *webinterfejs, webstrona, websieć, webportal*;
- b) złożenia z powtarzalnym drugim członem obcym: **-exit** „wyjście” ang. *exit*, np. *brexit, grexit, italexit, polexit*; **-filia** „zamiłowanie, upodobanie” gr. *philia*: *islamofilia, putinofilia*; **-gate** „afery, skandal w skali społecznej, politycznej” np. *ratuszgate, toitoigate, Tuskgate*; **-holik/-oholik** „chorobliwie uzależniony” ang. *workoholic: putinoholik, siecioholik*; **-land/-landia** „miejsce, teren” ang. *land: fitnessland, tuskoland* „kraj rządzony przez Tuska” (Waszakowa 2019: 187).

Z powyżej przedstawionych przykładów wynika, że do najbardziej produktywnych części mowy zalicza się rzeczowniki i przymiotniki. O nieco mniej powstają nowe czasowniki. Wśród czasowników są formacje z przyrostkiem: *-ować*, np. *blogować*, *esemesować*, *hejtować*, *mailować*, *skypować*, *twittować*, *grillować*, *instagramować* oraz z przedrostkami: *od-*: *odchipować*; *po-*: *pohejtować*, *poskypować*, *pojaczować*; *wy-* *wyyoutubować*, *z-*: *zguglować*, *złajkować*; *za-* *zachipować*, *zajkować*, *zaskajkować* (Waszakowa 2019: 188-189).

3.4. INTERNACJONALIZACJA W JĘZYKU CZESKIM

Język polski jak i czeski włączają się w system współczesnych przemian językowych. Zjawisko internacjonalizacji przenikło do języków słowiańskich tuż po wojnie a później nasiliło się w latach siedemdziesiątych w okresie rewolucji naukowo-technicznej. Warto zwrócić uwagę, że proces ten nie rozwijał się jednolicie w języku polskim i czeskim.

Do polszczyzny przenikały zapożyczenia na przestrzeni całej historii, nie ujawniając, wobec tego faktu żadnych większych oporów. Natomiast język czeski od początku dziejów bronił się przed tym mechanizmem. Najwyraźniej zauważalne to było w okresie czeskiego odrodzenia narodowego. W tym czasie usuwano z języka czeskiego wyrazy obcego pochodzenia z powodu narastającej germanizacji. Jako przykład i potwierdzenie powyższego stwierdzenia, posłużę się angielskim wyrazem *computer*. Wyraz ten w języku polskim zaadaptował się w całości, natomiast w języku czeskim powstał nowy rodzimy odpowiednik *počítač*. Dzięki rozwojowi techniki oraz przemianom politycznym, po rewolucji aksamitnej, do polszczyzny i czeszczyzny zaczęło przenikać coraz więcej anglicyzmów. Jednak w obu językach możemy zauważyć wspólne cechy, jak również spore różnice. Wyrazy mogą być zaadaptowane w oryginalnej formie, np. *casting*, *make-up*, *show*, *chipsy* itd. Istnieją jednak wyrazy, które do języka polskiego przejmowane są w oryginalnej formie, lecz w języku czeskim przystosowały się do czeskiej leksyki, i powstały za pomocą czeskich sufiksów, np. pol. *Barbie* – czes. *Barbina*, pol. *fan* – czes. *fanoušek*. Zatem możemy zauważyć, że w języku czeskim zapożyczenia angielskie są bardziej zaadaptowane do czeskiego systemu słowotwórczego niż w języku polskim. Natomiast w odróżnieniu od czeszczyzny, język polski poszerza zakres semantyczny wyrazów obcych. Dla przykładu, przytoczę wyraz *fan*, który oznaczał kiedyś kibica sportowego, natomiast dzisiaj jego znaczenie to również *wielbiciel*, i tak możemy utworzyć połączenia jak fan muzyki, fan czytania, fan jedzenia, itd. Język czeski w przeciwieństwie do polszczyzny, charakteryzuje się znacznie większą tendencją do skracania wyrazów, np. pol. *fitness centrum* – czes. *fit centrum*, pol. *science fiction* – czes. *scifi*. Badacze, zagłębiając się w problematyce internacjonalizacji w języku polskim i czeskim, doszli do wniosku, że czeszczyzna charakteryzuje się dominującą fleksyjnością i zarazem posiada większą tendencję do tworzenia derywatów. A zatem jak świadczą o tym przemyślenia powyżej, zapożyczenia angielskie poddają się adaptacji w języku

czeskim, natomiast do języka polskiego przenikają w postaci cytatów. (Szczepańska 2004: 98-101).

4. TENDENCJA DO DEMOKRATYZACJI

Wśród tendencji rozwojowych panujących w języku, warto wspomnieć tendencję do demokratyzacji języka. Na zmiany zachodzące w polszczyźnie wpłynęło wiele czynników, o których już wspominałam w pierwszym rozdziale tejże pracy. Do czynników zalicza się m.in. demokratyzacja życia, wolny rynek, rozwój środków masowego przekazu, wejście Polski do NATO i Unii Europejskiej.

Omawiając tendencję do demokratyzacji, warto przyjrzeć się pojęciom „demokratyzacja” i „demokratyczny”. Termin „demokratyzacja” oznacza: „proces przeobrażeń systemu politycznego, w kierunku rozszerzenia politycznego uczestnictwa obywateli w działalności danego państwa” (Encyklopedia PWN 1997-2020). Korzystając ze *Słownika wyrazów obcych*, znalazłam dwa znaczenia pojęcia „demokratyczny”. Po pierwsze definiuje się jako „oparty na demokracji, zgodny z duchem demokracji”, po wtóre „łatwo dostępny, powszechnie zrozumiały”. Tendencję demokratyzacji języka ogólnie należy rozumieć jako wchodzenie języka potocznego w nowe sfery (Waszakowa 2011: 3)

Na podstawie B. Ostromęckiej-Frączak (2016), K. Waszakowej (2011), B., A. Kunderów (2006), M. Marcjanik (2015), przytaczam charakterystyczne przejawy demokratyzacji języka. Mianowicie są nimi:

1. **Dominacja języka potocznego.** W tym miejscu przytoczę definicję „języka potocznego” J. Bartmińskiego, którego zdaniem to „język najbardziej prosty, najbardziej konkretny, najbliższy, służący do porozumienia w codziennej komunikacji (Bartmiński 2001: 115). W języku polskim doszło do przewartościowania słownictwa potocznego oraz do rozwoju jego współdziałania w języku ogólnym. Wyrazy potoczne są widoczne nie tylko w komunikacji osobistej, lecz również oficjalnej. Dochodzi do zwiększenia swobody w wypowiedziach publicznych, zatarcia granicy pomiędzy językiem oficjalnym i nieoficjalnym. Fenomen ten rozszerza się dzięki wpływowi mediów, przede wszystkim prasy, radia, telewizji (Ostromęcka-Frączak 2016: 84). W języku oficjalnym widnieje szereg formuł potocznych, np.: *po tym głosowaniu poszło z górki* („łatwo, bez komplikacji”), *olewać coś* („lekceważyć, nie przywiązać się do tego”), *jestes fanem takich informacji* („sympatykiem”), *doprowadzać do szalu* („denerwować kogoś”), *zalapać coś* („zrozumieć coś, np. dowcip”), *mam prawo*

się na ciebie wkurzyć („zdenerwować się”), *to jest do kitu* („coś jest beznadziejne, nie nadające się”), *do jasnej cholery* („wyzwisko, przekleństwo”) itp. Wybitny językoznawca J. Miodek zwraca uwagę na upotocznienie języka kościelnego. Przykładami potocznych konstrukcji, pojawiających się w kazaniach, są: *z panem Bogiem nie można bawić się w kotka i myszkę* – zamiast *drażnić się z kimś*, *Pan Bóg ma prawo się na nas wkurzyć* – zamiast *zdenerwować, zezłościć*. (Miodek 2000: 265-272).

2. **Ekspresywność leksyki używanej w wypowiedziach oficjalnych.** W języku oficjalnym, widnieją wyrazy, wyrażenia ekspresywne, typu *esltra*, *wow!*, *diabelnie*, *dramatyczny*, *makrabyczny*, *masakra*, *zajefajny* itp. Negatywnym zjawiskiem jest coraz częstsze publiczne posługiwanie się przekleństwami i wulgaryzmami, np. *rząd rżnie głupa*, *spieprzaj*, *dziadu! teraz*, *kurwa*, *my* itd. (Waszakowa 2011: 5).
3. **Zmiany w etykiecie językowej**². Na zmiany grzeczności językowej wskazuje M. Marcjanik. Autorka pisze o używaniu wobec osób starszych form adresatywnych typu *pani*, *panie* wraz z imieniem, używanie form z imieniem do osób o dużym prestiżu społecznym, np. dziennikarz zwraca się do ministra za pomocą formy *panie Marku*. Zwracanie się do zbiorowego odbiorcy, publiczności lub przedstawiciela o dużym prestiżu społecznym za pomocą form czasownika 2. osoby liczby mnogiej, np. dziennikarz pyta ministra finansów: *Macie już te podatki policzone?* Używanie niestosownych form adresatywnych w e-mailach, typu: *Szanowna Pani Małgorzato*, *Witam Pani Profesor*, *Droga Pani Profesor* (Marcjanik 2015: 118).
4. **Rozluźnienie tabu komunikacyjnego.** Zwiększenie swobody w wypowiedziach publicznych powoduje przeobrażenia różnych obszarów życia objętych w tabu. Kiedyś, tematów dotyczących biologii człowieka, sfery seksualnej, zdrowotnej, chorób, śmierci, nie należało poruszać w komunikacji publicznej. Dziś, poprzez

² Definicja etykieta językowej brzmi: „zbiór przyjętych w danej społeczności wzorów językowych zachowań grzecznościowych, zwyczajowo podporządkowanych określonym sytuacjom pozajęzykowym“ Marcjanik, M. 2015. *Współczesna etykieta językowa – zmierzch wartości?*. Warszawa: Wydział Dziennikarstwa, Informacji i Bibliologii UW.

wzorowanie się na kulturze angielskiej, doszło do przesunięcia granic tematów tabu.

5. **Schematyzacja wypowiedzi**, np. nadużywanie wyrażen: *tak naprawdę, zgadza się, dokładnie, w tym momencie, na obecną chwilę na dzień dzisiejszy* (zamiast użycia wyrazu *dziś*) (Waszakowa 2011: 1-2).
6. **Zmiany w słowotwórstwie**. W wyniku akceptowania zjawisk związanych z seksem, pornografią, narkotykami, homoseksualizmem, widnieje w języku polskim pomnażanie zasobu słownego o struktury słowotwórcze z prefiksami *seks-*, *porno-*, *narko-*, *homo-*, oraz sufiksami *-holik*, *holizm*. Na przykład: *seksafera*, *pornobiznes*, *narkomania*, *homoparada*, *zakupoholik*, *zakupoholizm* itp. Zadomowiło się również słownictwo z zakresu kultury popularnej, czyli tworzenie wyrażen z częstkami *dysko-*, *pop-*, *rock-*, *techno-*, *top-* takie jak: *dyskoman*, *dyskomoda*, *poprock*, *technoklub*, *topgwiazda*.

Następnie doszło do napływu form negatywnie wartościujących z sufiksami *-izm/-yzm*, *-ista/-ysta*, np. *cintonizm*, *putinizm*, *clintonista*, *wałęsizm* (negatywnie o poglądach Lecha Wałęsy), *kaczysta* (ironiczne określenie zwolennika braci Kaczyńskich).

W języku polskim rozpowszechnił się obcy przyrostek *-ing*, który ma status w klasie potocznych nazw czynności typu *łomżing* „towarzyskie picie piwa Łomża”, *parawaning* „ogradzanie się parawanem na plaży”, *plażing* „plażowanie” i wiele innych (Waszakowa 2011: 5-6).

W części praktycznej pracy zostały przytoczone konkretne przykłady zwrotów potocznych.

5. TENDENCJA DO EKONOMICZNOŚCI

Jednym ze sposobów wzbogacania leksyki jest skłonność do ekonomiczności języka. Tendencja ta dąży do minimalizowania wysiłku nadawcy, czyli osoby, która stwarza komunikat. Zasada ekonomii języka prowadzi do powstania skrótowców. Pod tym pojęciem należy rozumieć „wyrazy powstałe przez skrócenie co najmniej dwuwyrazowej konstrukcji” (Karpowicz 1999: 212). Skrótowce najczęściej używane są w sferze nauki, techniki, przemysłu, biznesu, gospodarki rynkowej, Internetu. Charakterystyczne są przede wszystkim w słownictwie potocznym. Skrótowcami mogą być:

1. **Głoskowce** – składają się z pierwszych głosek wyrazów, np. KUL – Katolicki Uniwersytet Lubelski, BOR – Biuro Ochrony Rządu; MON – Ministerstwo Obrony Narodowej; GUS – Główny Urząd Statystyczny itp. (Karpowicz 1999: 214).
2. **Literowce** – utworzono je z pierwszych liter wyrazów, cechą fonetyczną wszystkich literowców jest akcent na ostatniej sylabie, np. PKP [pe. ka. pe.] – Polskie Koleje Narodowe, NBP [en. pe. be.] – Narodowy Bank Polski, UW [u. wu] – Uniwersytet Warszawski (Karpowicz 1999: 215).
3. **Grupowce** – powstają przez połączenie pierwszych sylab wyrazów, niekiedy wybiera się nie sylabę, ale zespół początkowych głosek wyrazu, np. Pafawag [pafavak] – Państwowa Fabryka Wagonów; Jelfa [jelfa] – Jeleniogórskie Farmaceutyki itp. (Karpowicz 1999: 216).
4. **Skrótowce mieszane** – mogą być złożone z dwóch elementów, jedna część jest literowcem druga głoskowcem lub odwrotnie. Przykładami skrótowców mieszanych mogą być: CPLiA [cepel“ja] – Centrala Przemysłu Ludowego i Artystycznego; MKOl [em. ka. ol] – Międzynarodowy Komitet Olimpijski; PZMot [pe. zet. mot] – Polski Związek Motorowy (Karpowicz 1999: 216-217).

W poniższym rozdziale przedstawię akronimy internetowe, które są nieodłączną i popularną częścią komunikacji internetowej, przede wszystkim mediów społecznościowych.

5.1. AKRONIMY INTERNETOWE

Dążenie do ekonomizacji języka w Internecie przejawia się w stosowaniu prostej składni, zdań niepełnych, ucinaniu fragmentu wyrazu (*cze!* zamiast *cześć*), stosowaniu emotikonów w miejsce słownych opisów stanów emocjonalnych oraz tworzenie skrótów i akronimów. Internauci skracają przekaz z uwagi na oszczędzanie czasu, miejsca oraz przyspieszenie komunikacji (Naruszewicz-Duchlińska 2004: 75). Pojęcie „akronimów” (z ang. *acronyms*) tłumaczy również A. Markowski jako „wyrazy pochodne utworzone z kilkuwyrazowych nazw instytucji, firm, przedsiębiorstw, urzędów, organizacji, stowarzyszeń itp. przez odcięcie pewnych składników całej nazwy. W języku polskim składają się z początkowych liter, głosek lub pierwszych sylab nazw wyjściowych (rozwinętych)” (Markowski 2010: 1666). Akronimy rozpowszechniły się w różnych grupach dyskusyjnych, chatach, grupach subkulturowych oraz młodzieżowych. Stosowane są przez użytkowników Internetu na całym świecie, zwłaszcza przez młode pokolenie. Oprócz tendencji do skrótowości powodem używania akronimów jest „poczucie wspólnoty połączonej wiedzą i tajemnicą, poczucie odrębności, i wyjątkowości charakterystyczne dla grup subkulturowych, młodzieżowych” (Naruszewicz-Duchlińska 2004: 77). Wiele akronimów pochodzi z języka angielskiego. Przykładami przyjętych akronimów są: *BTW* (ang. *by the way* – *przy okazji*), *ILY* (ang. *I love you* – *kocham cię*), *MYOB* (ang. *mind your own business* – *pilnuj swojego interesu, pilnuj swego nosa*), *IME* (ang. *in my experience* – *z mojego doświadczenia*), *TBH* (ang. *to be honest* – *jeśli mam być szczerzy*). Istnieją również polskie skrótowce, takie jak: *NTNR* (*no to na razie*), *DOZO* (*do zobaczenia*), *NARA* (*na razie, do zobaczenia*), *KC* (*kocham cię*), *PZDR* (*pozdrawiam*), *NMZC* (*nie ma za co*) itp.

A. Naruszewicz-Duchlińska (2004: 78-80) dzieli akronimy według wyrażanej przez nich treści. Wyróżnia następujące kategorie:

1. **Formuły grzecznościowe**, np. *SYL* (*see you later* – *do zobaczenia*), *GL* (*good luck* – *powodzenia*) *TVM* (*thanks very much* – *wielkie dzięki*);
2. **Wyrażające opinię poruszanego tematu lub danej osoby (nacechowane ironiczne, pozytywne, negatywne, pochlebne, krytyczne)**, np. *BD* (*Big Deal* – *wielka mi rzecz*), *WTHDTH* (*What the hell does that mean?* – *Co to ma do diabła znaczyć?*), *BYKT* (*but you knew that* – *ale ty to wiedziałeś*);

3. **Wyrażające uczucia nacechowane ekspresywnie, odpowiedniki emotikonów**, np. *G* (*grin – uśmiech*), *VES* (*very evil smile – bardzo złośliwy uśmiech*), *FB* (*furrowed brow – zmarszczone brwi*), *W* (*wink – mrugający*);
4. **Przedstawiające cele rozmówców**, np. *FYE* (*for your entertainment – aby cię ucieszyć*), *HMP* (*help me please – proszę o pomoc*);
5. **Dotyczące samej dyskusji, jej struktury i przekazywanych treści**, np. *EOD* (*end of discussion – koniec dyskusji*), *HHOJ* (*ha, ha, ha, only joking – ha, ha, ha, żartowałem*);
6. **Pełniące funkcję informacyjną**, np. *FOAF* (*frend of frend – przyjaciel przyjaciela*), *YL* (*young lady – młoda kobieta*), *BBL* (*be back later – wracam później*), *BBS* (*be back soon – będę wkrótce*);
7. **Mające charakter zaleceń, nacechowanie impresywne**, np. *DTRT* (*do the right thing – zrób to, co słuszne*), *GAMMD* (*go Ahead make my day – no dalej, pokaż co potrafisz*), *GAFIA* (*get away from it all – zbieraj się stąd*), *MYOB* (*mind your own business – pilnul swojego interesu, pilnuj swojego nosa*);
8. **Wyrażające empatię**, np. *KHYF* (*know how you feel – wiem jak się czujesz*), *IKWYM* (*I know what you mean – wiem co masz na myśli*);
9. **Eufemizujące kategoryczność sądów**, np. *IMHO* (*in my humble opinion – moim skromnym zdaniem*), *IME* (*in my experience – z mojego doświadczenia*), *AFAIR* (*as far as I remember – o ile pamiętam*);
10. **Powstające przez analogię do innych akronimów**, np. *IMHO*: *IMVHO* (*in my humble opinion – moim bardzo skromnym zdaniem*), *IMCAO* (*in my completely arrogant opinion – moim kompletnie aroganckim zdaniem*), *ROTFL*: *ROTFLAHMS* (*rolling on the floor laughing and holding my side – tarzając się po podłodze i trzymając za boki ze śmiechu*), *ROTFLBTC* (*rolling on the floor laughing biting the carpet – tarzając się po podłodze ze śmiechu i gryząc dywan*) (Naruszewicz-Duchlińska 2004: 78-80).

Jak widać z podanych wyżej przykładów, obecność angielskich akronimów w Internecie jest spora. Posługując się akronimami istotne jest, żeby nie nadużywać skrótów, nie budować zdań z samych akronimów. Należy pamiętać, że niektóre osoby nie znające języka angielskiego, mogą akronimów nie zrozumieć, bądź popełnić błąd w ich odczytywaniu (Golus 2004: 36).

Podsumowując rozważania na temat akronimów, można stwierdzić, że współczesne skracanie zdań, wyrażeń i wyrazów jest popularne. Do takiego stwierdzenia doszłam w oparciu o zebrany materiał językowy oraz istnienie słowników internetowych skrótów i skrótowców. Takim przykładem słownika slangu i mowy potocznej jest *Miejski.pl.*, w którym znajduje się wiele przykładów młodzieżowych akronimów. Właśnie ten słownik stał się głównym źródłem, z którego czerpałam przykłady akronimów do analizy językowej. Materiał językowy umieszczony jest w poniższym rozdziale. Wszystkie zebrane przykłady przedstawione są w analizie językowej.

6. ANALIZA JĘZYKOWA

Analiza językowa zawiera konkretne wybrane przeze mnie przykłady internacjonalizmów, przejawów demokratyzacji języka oraz akronimów internetowych. Materiał językowy został zebrany na podstawie słowników oraz Internetu. Z propozycji słowników książkowych to: *Wielki słownik ortograficzny PWN z zasadami pisowni i interpunkcji* (Polański 2019) oraz artykuł *Internacjonalizacja w słowotwórstwie polszczyzny przełomu XX i XXI wieku jako przykład jednostronnych kontaktów językowych* (Waszakowa 2019), słowniki internetowe to: *Miejski słownik Słangu i mowy potocznej* (Sobolewski 2006-2020), *Obserwatorium Językowe Uniwersytetu Warszawskiego. Najnowsze słownictwo polskie* (Bańko, Czeszewski, Kłosińska 2014-2020), *Słownik języka polskiego* [online] (PWN 1997-2020), *Dobry Słownik* (Czesak, Szalkiewicz, Żurowski 2015-2020), *ABZ Słownik cizích slov* (2005-2020).

Pierwszą część analizy poświęciłam przykładom internacjonalizmów leksykalnych. Wszystkie leksemy posiadają definicję oraz przykład użycia w zdaniu. Przedstawiłam również wyrazy pochodne i ich derywaty tworzone we współczesnej polszczyźnie. Przykłady wzbogacone są o ich odpowiednik czeski wraz z jego kontekstem. Poszczególne internacjonalizmy wybrałam według własnego wyboru. Cyfry w nawiasach za hasłami informują, z jakiego źródła czerpałam dany wyraz. Wszystkie pozycje oznaczone (1) zostały zaczerpnięte z *Wielki słownik ortograficzny PWN z zasadami pisowni i interpunkcji* (Polański 2019), wszystkie pozycje oznaczone (2) zostały zaczerpnięte z *Obserwatorium Językowe Uniwersytetu Warszawskiego. Najnowsze słownictwo polskie* (Bańko, Czeszewski, Kłosińska 2014-2020).

W drugiej części zaprezentowane są internacjonalizmy słowotwórcze. Hasła podałam wraz z ich definicjami oraz przykładami użycia w zdaniu. Jednostki leksykalne czerpałam z publikacji *Internacjonalizacja w słowotwórstwie polszczyzny przełomu XX i XXI wieku jako przykład jednostronnych kontaktów językowych* (Waszakowa 2019) oraz z internetowego *Obserwatorium Językowe Uniwersytetu Warszawskiego. Najnowsze słownictwo polskie* (Bańko, Czeszewski, Kłosińska 2014-2020).

Trzecia część dotyczy tendencji do demokratyzacji, w której zaznaczyłam konkretne przykłady zdań z Internetu, pokazujące użycie potocznego języka w oficjalnych komunikatach.

Ostatnią część prezentują akronimy internetowe. Celowo wybrałam akronimy cechujące się największą frekwencją wśród młodego pokolenia. Największą część z nich

to akronimy pochodzenia angielskiego. Analizowane przykłady zebrałam z internetowego słownika *Miejski.pl*.

Wszystkie konkretne leksemy przedstawione są w części praktycznej. Pod koniec pracy umieściłam indeks słów.

Internacjonalizmy leksykalne

W części teoretycznej poruszałam kwestię internacjonalizmów leksykalnych. W niniejszym rozdziale zostaną opisane konkretne przykłady internacjonalizmów w języku polskim oraz ich ekwiwalenty w języku czeskim wraz z definicją i przykładem użycia w zdaniu. Niektóre leksemy posiadają również derywaty utworzone od wyrazów podstawowych za pomocą polskich przedrostków i przyrostków.

Android (1)

Definicja: Wyraz *Android* pisany dużą literą, pochodzi z języka angielskiego i oznacza „system operacyjny” (sjp.pwn.pl). Wyraz jest rzeczownikiem i odmienia się przez przypadki (<http://dobryslownik.pl>).

Przykład użycia: *Większość urządzeń z **Androidem** jest sprzedawana z niewolnym oprogramowaniem Google Play software (wcześniej znane jako: „Android Market”)* (<http://gnu.org>).

W języku czeskim wyraz *Android* występuje w jednakowej postaci i znaczeniu jak w języku polskim.

Przykład użycia: *Novější verze **Androidu** také nabízejí možnost rychlého sdílení tohoto screenshotu* (<http://svetandroida.cz>).

Audyt (1)

Definicja: „kontrola przedsiębiorstwa pod względem finansowym i organizacyjnym, wycena jego majątku oraz analiza perspektyw jego rozwoju, przeprowadzana przez ekspertów, wyraz odmienia się przez przypadki” (<http://sjp.pwn.pl>).

Przykład użycia: *Właściciel ma w **audycie** wszystkie dane do podjęcia decyzji o wykonaniu termomodernizacji* (<http://muratorodom.pl>).

Czeskim ekwiwalentem jest leksem *audit*.

Przykład użycia: *Audit vnímáme jako příležitost objevit nevyužitý potenciál* (<http://home.kqmg.cz>).

Bestseller (1)

Definicja: „książka, która zdobyła bardzo dużą popularność” (sjp.pwn.pl).

Wyraz można zapisać jako *bestseller* oraz *bestseler* (Polański 2019: 237). Rzeczownik ten odmienia się przez przypadki.

Przykład użycia: *To dzięki nim można w Polsce kupić książki, które stały się **bestsellerami** w innych krajach* (innpoland.pl).

W języku czeskim ukształtował się wyraz *bestseller* z jednakowym znaczeniem.

Przykład użycia: *Let Motýlka životem i literaturou. Světový **bestseller** je pravdivý jen z desetiny* (<http://nasregion.cz>).

Brand (1)

Definicja: „marka towaru” (<http://sjp.pwn.pl>).

Przykład użycia: *Jak stworzyć mocną markę i silny **brand**?* (<http://dobocom.pl>).

Ekwiwalentem w języku czeskim jest *brand*, czeski odpowiednik to *značka*.

Przykład użycia: *Dobře nastavený **brand** je pro firmu dlouhodobý přínos* (<http://marketingova-kancelar.cz>).

Briefing (1)

Definicja: „krótka konferencja prasowa, zwykle poświęcona jednemu problemowi lub sytuacji” (<http://nowewyrazy.uw.edu.pl>). Wyraz *briefing* ulega polskiej odmianie.

Przykład użycia: Podczas **briefingu** z udziałem Jarosława Kaczyńskiego Marek Kuchciński ogłosił, że jutro złoży rezygnację z funkcji marszałka Sejmu (<http://nowiny24.pl>).

Za pomocą sufiksu *-ować* został utworzony czasownik *briefować*, oznaczający „przekazywać najistotniejsze informacje na dany temat”. Można też kogoś *zbriefować*, czyli „poinformować o danym zadaniu”.

W języku czeskim występują formy zapisu: *briefing*, *brifing* oraz *brífink* ([nase-rec.ujs.cas.cz](http://rec.ujs.cas.cz)).

Przykład użycia

Brífing je naplánovaný na 14. hodinu, Novinky ho budou sledovat živě (<http://novinky.cz>).

Challenge (1)

Definicja: „oznacza wyzwanie, czyli trudne zadanie, nowa sytuacja, wymagające od kogoś wysiłku, poświęcenia, będące sprawdzieniem czyjejs wiedzy, odporności itp.”. (<http://sjp.pwn.pl>).

Przykład użycia: **Challenge** to popularny sposób zabawy w internecie (<http://eska.pl>).

W języku czeskim wyraz *challenge* ma jednakową formę i znaczenie.

Przykład użycia: *To dáme všichni! Uděláme challenge* (<http://parkgolf.cz>).

Chillout (1)

Definicja: 1. „muzyka o spokojnym, relaksującym brzmieniu”
2. pot. „stan całkowitego odprężenia się” (<http://dobryslownik.pl>).

Zapożyczenie pochodzi z języka angielskiego od wyrazu *chillout*, oznaczający „coś lekkiego, relaksującego”. Wyraz posiada zapis *chillout* lub *chill-out*. Odmienia się według polskiej deklinacji.

W języku polskim od podstawy słotwórczej *chillout* powstał przymiotnik *chilloutowy*, oznaczający „łagodny dla ucha, wyciszony, spokojny” (<http://sjp.pwn.pl>). Za pomocą zaimka zwrotnego *się* oraz polskiego przyrostka *-ować* powstał czasownik: *chilloutować się*. Istnieje również czasownik *wychilloutować się*. Terminy te używane są głównie w języku potocznym i oznaczają „relaksować się, odpoczywać” (<http://nowewyrazy.uw.edu.pl>). Według A. Cierpich, w języku polskim występują trzy formy zapisu z jednakową częstotliwością. Do nich zaliczamy *chilloutować się*, *chillować się*, *czilować się*. Obecny stan badań nie pozwala odkryć, która wersja zapisu pojawia się najczęściej (Cierpich 2019: 223).

Od wyrazu *chillować*, zostały utworzone liczne synonimy, np. *luzować*, *wyluzować*, *zrelaksować*, *odpocząć*, *nabrać dystansu do kogoś lub czegoś* (<http://pablik.pl>).

Przykład użycia: *Dopelnieniem weekendu będzie doskonała kuchnia i wspaniała serdeczna atmosfera. Relaks i **chillout** gwarantowany!* (<https://hotelcenturia.pl>). *Specjalnie dla Ciebie, przygotowaliśmy bardzo **chilloutowy** program, który pozwoli Ci w aktywny i ciekawy sposób wyluzować się w gronie przyjaciół* (<http://poszukiwaczeprzygod.pl>).

*Moja kotka od tygodnia **chilluje** – czy to na parapecie, czy pod łóżkiem, czy w umywalce – każde miejsce jest dla niej dobre na drzemkę* (<http://haloursynow.pl>).

W języku czeskim wyraz *chillout* ma jednakowe znaczenie. Istnieją także formy *chill-out*, *chill out* czy tylko *chill*. Wyraz ten używany jest szczególnie w języku młodzieżowym. Za pomocą czeskiego sufiksu *-ovat* powstał czasownik *chillovat* (<http://vyznam-slova.com>). Tworzy się również przymiotnik *chilloutový*.

Przykład użycia: *Bud' můžu někde **chillovat**?* (<http://miroslavcizek.com>).

*Nový **chilloutový** koutek s tipy na výlet* (<http://drazdany.info>).

Choker (1)

Definicja: „naszyjnik ściśle przylegający do szyi”. *Obserwatorium Językowe Uniwersytetu Warszawskiego* podaje, że wyraz *choker* można zapisać w sposób spolszczony, *czoker* (nowewyrazy.uw.edu.pl).

Przykład użycia: *Chokery zagościły także na pokazach mody* (<http://goldenmark.pl>).

W języku czeskim wyraz *choker* posiada jednakowe znaczenie.

Przykład użycia: *Chokery jsou k dostání v mnoha provedeních, je radost mezi nimi vybírat!* (<http://fashionmagazin.cz>).

Clickbait (1)

Wyraz powstał za pomocą powiązania dwóch angielskich części: *click* „kliknięcie” i *bait* „przynęta”. W języku polskim ekwiwalentem wyrazu *clickbait* to *zarzutka* (<http://pablik.pl>).

Definicja: „tytuł tekstu w postaci linku w mediach elektronicznych, który jest zarazem intrygujący i niejasny, w więc skłaniający do kliknięcia i zapoznania się z treścią, sprawiający jednak, że odbiorca czuje się zawiedziony i wykorzystywany, ponieważ treść jest zazwyczaj błaha, odmienna od oczekiwanej” (<http://dobryslownik.pl>).

Przykład użycia: *Google musi zapłacić 10 tysięcy złotych za **clickbait** w wynikach wyszukiwania* (<https://bezprawnik.pl>).

*Niech pierwszy rzuci kamień ten, kto nigdy nie dał się złapać **clickbaitowej** manipulacji* (<http://seogroup.pl>).

W języku czeskim *clickbait* ma jednakowe znaczenie jak w języku polskim (<http://it-slovník.cz>).

Przykład użycia: *Pokusí se Youtube zredukovat **clickbait** náhledové obrázky u videí?* (<http://dotekmanie.cz>).

Cringe (2)

Definicja: „coś bardzo żenującego”. Istnieje również spolszczona forma zapisu *krindź*. (<http://sjp.pwn.pl>).

Przykład użycia: *Nie jestem osobą, która czuje **krindž**, gdy widzi jakieś przypałowne zdjęcia z przeszłości, ale tym razem porwały mnie emocje* (<http://nowewyrazy.uw.edu.pl>).

W języku czeskim wyraz *cringe* używany jest w jednakowym znaczeniu (<http://coznamena.cz>).

Przykład użycia: *Teenageři dnes rádi používají slovo „**cringe**”, které označuje pocit, kdy se otřese trapností při sledování TicTocu nebo Youtube* (wave.rozhlas.cz).

Czat (1)

Definicja: „rozmowa za pośrednictwem Internetu, polegająca na przekazywaniu treści w formie pisemnych komunikatów” (<http://sjp.pwn.pl>).

Angielski wyraz *chat* oznacza „rozmowę”. W języku polskim stosowane są dwie formy zapisu, oryginalna *chat* oraz spolszczona *czat*. Wyraz ten odmienia się według polskich zasad.

Przykład użycia: *Czat jest dostępny w godzinach od 8 do 20 od poniedziałku do piątku* (<https://ing.pl>).

Od podstawy słowotwórczej *czat* powstały następne derywaty. Za pomocą polskiego przyrostka *-ować* powstał czasownik *czatować*, oznaczający „rozmawiać za pośrednictwem chatu”. Jest rzeczownik *czatownik* oznaczający „osobę korzystającą z czatu” (<http://ozkultura.pl>). W Internecie pojawił się również czasownik *zaczatować*, rzeczownik *czatowanie* lub przymiotnik *czatowy*.

Przykład użycia: *Nie rozmawiają z rówieśnikami – grają, surfują po internecie, **czatują*** (<https://parenting.pl>).

W języku czeskim również zadomowił się wyraz *chat* (<http://slovník-cizich-slov.abz.cz>). Czasownik utworzony za pomocą formantu *-ovat*, zadomowił się w formie oryginalnej *chatovat* i w formie zczeszczonej *četovat* (<http://nase-rec.ujc.cas.cz>).

Przykład użycia: *Chatujće o kvalitním spánku s Miroslavem Moráněm ze spánkové laboratoře* (<http://ceskatelevize.cz>).

Deadline (2)

Definicja: „ostateczny termin wykonania czegoś, zwykle jakiejś pracy” (<http://dobryslownik.pl>).

Wyraz został w całości przejęty w oryginalnej formie do języka polskiego. Według słownika internetowego, słowo *deadline* składa się z dwóch części: *dead* „całkowity, zupełny” oraz *line* „linia, granica” (<http://po.polsku.gazetka.eu>). Jest odmiennym rzeczownikiem rodzaju męskorzeczowym. Przeważnie łączy się z czasownikami, np. *wyznaczyć deadline*, *przekroczyć deadline*, *przedłużyć deadline* (<http://nowewyrazy.uw.edu.pl>).

Przykład użycia: *Tu pojawia się **deadline** czyli dosłownie linia śmierci* (<http://zuch.media>).

W języku czeskim wyraz *deadline* ma oryginalną formę przyjętą z języka angielskiego. Zapisuje się również oddzielnie *dead line*. Wyraz ten jest odmienny (<http://slovník-cizich-slov.abz.cz>).

Przykład użycia: *A vidím, že podobně působí „kouzlo” **deadlinu** na většinu lidí kolem mne* (<http://beepm.cz>).

Diss (2)

Definicja: 1. środ. „obraźliwy atak słowny, zwykle mający formę piosenki hiphopowej, skierowany przeciwko konkretnemu artyście; także odpowiedź na taki atak” (<http://nowewyrazy.uw.pl>).

Czasownik *dissować* oznacza pot. „wyrażać się o kimś z lekceważeniem, deprecjonować, obrażać, poniżać” (<http://nowewyrazy.uw.edu.pl>). Czasownik dokonany to *zdissować*.

Przykład użycia: *Raper zapowiada, że jeszcze w styczniu udostępni **diss*** (<http://rapnews.pl>). *Weź już go nie **dissuj** i tak ma chłopak źle w życiu* (<http://laboratoriumjezykowe.uw.edu.pl>).

W języku czeskim wyraz ten ma jednakową formę i znaczenie jak w języku polskim (<http://logrmagazin.cz>).

Przykład użycia: *Hudební válka pokračuje. Hugo Toxxx nahrál **diss** na Lvcase Dope* (<http://rapcity.cz>).

Donejt (2)

Definicja: „rodzaj wsparcia finansowego przekazywanego twórcom treści internetowych, publikowanych przez nich m.in. w serwisach streamingowych, jako wyraz aprobaty ze strony odbiorców” ([htt://nowewyrazy.uw.pl](http://nowewyrazy.uw.pl)). Wyraz posiada polską odmianę.

Przykład użycia: ***Donejty** pompują dymy. Jak zarabiają patostreamerzy i dlaczego tego nikt nie kontroluje?* (<http://wyborcza.pl>).

W języku czeskim wyraz ma angielską formę zapisu, czyli *donate*.

Przykład użycia: *Menší streameři vydělávají z tzv. **donate** programu, kdy jim diváci během jejich vysílání nezištně přispívají drobnými částkami* (<http://idnes.cz>).

Dron (1)

Definicja: „bezzałogowe maszyny latające, stosowane np. do kręcenia ujęć z powietrza, robienia zdjęć, wpierania akcji poszukiwawczych i ratowniczych, obserwowania trudno dostępnych terenów, badania zanieczyszczenie powietrza, opryskiwania pól” (<http://dobryslownik.pl>).

Czasownik od wyrazu *dron* brzmi *dronować* i oznacza „posługiwać się dronem”, osoba latająca dronem, miłośnik dronów to *droniarz* (<http://nowewyrazy.uw.edu.pl>).

Przykład użycia: *Zamiast tradycyjnego pokazu sztucznych ogni w Cieszynie zaplanowano noworoczny pokaz **dronów*** (<http://bielskobiała.wyborcza.pl>).

*Śląscy **droniarze** zwykle latają nad miastami, w którym mieszkają. Zdjęciami z okolic dzielą się na swoich profilach na Facebooku* (<http://nowewyazy.uw.edu.pl>).

W języku czeskim wyraz *dron* posiada jednakowe znaczenie (<http://slovník-cizich-slov.abz.cz>).

Przykład użycia: *Výhodou tohoto způsobu doručování je především rychlost a schopnost dronu přistát prakticky kdekoliv* (<http://smartmania.cz>).

Emoji (2)

Definicja: „mały obrazek używany w komunikacji elektronicznej do wyrażania myśli lub emocji” (<http://sjp.pl>).

Przykład użycia: *Emoji uprzyjemnia komunikację ludziom na całym świecie* (<http://contentsolution.pl>).

W języku czeskim wyraz *emoji* posiada jednakowe znaczenie.

Przykład użycia: *Smajlík, emoji, emotikona či kaomoi jsou nejen prostředkem, jak v konverzaci bez zdouhavého vysvětlování vyjádřit emoci, reakci, místo, věc, aktivitu a další, ale v mnohých případech se jedná i o efektivní způsob, jak takovou konverzaci elegantně ukončit* (<http://czechcrunch.cz>).

Event (1)

Definicja: „wydarzenie zaplanowane i zorganizowane pod kątem ściśle określonego celu” (<http://nowewyrazy.uw.edu.pl>). Wyraz *event* odmienia się przez przypadki.

Przykład użycia: *Event to wyjątkowe wydarzenie i niepowtarzalne doświadczenie* (<http://konferencje.pl>).

W języku czeskim wyraz *event* posiada jednakowe znaczenie (<http://it-slovník.cz>).

Przykład użycia: *Nejlepší eventy jsou z Německa* (<http://newtonmedia.cz>).

Facebook (1)

Definicja: „popularny serwis społecznościowy, którego użytkownicy wyrażają swoją sympatię dla zdjęć i wpisów innych użytkowników przez naciśnięcie przycisku *lubię to*,

komentują, informują o sobie i wydarzeniach, w których uczestniczą, mogą dzielić się zdjęciami, tworzyć grupy itp.” (<http://dobryslownik.pl>)

Wyraz *Facebook* składa się z dwóch części: *face* „twarz” oraz *book* „książka” (<http://po.polsku.gazetka.eu>). *Facebook* zapisujemy z dużej litery, z wyjątkiem form potocznych oraz przymiotników utworzonym od niego (<http://sjp.pwn.pl>). *Facebook* jest rzeczownikiem odmiennym przez przypadki. Od wyrazu *Facebook* powstał przymiotnik *facebookowy*.

Przykład użycia: **Facebook** zaoferował portalom informacyjnym miliony dolarów rocznie za prawo do zamieszczania ich materiałów (<http://wyborcza.pl>).

W *Wielkim słowniku ortograficznym PWN* (Polański 2019: 403) znajdziemy formę rzeczownika *fejs*, uznaną za poprawną. Kolejnymi synonimami potocznymi wyrazu *Facebook* to: *fejo*, *fejsbulka*, *fejsik*.

Przykład użycia: *Fejs nie został stworzony dla firm i korporacji, lecz dla kontaktowania się z drugim człowiekiem (jakkolwiek dziwnie by to nie brzmiało)* (<http://paniswegoczasu.pl>).

Przejawem zaadaptowania wyrazu na gruncie języka polskiego, to utworzenie od niego licznych derywatów. Do derywatów zaliczamy czasowniki, które są utworzone za pomocą sufiksu *-ować*. W języku polskim zadomowił się czasownik *fejsować*, oznaczający „korzystanie z serwisu społecznościowego”. Od wyrazu *fejsować* można utworzyć czasownik dokonany *wyfejsować* pot. „wyszukać coś lub kogoś na Facebooku”. W języku potocznym używa się także wyrazu *fejsbuczyć*.

Przykład użycia: *Zachęcam, aby wygoogłować i wyfejsować sobie Frestiwali i AKT, co upewni was w potrzebie wzięcia udziału w olsztyńskich wyjazdach międzynarodowych* (<http://cogdziekiedy.olsztyn.pl>).

Osoba korzystająca z portalu społecznościowego to *facebookowicz/facebookowiczka*, czyli użytkownik/użytkowniczka. Osobę uzależnioną od serwisu społecznościowego nazwano *fejsoholikiem* (<http://nowewyrazy.uw.pl>).

Przykład użycia: *Prawie połowa nastoletnich brytyjskich **facebookowiczek** przyznaje, że obawa przed nieprzychylnym komentarzem pod swym nowym zdjęciem na stronie to jedno z ich największych życiowych utrapień* (<http://wyborcza.pl>).

*Statystyczny **fejsoholik** budzi się rano i musi sprawdzić, co dzieje się na fejsie* (<http://nowewyrazy.uw.edu.pl>).

We współczesnej polszczyźnie rzeczownik *Facebook* łączy się z zadomowionymi czasownikami, dzięki czemu powstają liczne połączenia: *utrzymywać z kimś kontakt przez Facebook, zalogować się na Facebook, wejść na Facebook, siedzieć całymi dniami na Facebooku, zamieścić coś na Facebooku* (<http://obcyjezykpolski.pl>).

W języku czeskim wyraz *Facebook* zaadaptował się w formie oryginalnej. Popularne są formy pochodne, używane głównie potocznie, np. *fejs, fejsáč, fejsiček, fejsičko, fejsínek fejsko, fejsbůček* (Kavka, Škrabal 2018: 73).

Przykład użycia: *Celý den sedíš u kompa a **fejsbukuješ**, nechceš už konečně začít dělat něco pořádného?* (Kavka, Škrabal 2018: 73).

W odróżnieniu od języka polskiego kwestia użycia wielkiej lub małej litery nie jest zawsze sprawą oczywistą, gdyż zależy ona od kontekstu oraz rodzaju tekstu. Wyraz *facebook* powinien być zapisywany małą literą, gdy chodzi o nazwę pospolitą. Jeżeli chodzi o konkretną nazwę produktu, piszemy ją dużą literą, np. *na sociální síti Facebook, ale aktualizoval si svůj profil na facebooku* (<http://ujc.cas.cz>).

Fanpage (1)

Definicja: „profil publiczny na Facebooku promujący zazwyczaj określone usługi, firmę, markę lub instytucję” (<http://nowewyrazy.uw.edu.pl>).

Wyraz pochodzi z języka angielskiego i składa się z części *fan* „sympatyk” oraz *page* „strona”. W języku polskim zadomowiły się dwie formy zapisu: oryginalna *fanpage* oraz spolszczoną *fanpejdż*, forma oryginalna jest bardziej popularna (<http://pablik.pl>).

Przykład użycia: *Przyjrzyjmy się zestawieniu głównych różnic jakie dzielą **fanpage** na Facebooku od własnej strony internetowej* (<http://ewachojcka.pl>)

*Ma kultowy **fanpejdż**, na którym dokumentuje propagandę TVP* (<http://natemat.pl>).

W języku czeskim wyraz *fanpage* występuje w formie oryginalnej.

Przykład użycia: *Pokud chcete sdílet svou facebook stránku (**fanpage**) někomu dalšímu, aby ji mohl spravovat a také vytvářet reklamy jejím jménem, tak budete muset přijít na konkrétní **fanpage*** (<http://jakubherrmann.cz>).

Feedback (1)

Definicja: „oddziaływanie skutku jakiegoś zjawiska na jego przyczynę” (<http://sjp.pwn.pl>).

Przykład użycia: *O informację zwrotną, czyli właśnie **feedback** proszeni jesteście niemal na każdym kroku – po dokonaniu zakupów, wizycie w sklepie, skorzystaniu z usług itp.* (<http://webankieta.pl>).

W języku czeskim wyraz *feedback* posiada jednakową definicję (<http://slovník-cizích-slov.abz.cz>).

Przykład użycia: *Negativní **feedback** dokáže otrást sebevědomím každého z nás* (<http://jobfairs.eu>).

Fejk (1)

Definicja: „coś nieprawdziwego, fałszywego, podrobionego, niezgodnego z prawdą” (<http://sjp.pwn.pl>). Wyraz jest w pełni przystosowany do języka polskiego, odmienia się przez przypadki i posiada liczbę mnogą (Niepytalska-Osiecka 2014: 345).

W polszczyźnie obok form pisowni spolszczonej *fejk* występuje forma oryginalna *fake*. Od podstawy słotwórczej *fejk* można utworzyć derywaty takie jak: przymiotnik *fejkowy*, czasownik *fejkować*, *sfejkować*, *zafejkować* oraz rzeczownik *fejker* (Małecki 2019: 307).

Przykład użycia: *To prawda? Jeśli to nie fejk, to płaczę, nie ze wzruszenia, lecz ze śmiechu nad głupotą* – komentują internauci (<http://wprost.pl>).

Fejkowy cytat to podwójne szalbierstwo (<http://sport.pl>).

W języku czeskim zaadaptowały się dwie formy zapisu: oryginalna *fake* oraz zadomowiona *fejk*. Czasowniki zostały utworzone za pomocą sufiksu *-ovat*, i powstały formy *fakeovat* oraz *fejkovat* (Prokšová 2012: 109).

Przykład użycia: *Takže to, že zapadá do společnosti, v podstatě jen fejkuje, a přitom to, co má na sobě a doma, je uvědomělé, ekologické...* (<http://vice.com>).

Photoshop (2)

Definicja: „rozbudowany program graficzny przeznaczony do tworzenia i obróbki grafiki rastrowej i jednocześnie flagowy produkt firmy Adobe System” (<http://pl.glosbe.com>).

Od wyrazu podstawowego powstał spolszczony czasownik *fotoszopować*. Formy czasownika niedokonanego brzmią: *fotoszopuje, fotoszopował, fotoszopowy*, czasowniki dokonane to: *sfotoszopuje, sfotoszopwał, sfotoszopowany, wyfotoszopuje, wyfotoszopował, wyfotoszopowany*. Mniej powszechnymi formami są: *photoshopować, sphotoshopować* czy *wyphotoshopować* (<http://nowewyrazy.uw.edu.pl>).

Przykład użycia:

Sfotoszopowała sobie zdjęcie tak, że ma nierealne wcięcie w talii i sześć palców w lewej stopie (<http://sky-rocket.pl>).

W języku czeskim mamy trzy formy zapisu: *Photoshop/Fotošop/Fotoshop*. Istnieje również czasownik *fotošopovat* oraz *vyfotošopovat*. Od podstawy słowotwórczej został utworzony również przymiotnik *fotošopový*, czyli „ulepszony” (Kavka, Škrabal 2018: 78).

Przykład użycia: *To nějak půjde „vyfotošopovat” ne?* (<http://lcgnewmedia.cz>).

Friendzona (2)

Definicja: „relacja między dwiema osobami, z których jedna jest w drugiej zakochana bez wzajemności” (<http://nowewyrazy.uw.edu.pl>).

Wyraz wywodząca się z języka angielskiego, używany głównie w formie potocznej. W języku polskim został utworzony czasownik za pomocą sufiksu *-ować*: *friendzonować*, który, oznacza „utrzymywać relację koleżeńską lub przyjacielską w sytuacji, w której jedna z osób oczekuje relacji partnerskiej” (<http://nowewyrazy.uw.edu.pl>).

Przykład użycia: *Jak rozpoznać, że znajdujesz się w relacji **friendzone**?* (<http://loov.pl>).

Często także przybiera formę *sfriendzować* lub *zafriendować*. Wyrazy te oznaczają „zapoznać się z kimś, zawrzeć znajomość, głównie w odniesieniu do użytkowników portali społecznościowych lub gier online” (<http://nowewyrazy.uw.edu.pl>).

W polszczyźnie spopularyzował się wyraz *frendzia*, oznaczający przyjaciółkę. Wyraz *friendzia* posiada charakter pieszczotliwy oraz żartobliwy (<http://po.polsku.gazetka.eu>).

W języku czeskim wyraz *friendzone* posiada jednakowe znaczenie. Różnica tkwi w formie zapisu. Otóż wyraz *friendzone* możemy pisać razem lub oddzielnie: *friendzone* lub *friend zóna*.

Przykład użycia: *Lidé zkrátka zůstávají ve **friendzone** z cele řady důvodů* (<http://flowee.cz>).

Gadget/gadżet (1)

Definicja: „niewielki przedmiot, będący często nowością techniki” (sjp.pl). Wyraz często występuje w spolszczonej formie *gadżet*. Wyraz odmienia się przez przypadki.

Przykład użycia: Przydatne **gadżety** do kuchni są zdecydowanie niezbędne do codziennych kuchennych czynności (<http://garneczki.pl>).

W języku czeskim wyraz *gadget* posiada jednakowe znaczenie.

Przykład użycia: **Gadgetsy a chytré příslušenství jsou velmi populární produkty v posledních letech** (celkom.cz).

Gender (1)

Definicja: „zespół zachowań, norm i wartości przypisywanych przez kulturę do każdej płci” (<http://sjp.pwn.pl>).

Wielki słownik ortograficzny PWN (Polański 2019) podaje, że *gender* jest wyrazem nieodmiennym. Osoba zajmująca się *gender* to *genderysta*, *genderystka* (<http://nowewyrazy.uw.edu.pl>).

Przykład użycia: *Terminowi **gender** pierwotnie nie przypisywano żadnego znaczenia ideologicznego* (<http://zdrowie.tvn.pl>).

W języku czeskim wyraz *gender* posiada jednakowe znaczenie (<http://lidovyslovník.cz>).

Przykład użycia: Debata na téma „*gender*“ jako výzva pro teologii a církve (<http://christnet.eu>).

Google (1)

Definicja: „wyszukiwarka internetowa Google” (<http://nowewyrazy.uw.edu.pl>).

Przykład użycia: *Apple i **Google** zawarły porozumienie w tej sprawie i wspólnie opracowały rozwiązanie, które ma to ułatwić* (<https://imagazine.pl>).

Derywatami wyrazu *Google* jest czasownik *googlować*. W języku polskim istnieją formy *guglać*, *guglić*. *guglować*, jak również możliwość zapisu wyrazu w niespolszczonej pisowni *googlać*, *googlić*, *googlować* (<http://i-slovník.pl>). Zdaniem M. Bańko czasownik ten powinien zapisywać się fonetycznie, czyli tak jak go słyszymy. Według Bańko forma *guglować* jest poprawniejsza. Czasownik *guglować* stał się podstawą derywatów dokonanych, np. *wyguglować*, *zgooglować*, *zguplować* (<http://sjp.pwn.pl>).

Przykład użycia: *Nie trzeba „guglować”, by wiedzieć, że Eric Schmidt od lat wraz z Larrym Page’em szefuje Google’owi (<http://pb.pl>). Nie jestem aż tak obeznany z kuchnią węgierską, więc musiałem szybko **wyuglować**, co będę jadł (<http://miastol.pl>).*

Potocznie na wyszukiwarce Google mówi się *googlownica*. Np. *Googlownica pomoże znaleźć program, jak i plik z filmem i napisami do niego (<http://nowewyrazy.uw.edu.pl>).* Natomiast żartobliwie posiada oznaczenie *wujek Google* (<http://nowewyrazy.uw.edu.pl>).

W języku czeskim, zapożyczone czasowniki tworzone są za pomocą sufiksu *-ova/-i*, a więc od podstawy słowotwórczej *google*, powstał czasownik *googlovat*, *googlit* oraz *guglit*, *gúglit* (Kavka, Škrabal 2018: 87). Istnieją również wyrazy: *vygooglovat* *vygooglit*, które oznaczają to samo, co *googlovat*, *googlit*. Częstotliwość użycia tych form jest porównywalna (<http://nase-rec.ujc.cas.cz>).

Przykład użycia: *Jak **googlit** jako profík (<http://objevit.cz>).*

*Dnešní učitel musí žákům klást otázky, které nejde **vygooglovat** (<http://lupa.cz>).*

Na kobietę, która wszystko *googluje*, mówi się *guglenka* lub *googlenka*. Popularne jest połączenie wyrazów *Google efekt*. Określenie to oznacza niechęć do racjonalnego myślenia, ponieważ wszystko można sobie tzw. *wygooglować* (Kavka, Škrabal 2018: 87).

Hashtag (1)

Definicja: „słowo lub wyrażenie zapisane bez spacji, z dodanym na początku znakiem #, hashtagi służą oznaczeniu oraz kategoryzowaniu informacji i dodawane są do krótkich wpisów umieszczonych na przykład na Twitterze lub opisów zdjęć na Instagramie” (<http://dobryslownik.pl>).

Wyraz ang. *hashtag* składa się z dwóch części: *hash*, oznaczającego nazwę graficznego znaku # oraz *tag*, określenie znacznika (<http://heuristic.pl>).

Według słownika języka polskiego, wyraz zapisuje się w formie oryginalnej *hashtag* lub w formie spolszczonej *hasztag* (<http://sjp.pl>). Wyraz ten stał się podstawą następnych form, takich jak czasownik *hashtagować* (<http://nowewyrazy.uw.edu.pl>).

Przykład użycia: ***Hashtagi** to nic innego jak słowa lub całe zwroty poprzedzone znakiem „#” (<http://chillizet.pl>).*

W języku czeskim wyraz stosuje się jednakowo, jednak zaadaptował się w formie oryginalnej *hashtag* (<http://slovník-cizích-slov.abz.cz>).

Przykład użycia: *Ani spoluzakladatel Twitteru Evan Williams nevkłádal do **hashtagu** velkou nadějí. Tvrdil, že se **hashtag** nikdy neuchytí kvůli jeho technickému podtextu. V té době nikdo nemohl tušit, jak velký dosah a moc jednou **hashtagy** budou mít* (<http://markething.cz>).

Hejt (1)

Definicja: pot. „obraźliwy lub agresywny komentarz zamieszczony w Internecie” (<http://sjp.pwn.pl>).

W polszczyźnie zapożyczenie z języka angielskiego wyrazu *hate*. Wyraz możemy zapisać za pomocą formy zadomowionej *hejt* oraz oryginalnej *hate* (Niepytalska-Osiecka 2014: 343). Od podstawy słotwórczej *hejt* powstały wyrazy pochodne sufiksalne takie jak: *hejterski*, *hejtowy* oraz czasownik *hejtować*. Następnie ze spolszczonego czasownika *hejtować* utworzono derywaty za pomocą prefiksów: *zhejtować*, *zhejcić* i *zahejtować* (Niepytalska-Osiecka 2014: 345-348). Istnieją również wyrazy *hejter/hejterka* oznaczające osobę zamieszczającą obraźliwe, agresywne, prowokacyjne lub skrajnie krytyczne komentarze w Internecie.

Przykład użycia: *Aby łatwiej odgadnąć czy dana wypowiedź to **hejt**, sprawdzamy czy tej wypowiedzi towarzyszą jakieś emocje, nadające mocy wypowiedzi* (<http://megahejt.pl>). *Postanowił w oryginalny sposób **zahejtować** tych, którzy protestowali przeciwko Kagańcowej* (<http://liberte.pl>). *Prezes PiS i internetowa **hejterka** „Emi”* (<http://wyborcza.pl>).

W języku czeskim występują formy *hate* i *hejt*. Aktywne są również formy czasownikowe *hatovat* oraz *hejtovat* (Kavka, Škrabal 2018: 91).

Przykład użycia: *„Když se podívám na sociální síť, tam jsou lidi, co rádi **hejtují**, tam to schytávám hodně, všimá si ministr”* (<http://parlamentnilisty.cz>).

Image (1)

Definicja: „sposób, w jaki jakaś postać, organizacja jest postrzegana i oceniana” (<http://sjp.pwn.pl>). Wyraz jest nieodmienny (Polański 2019: 490).

Przykład użycia: *Image ma wpływ na awans, właściwe relacje z innymi lub skuteczność w kontaktach z klientami* (<http://natemat.pl>).

W języku czeskim wyraz *image* posiada jednakowe znaczenie (slovník-cizích-slov.abz.cz).

Przykład użycia: *V dnešní době musí každý správný businessman pečovat o svou dobrou image* (<http://euro.cz>).

Instagram (2)

Definicja: „serwis społecznościowy pozwalający na dzielenie się zdjęciami” (<http://dobryslownik.pl>).

W języku polskim od wyrazu Instagram powstał czasownik *instagramować*, oznaczający „publikować zdjęcia w portale społecznościowym” (<http://nowewyrazy.uw.edu.pl>). Oprócz czasownika istnieją również rzeczowniki, takie jak *instagramer*, *instagramerka* lub *instagramowicz*, *instagramowiczka* (<http://nowewyrazy.uw.edu.pl>).

Przykład użycia: *Konto Twórcy, obok osobistego i firmowego, jest osobnym, bezpłatnym rodzajem konta dostępnego na Instagramie* (<https://beeffective.pl>).

Tak czy inaczej, instagramuję dość regularnie, zatem zapraszam do obserwowania mojego profilu (<http://xouted.com>).

W języku czeskim wyraz Instagram posiada jednakowe znaczenie (<http://slovník-cizích-slov.abz.cz>).

Przykład użycia: *A nenechat se unést myšlenkou, že stačí dávat na Instagram hezké fotky* (<http://fotoguru.cz>).

Koment (2)

Definicja: „komentarz na forum Internetowym” (<http://nowewyrazy.uw.edu.pl>).

W języku polskim powstały liczne formy pochodne, najczęściej potoczne. Wśród nich możemy wyróżnić formy zdrobniałe: *komcio*, *komć*. Oprócz nich aktywne są czasowniki *komciać* oraz *skomciać*, oznaczające „zamieszczać komentarz w Internecie” (<http://nowewyrazy.uw.edu.pl>).

Przykład użycia: *Witaj Elizo, to mój pierwszy **komcio** na Twoim blogu a zaglądam tu bardzo regularnie* (<http://elizawydrych.pl>).

W języku czeskim ustalili się termin *komentář* oraz połączenie *no comment*, oznaczające niechęć komentowania jakiejś sytuacji (<http://slovník-cizich-slov.net>).

Przykład użycia: ***Komentáře** ČNB ke zveřejněným statistickým údajům o inflaci a HDP* (<https://cnb.cz>).

*Jiří Teryngel, společník dané advokátní kanceláře, pro kterou pracuje jak Ryslová, tak Němec, se k tématu odmítl vyjádřit. „**No comment**,” napsal stručně.* (<http://irozhlas.cz>).

Lajk (1)

Definicja: „oznaczenie postu świadczące, że się nam on podoba lub że się z nim zgadzamy” (<http://spj.pwn.pl>).

Bardzo popularnym wyrazem w sferze Facebooka i Instagrama stał się anglicyzm *like*. W polszczyźnie pojawiają się dwie formy zapisu: oryginalna *like*, jak również spolonizowana *lajk*. W języku polskim do obecnego rdzenia dodano przyrostek *-ować*, w ten sposób utworzył i zaakceptował się czasownik *lajkować* (Polański 2019: 611).

Przykład użycia: *Stąd też **lajki** i **lajkowanie** to w sumie sympatyczne i łatwe nazwy, oznaczające do tego coś milego, co lubimy dawać i otrzymywać* (<http://wyborcza.pl>).

Od zdomowionego czasownika *lajkować* zostały utworzone derywaty prefiksalne *złajkować*, *zajajkować*, *wylajkować*, *odlajkować*. W dodatku derywat *odlajkować* posiada polski odpowiednik *odlubić* (Kudra 2016: 53).

Przykład użycia: *Co jest z tobą nie tak, Arni? Muszę cię **odlajkować*** (<http://natemat.pl>).
Fanów ma niewiele, ale warto **złajkować**, jeśli od czasu do czasu szukacie informacji o ciekawych warsztatach lub kursach i chcecie znaleźć jakąś ścieżkę rozwoju (<http://natropie.zhp.pl>).

Dodatkowo od wyrazu *lajk* utworzono derywaty za pomocą sufiksów, np. *lajkowy*, *lajkerski* (Niepytalska-Osiecka 2014 :348). Według Słownika języka polskiego, istnieje spolszczony ekwiwalent, tzw. *polubownik*, używany głównie środowiskowo, definiowany jako internauta, który oznaczył post internetowy w celu pokazania, że przypadł mu do gustu lub że się z nim zgodził (<http://sjp.pl>).

W języku czeskim pojawiają się obie formy *like* i *lajk*. Formy te używa się głównie w sieciach społecznościowych. Od rzeczownika *lajk* można utworzyć czasownik *lajkovat*. Od słowotwórczej podstawy *lajkovat* powstały derywaty: *olajkovat* oraz *dislajkovat*. W języku czeskim znacznie więcej zaadaptowała się transkrypcja fonetyczna *lajkovat*. Konstrukcje *likovat* lub *likeovat* są stosunkowo rzadkie i pojawiają się tylko marginesowo (<http://nase-rec-ujc.cas.cz>). Osoba, która wszystko lajkuje, to *lajkař*, natomiast osoba, która lubi mieć najwięcej laików, w języku czeskim to *lajkofil* lub *lajkoman* (Kavka, Škrabal 2018: 131).

Przykład użycia: *Jednou jedinkrát jsem jeden článek **olajkovala*** (<http://nase-rec-ujc.cas.cz>).

***Lajkofilové**, lidé posedlí sbíráním pochvalných **lajků** na sociálních sítích, neváhají v honbě za dokonalou fotografií udělat téměř vše* (<http://radynacestu.cz>).

Lider/leader (1)

Definicja:

1. „przywódca partii politycznej, związku zawodowego lub innych organizacji społecznych”
2. „zawodnik lub zespół zawodników, który wysunął się na czoło wyścigu lub tabeli rozgrywek”
3. „czołowy członek zespołu muzycznego, piszący teksty i muzykę do piosenek”

4. „przedsiębiorstwo zajmujące czołowe miejsce w produkcji i sprzedaży wyrobów z danej dziedziny” (<http://sjp.pwn.pl>).

Leksemy *leader* oraz *lider* zaadoptowały się do polskiej odmiany.

Przykład użycia: *Co jest potrzebne, by być **liderem** w trudnych czasach?* (<http://zmiana.edu.pl>). *Odpowiedni dobór team **leaderów** oraz skuteczne przeciwdziałanie fluktuacji kadr to jeden z celów Strategii Zarządzania Lean* (<http://pulshr.pl>).

W *Internetové jazykové příručce* znajdują się obie formy zapisu: *leader* oraz *lídr*. Wyrazy te odmieniają się według czeskich zasad odmiany. (<http://prirucka.ujc.cas.cz>).

Przykład użycia: ***Leader** nehraje svou roli jen uvnitř firmy, ale působí i směrem ven* (<http://mar-ekon.cz>). *A jak si představujete skutečně skvělého **lídra** vy?* (<http://topvision.cz>).

Lifehack (2)

Wyraz pochodzi od języka angielskiego, od rzeczownika *lifehack*.

Definicja: „trik, który pozwala zaoszczędzić czas i ułatwić sobie życie” (<http://nowewyrazy.uw.edu.pl>).

Przykład użycia: *Termin **lifehack** stał się popularny w strefie blogów i w społeczności geeków* (<http://lifehacking.pl>).

Osobę, która posługuje się lifehackami nazywa się *lifehackerem* (<http://nowewyrazy.uw.edu.pl>).

W języku czeskim wyraz ten występuje w jednakowym znaczeniu. Różnicę możemy zauważyć w pisowni, gdyż wyraz *lifehack* możemy napisać razem lub oddzielnie (<http://slovník-cizich-slov.net>).

Przykład użycia: *I to je v podstatě **lifehack**, ačkoliv u většiny moderních spíkrů již jde o zcela automatické návyky* (<http://jablickar.cz>).

Login (1)

Termin z ang. *log in/login* oznacza „logować się”.

Definicja: „identyfikator użytkownika podczas rozpoczynania pracy z systemem komputerowym” (<http://sjp.pwn.pl>).

Przykład użycia: *Zdarza się jednak, że z jakichś powodów zapomnimy, jak brzmiało nasze hasło lub **login*** (<http://najlepszekonto.pl>).

Na określenie czynności uwierzytelnienia i autoryzacji użytkownika komputera przyjęło się określenie *logowanie*.

W języku czeskim termin *login* oznacza: *uživatelské jméno*.

Przykład użycia: *Musíte si ale pamatovat správně **login** a email, na který si registraci zřídili* (<https://prekvapeni.kafe.cz>).

Meetup (2)

Definicja: „zorganizowane spotkanie osób o wspólnych zainteresowaniach, zwłaszcza tych, które wcześniej nawiązały ze sobą kontakt za pomocą jakiegoś serwisu społecznościowego” (<http://nowewyrazy.uw.edu.pl>).

Przykład użycia: *Założeniem **meetupu** jest zebranie ze sobą osób o podobnych zainteresowaniach* (<http://fantastic-studio.com>).

W języku czeskim wyraz *meetup* posiada jednakowe znaczenie (<http://it-slovník.cz>).

Przykład użycia: ***Meetup** – snadná cesta, jak poznat nové přátele* (<http://appliste.cz>).

Mem (1)

Definicja: „zdjęcie, ilustrację lub krótki filmik umieszczony w Internecie, przedstawiający połączenie obrazu jakiejś prawdziwej sytuacji lub postaci z mniej lub bardziej zabawnym

komentarzem” (<http://dobryslownik.pl>). Najczęściej rozpowszechniona jest za pośrednictwem Internetu.

Przykład użycia: *Memmy atakują umysł tak jak wirus, namnażają się i prowokują nosiciela do szerzenia tego memu – czy też idei* (<http://naukawpolsce.pap.pl>).

W języku polskim popularne jest określenie *memiarz*, czyli osoba tworząca *memy*, jak również *memiarka*. Słowo *memiarka* definiowane jest jako „dziewczyna lub kobieta tworząca memy” (<http://nowewyrazy.uw.edu.pl>).

W polszczyźnie ustalili się również przymiotnik *memiczny*, czyli „będący tematem wielu memów, będący źródłem inspiracji do memów” (<http://nowewyrazy.uw.edu.pl>).

Natomiast w języku czeskim wyraz zapisywany jest jako: *meme* [mím], posiada jednakowe znaczenie jak w języku polskim (<http://it-slovník.cz>).

Przykład użycia: *Díky meme vyvrcholil dlouhotrvající konflikt generací a odkryl jej pro zbytek světa* (<http://markething.cz>).

Must be (2)

Definicja: „miejsce albo wydarzenie, postrzegane za takie, które trzeba zobaczyć lub odwiedzić” (<http://sjp.pl>).

Przykład użycia: *Hale sprzedażowe i kiermasze wakacyjne to absolutnie „must be” każdego wczasowicza* (<http://trojmiasto.wyborcza.pl>).

W języku polskim zaadaptowały się wyrażenia z określeniem *must*. Do najpopularniejszych zaliczamy *must drink*, który oznacza „modny lub bardzo popularny napój, uważany za taki, którego trzeba spróbować”, *must eat* „znana potrawa, którą należy spróbować”, *must have* „modny przedmiot, który powinno się posiadać”, *must watch* „znany serial, który trzeba obejrzeć”, *must hear* „popularna piosenka, którą powinno się słyszeć” (<http://nowewyrazy.uw.edu.pl>).

W języku czeskim zaadaptowały się określenia jak *must have* oraz *must see*, oznaczające przedmioty, które człowiek musi posiadać lub widzieć (<http://novinky.cz>).

Przykład użycia: *Koš ve spojení s péřovou zavinovačkou je moje „must have“ do každé moderní rodiny* (<http://mimiconcept.cz>).

Nerd (1)

Definicja: „osoba fascynująca się naukami ścisłymi, zwłaszcza informatyką oraz grami komputerowymi, spędzająca swój wolny czas przed monitorem, ale wskutek tego nieprzystosowana do życia w społeczeństwie” (<http://nowewyrazy.uw.edu.pl>). Zapożyczenie od ang. *nerdy*, oznaczające „niemodny, nudziarski, kujonowaty”.

Od rzeczownika *nerd* został stworzony czasownik *nerdzić* „poświęcanie czasu przed komputerem, lubowanie się w grach” (<http://obcyjezykpolski.pl>).

Przykład użycia: *Možna zaryzykować tezę, že bycie **nerdem** i geekiem jest obecne na topie* (<http://highlab.pl>).

W języku czeskim *nerd* to człowiek tzw. *počítačový fanatyk/blázen*.

Przykład użycia: *Kultura **nerdů** se stala mainstreamem, dokonce do té míry, že se bez ní neobejdou ani velké korporace* (<http://pctuning.tyden.cz>).

Netykieta (1)

Definicja: „zbiór zasad dotyczących dobrego zachowania w Internecie” (<http://nowewyrazy.uw.edu.pl>).

Wyraz *netykieta* (ang. *netiquette*) jest zbitką wyrazową: *net* „skrót wyrazu Internet” i *etykieta* (<http://nowewyrazy.uw.edu.pl>).

Przykład użycia: *Niegdyś zasady wiralnego współżycia, czyli tzw. **netykieta**, sprowadzały się do garści prostych przykazań* (<http://polityka.pl>).

Ekwiwalentem w języku czeskim jest wyraz *netiketa*.

Przykład użycia: *Abychom zabránily těmto i jiným problémům, je tolik důležité znát zásady netikety* (<http://medium.com>).

Newsletter (1)

Definicja: „biuletyn lub czasopismo wysyłane poprzez pocztę elektroniczną do prenumeratów (sjp.pl).

Przykład użycia: *Newsletter to niepozorne, ale bardzo potężne narzędzie* (<http://verseo.pl>).

W języku czeskim wyraz *newsletter* posiada jednakowe znaczenie (slovník-cizich-slov.abz.cz).

Przykład użycia: *Nějaké newslettery dostáváme do svých schránek pravděpodobně všichni* (<http://vceliste.cz>).

Outfit (2)

Definicja: „czyjś wygląd, wizerunek postrzegany jako całość, zestaw ubrań (często także uczesanie), w którymś ktoś się pokazuje”. Inne określenie *outfitu* to *stylówka* albo *look* (<http://nowewyrazy.uw.edu.pl>).

Przykład użycia: *Do takiego outfitu można założyć trampki, adidasy lub glany, w zależności od tego, w czym lepiej się czujesz* (<http://blog.fitanu.com>).

W języku polskim powstał również skrót wyrazu *outfit*, tzw. OOTD. Skrót pochodzi z języka angielskiego od słów *Outfit – Of the Day*, który został przetłumaczony do polszczyzny jako „strój dnia”. Określenie jest popularne głównie na Youtube, Instagramie lub kanałach modowych (<http://miejski.pl>).

W języku czeskim wyraz *outfit* występuje w jednakowym znaczeniu (<http://slovník-cizich-slov.abz.cz>).

Przykład użycia: *3 outfity, které vás inspirují!* (<http://zeny.cz>).

Parkour (1)

Definicja: „sztuka pokonywania przeszkód w biegu” (Polański 2019: 837).

Przykład użycia: ***Parkour** to sztuka szybkiego przemieszczenia się, bez względu na stojące na drodze przeszkody* (<http://roza.pl>).

W języku czeskim wyraz ten ma jednakowe znaczenie i formę.

Przykład użycia: *Při seznámení dětí s **parkourem** klademe důraz na bezpečnost a správné provedení cviků* (<http://zohir.cz>).

Podcast (2)

Definicja: „internetowa transmisja audio lub wideo z zastosowaniem technologii RSS” (<http://sjp.pl>).

Wyraz *podcast* jest odmienny zgodnie z zasadami polskiej gramatyki.

Przykład użycia: *Na obrazku obok możesz zobaczyć, jakich **podacstów** słucham osobiście* (<http://marzeniawcele.pl>).

W języku czeskim wyraz *podcast* posiada jednakowe znaczenie (<http://slovník-cizich-slov.abz.cz>).

Przykład użycia: *Než s posloucháním podcastů začnete, je třeba udělat dvě maličkosti – stáhnout si některou z **podcastových** aplikací a vybrat si témata nebo pořady, které chcete pravidelně odebírat* (<http://city-dog.cz>).

Post (1)

Definicja: „wiadomość zamieszczona na internetowym forum dyskusyjnym, blogu lub portalu społecznościowym, często będąca kombinacją tekstu i obrazków” (<http://nowewyrazy.uw.edu.pl>).

Przykład użycia: *Teraz każdy może zamieścić na Facebooku **post** 3D* (<http://mobiletrends.pl>).

Synonimem leksemu *post* to *wpis*. Za pomocą polskiego sufiksu *-ować*, powstał czasownik *postować* (<http://nowewyrazy.uw.edu.pl>).

W języku czeskim zadomowiły się wyrazy jak *postovat* albo *postnout* (cestina20.cz).

Przykład użycia: *Společnost BuzzSumo zkoumala, jak by měly stránky na Facebooku postovat, aby maximalizovaly svůj výkon* (<http://newsfeed.cz>).

Powerbank (2)

Definicja: „przenośne urządzenie z wbudowanym akumulatorem, służące do przechowywania energii i ładowania innych urządzeń przenośnych, np. telefonów komórkowych, tabletów itp.” (<http://nowewyrazy.uw.edu.pl>).

Przykład życia: *Powerbanki mają bardzo różne kształty i pojemności, ale zazwyczaj mieszczą się w kieszeni, torebce czy plecaku* (<http://pruski.komorkomania.pl>).

W języku czeskim wyraz *powerbank* posiada jednakowe znaczenie.

Przykład użycia: *Rychlost dobjení samotné powerbanky závisí na mnoha faktorech* (<http://hardyn.cz>).

Prank (1)

Definicja: „nieprzyjemny psikus, wybryk, figiel, psota; robienie sobie z kogoś żartów, celowe wprowadzenie go w błąd, aby doprowadzić go do udziału w niezręcznej sytuacji” (<http://sjp.pwn.pl>).

Przykład użycia: *Fakt, ile pracy włożył w ten prank, jest naprawdę imponujący!* (<http://eska.pl>).

Ekwiwalent w języku czeskim to *prank*.

Przykład użycia: *Jeho prank bavi internet* (<http://evropa2.cz>).

Preppers (2)

Wyraz wywodzi się z języka angielskiego od słowa *to prepare*, tłumaczonego do języka polskiego jako „przygotować się” (<http://po.polsku.gazetka.eu>).

Definicja: „osoba, która stara się być zawsze przygotowana na różne i nietypowe i niebezpieczne sytuacje, np. klęski żywiołowe, gromadząc sprzęt niezbędny do przetrwania, zapasy żywności, wody, paliwa” (<http://nowewyrazy.uw.edu.pl>).

Przykład użycia: *Jak wygląda codzienność polskiego **preppera**?* (<http://natemat.pl>).

W języku czeskim wyraz *preppers* posiada jednakowe znaczenie.

Przykład użycia: ***Prepeři** se chystají na situaci, kdy se jednotlivci budou muset spolehnout sami na sebe, své zásoby a svou schopnost přežít* (<http://lidovky.cz>).

Profil (1)

Definicja: „część serwisu społecznościowego zawierające informacje o użytkowniku” (<http://sjp.pwn.pl>).

Przykład życia: *Ponad 6,2 miliona Polaków ma już swój **profil** zaufany* (<http://eluban.pl>).

Ekwiwalent w języku czeskim: *profil*.

Przykład życia: *Firemní **profil** je určen pro každou společnost, která se chce zviditelnit nebo seznámit se svými službami nebo produkty* (<http://vceliste.cz>).

Random (2)

Definicja: „przypadkowy, losowy” (<http://miejski.pl>). Termin jest stosowany do określenia czegoś co ma „charakter losowy i nie można z góry określić wyniku” (<http://pablik.pl>).

W polszczyźnie możemy utworzyć także przymiotnik *randomowy* oraz przysłówkę *randomowo*. Przymiotnik często występuje z połączeniem *randomowa osoba*, czyli przypadkowa osoba (<http://nowewyrazy.uw.edu.pl>).

Przykład użycia: *Niby Mistrzostwa Polski, ale możesz być **randomem** z internetu i nie zająć ostatniej lokaty. Jest problem z laptopem: dzisiaj rano padł i zaczął się **randomowo** resetować* (<http://nowewyrazy.uw.edu.pl>).

W języku czeskim wyraz posiada jednakowe znaczenie (<http://slovník-cizich-slov.abz.cz>).

Przykład użycia: *Všem přeji hezký den, dnes mám pro vás několik fotek, **randomových** fotek a zároveň spoustu nových věcí, které jsem si pořídila* (<http://elizabethlore.cz>).

Selfie (1)

Wyraz powstał z języka angielskiego, od *self-portrait* „autoportret”.

Definicja: „rodzaj zdjęcia portretowego zrobionego samemu sobie z ręki (często naprzeciwko lustra) za pomocą kamery internetowej lub aparatu fotograficznego w telefonie komórkowym lub tablecie zwykle publikowane na stronie serwisu społecznościowego” (<http://nowewyrazy.uw.edu.pl>).

Przykład użycia: *Uważasz, że kiepsko wychodzisz na zdjęciach? Jesteś nefotogeniczny? Oto triki, które pozwolą ci na zrobienie idealnego **selfie!*** (<http://fakt.pl>).

Za pomocą polskiego sufiksu został utworzony czasownik: *selfować*.

W języku polskim wyraz występuje w postaci oryginalnej, ale często używa się form potocznych, takich jak „*samofota, selfik, selfka, selfiak, slifocia, slitka* lub *sweetka*”. (<http://nowewyrazy.uw.edu.pl>).

Zanegowaniem wyrazu selfie to *unselfie*. To rodzaj zdjęcia, na którym nie widać kto go wykonał. Z biegiem czasu *selfie* przeobraziło się, już nie było tylko zdjęciem autoportretowym. Twórca zdjęcia zaczął fotografować się ze znajomymi lub przyjaciółmi, na skutek czego powstały dwie odmiany *selfie*: *friendsie* oraz *groufie, groupie* (Czeszewski 2015: 21).

Przykład użycia: *Moda na selfie, groufie i podobne wynalazki nie odchodzi i kolejni producenci w swoich flagowych smartfonach implementują ułatwienia dla miłośników wszelkiej maści autoportretów* (<http://dobreprogramy.pl>).

We współczesnej polszczyźnie pojawił się cały szereg rodzajów selfie. Do nowych rodzajów zaliczamy m.in. *welfie*, na którym autor zdjęć pozuje podczas treningu, *belfie* to selfie damskich pośladków, *drelfie* to selfie, zdobione z alkoholem oraz *helfie*, czyli selfie najnowszej fryzury (<http://tytkowska.pl>).

W języku czeskim zaadaptował wyraz zdrobniały tzw. *selfičko* oraz *selfinka*. Synonimami wyrazu *selfie* to np. *mojka*, *sebičko*, *soběnka*. Mężczyzna, który ciągle sporządza selfie to *selfičkář*, natomiast kobieta oznaczana jest za tzw. *selfifna*. Istnieje również wyraz *selfiáda*, czyli tzw. wydarzenie, na którym można zrobić selfie z sławnymi osobami (Kavka, Škrabal 2018:205).

Przykład użycia: Slavný „bazénkový **selfičkář**“ a kdysi ministr práce a sociálních věcí je stále v evidenci pracovního úřadu (<http://bleskove.cz>).

Smartfon (2)

Definicja: „mobilne urządzenie elektroniczne łączące w sobie funkcje telefonu komórkowego, palmtopa i cyfrowego aparatu fotograficznego, zwykle wyposażonego w ekran dotykowy” (<http://nowewyrazy.uw.edu.pl>). Oryginalny angielski wyraz *smartphone* ma dosł. znaczenie „sprytny telefon”.

Przykład użycia: *Multimedialność to kolejna cecha charakterystyczna **smartfonów*** (<http://komorkomat.pl>).

W języku czeskim według *Słownika obcych wyrazów* mamy oryginalną formę *smartphone* oraz formę pisaną oddzielnie *smart phone* (slovník-cizich-slov.abz.cz).

Przykład użycia: *Ukazatel poměru ceny a výkonu je u **smartphonu** mimořádně důležitý* (<http://mobilmania.cz>).

Smombie (2)

Wyraz powstał z języka angielskiego, poprzez połączenie dwóch słów: *smartphone* i *zombie*.

Definicja: „osoba, która w trakcie chodzenia jest zapatrzona w telefon lub smartfon, nieświadoma tego, co się wokół niej dzieje” (<http://diki.pl>).

Przykład użycia: *Często rowerzyści nie zdążą zahamować, gdy **smombie** wchodzi na ich ścieżkę* (<http://nowewyrazy.uw.edu.pl>).

W języku czeskim wyraz *smombie* oznacza to samo.

Przykład użycia: *Když v německém Augsburgu srazila tramvaj dívku-**smombie** právě proto, že se dívala do mobilu, zavedli tam v povrchu chodníku zapuštěné semafony* (<http://zeny.cz>).

Smoothie (2)

Definicja: „orzeźwiający koktajl na bazie owoców lub warzyw” (s.jp.pl).

Przykład użycia: *A także z czego zrobić smoothie, aby smakowało równie dobrze lub lepiej od kupowanego?* (<http://garneczki.pl>).

Ekwiwalent w języku czeskim: *smoothie*.

Przykład użycia: *Vyskousejte speciální smoothie na dobrou náladu nebo sladký spánek* (<http://blendea.cz>).

Spoiler/spojler (1)

Wyraz pochodzący z języka angielskiego, od wyrazu *spoil* „psuć, niszczyć”.

Definicja: „informacja zdradzająca zakończenie lub zbyt wiele szczegółów fabuły filmu, serialu, książki, spektaklu teatralnego” (<http://nowewyrazy.uw.edu.pl>).

Do języka polskiego zaadaptowały się dwie formy, oryginalna *spoiler* oraz zadomowiona forma *spojler*. Zaadaptował się również czasownik *spojlerować* czy *zaspojlerować*.

Przykład użycia: **Spoiler** zniszczył element zaskoczenia (<http://serialowy.pl>).

W języku czeskim występuje wyraz *spoiler* w jednakowym znaczeniu (<http://slovník-cizich-slov.abz.cz>).

Przykład użycia: *Shrnuli jsme všechny **spoilery** k devátým Star Wars* (<http://filmozrouti.cz>).

Stream (2)

Definicja: „rodzaj transmisji na żywo lub na życzenie za pośrednictwem Internetu” (<http://diki.pl>)

Wyraz *stream* najczęściej występuje w połączeniu słów *online live stream*. Od wyrazu *stream* powstał czasownik *streamować*, którego definicja brzmi: „udostępniać na żywo w Internecie obraz widziany na ekranie swojego komputera, smartfona” (<http://nowewyrazy.uw.edu.pl>). Synonimem wyrazu *streamować* to *strumieniować*. W Internecie używa się przymiotnika *streamingowy* oraz rzeczownika *streamer*.

Przykład użycia: *Dostępny będzie także online live **stream** w Internecie na sport.tvp.pl* (<http://sport.onet.pl>). *Dolar za noc w hotelu w Japonii. Haczyk? Trzeba **streamować** swój pobyt* (<http://wprost.pl>). *Już dzisiaj Google oficjalnie zapowie swoją usługę **strumieniowania** gier podczas imprezy GDC 2019* (<http://spidersweb.pl>).

W języku czeskim można natrafić na połączenie *online stream*, *online live stream*. Wyrazami pochodnymi są *streamovat*, *streamování*, *streamované video*, *streamer*.

Przykład użycia: *Vyberte si svůj on-line **stream** který vás zajímá a který je zdarma* (<http://sportprenosy.cz>). *Jiří Olšanský, Oldřich Štěrba: Twitch je lepší než Youtube. **Streamer** si vydělá i sto tisíc měsíčně* (<http://lupa.cz>).

Swap (2)

Definicja: „transakcja polegająca na zawarciu dwóch powiązanych ze sobą, jednoczesnych transakcji: kupna z dostawą bieżącą i sprzedaży z dostawą terminową” (<http://sjp.pwn.pl>).

Przykład życia: ***Swap** to doskonała okazja, by wymienić wartościowe, ale nieużywane już rzeczy na inne, nadając im w ten sposób nowe życie* (<http://umcs.pl>).

Ozajmująca się *swappingiem* to *swapowicz*, *swapowiczka* (<http://nowewyrazy.edu.uw.pl>).

W języku czeskim wyraz *swap* posiada jednakową formę i znaczenie jak w języku polskim.

Przykład życia: **Swap** je větší zábava, která navíc skoro nic nestojí (<http://idnes.cz>).

Swatch (1)

Definicja: „próbka kosmetyku nakładana na skórę w celach testowych (sjp.pl).

Przykład życia: *Nie wiem jak Wy, ale ja każdą pomadkę, która wpadnie mi w oko, staram się przed zakupem wygooglować, posprawdzać **swatche** itd.* (<http://basia-blog.pl>).

W języku czeskim wyraz *swatch* posiada jednakowe znaczenie.

Przykład życia: *Když se podíváte na **swatche** na ruce, jsou odstíny skoro stejné* (<http://cosmeticsandthings.blogspot.com>)

Tweet (1)

Definicja: „wpis na Twitterze” (Polański 2019: 1170). Angielskie słowo *tweet* oznacza „ćwierkanie, ćwierkać”.

W języku polskim istnieje czasownik *tweetować/twittować*, który oznacza umieszczanie wpisów na Twitterze. Osoba, która aktywnie spędza czas na serwisie społecznościowym Twitter to *Twitterianin* (<http://nowewyrazy.uw.edu.pl>).

Przykład użycia: *W sieci pojawił się **tweet**, który wyglądał tak, jakby był dziełem Amerykańskiej Akademii Sztuki i Wiedzy Filmowej przyznającej Oscary* (<http://polskieradio24.pl>).

*Uwielbiamy **tweetować** z Wami na #tech.klub.ach* (<http://sektor3-1.pl>).

W języku czeskim występują jednostki leksykalne takie jak: *tweet*, *tweetovat*. Zdomowili się także rzeczownik *twitřan*, oznaczającą użytkownika portalu Twitter (Kavka, Škrabal 2018: 235).

Przykład użycia: *Mohl za to tweet generálního ředitele Elona Muska, ve kterém uvedl, že cena akcií společnosti je příliš vysoká, uvedla agentura Reuters* (<http://lidovky.cz>)

V hacknuté češtině uvádí herec Jan Zadražil několik příkladů divadelního žargonu nebo básník a twitřan Petr Kukul radí, jak uspět na Twitteru (<http://itvar.cz>).

Vlog (2)

Definicja: „internetowy pamiętnik z amatorskimi nagraniami wideo” (<http://sjp.pwn.pl>).

Od rzeczownika *vlog* wywodzi się czasownik *vlogować*, czyli „tworzyć blog internetowy lub prowadzić kanał w serwisie wideo” (<http://nowewyrazy.uw.edu.pl>).

Przykład użycia: *Istnieje wiele sposobów na to, żeby zacząć vlogować* (<http://getresponse.pl>).

Od wyrazu *vlog* został także utworzony rzeczownik tzw. *vloger*, *vlogerka*, czyli „autor/ka bloga internetowego lub prowadzący/a kanał w serwisie wideo, ich główną treścią są krótkie filmy dotyczące aktualnych wydarzeń czy problemów życiowych lub różnych dziedzin życia codziennego, nauki, kultury” (<http://nowewyrazy.uw.edu.pl>).

W języku czeskim wyraz *vlog* posiada jednakowe znaczenie.

Przykład użycia: *Ať už jde o reklamu, hudební klip, produktové video, recenzi, vlog, firemní video nebo třeba záznam vaší akce, co myslíte, že je pro sledovanost videa důležitější?* (<http://markusfilm.com>).

Internacjonalizmy we słowotwórstwie

W niniejszej części przedstawię funkcjonowanie internacjonalizmów słowotwórczych we współczesnej polszczyźnie. Poszczególne hasła wybrałam na podstawie własnego wyboru. Wybrałam internacjonalizmy słowotwórcze, które uznałam za najciekawsze. Jednostki leksykalne czerpałam z publikacji *Internacjonalizacja w słowotwórstwie polszczyzny przełomu XX i XXI wieku jako przykład jednostronnych kontaktów językowych* K. Waszakowej (2019), z internetowego *Obserwatorium Językowe Uniwersytetu Warszawskiego. Najnowsze słownictwo polskie* (Bańko, Czeszewski, Kłosińska 2014-2020). Dokonałam uporządkowania na podstawie klasyfikacji Waszakowej (2019) opisaney w części teoretycznej. Pod każdym terminem znajduje się znaczenie i użycie leksemu w kontekście, które czerpałam z Internetu.

Derywaty z częstkami prefiksalnymi:

Formacje z prefiksem anty-

Antyizraelizm

Definicja: „postawa niechęci lub wrogości wobec państwa Izrael” (<http://nowewyrazy.uw.edu.pl>).

Przykład użycia: *Tak więc antysemityzm nie, ale **antyizraelizm** tak* (<http://wpolityce.pl>).

Antykawiarnia

Definicja: „kawiarnia, w której klienci płacą tylko za spędzony w niej czas” (<http://nowewyrazy.uw.edu.pl>).

Przykład użycia: ***Antykawiarnia** to całkowicie nowa koncepcja spędzania wolnego czasu* (<http://warszawa.wyborcza.pl>).

Antysylwester

Definicja: „forma spędzania nocy sylwestrowej w atmosferze ciszy i skupienia organizowane przez środowiska zakonne dla osób świeckich” (<http://nowewyrazy.uw.edu.pl>).

Przykład użycia: *Antysylwester tak się spodobał, że goście zaczęli nadciągać z każdego zakątku Polski, a miejsca należy rezerwować z kilkumiesięcznym wyprzedzeniem – mówi Jadwiga Pribyl z Benesykyńskiego Instytutu Kultury (<http://deon.pl>).*

Antyterrorka

Definicja: „policyjna jednostka antyterrorystyczna” (<http://sjp.pl>).

Przykład użycia: *Celem **antyterrorki** jest odbicie zakładników* (bankier.pl).

Antyunijny

Definicja: „sprzeciwiający się idei integracji europejskiej oraz członkostwu swojego państwa w Unii Europejskiej” (<http://nowewyrazy.uw.edu.pl>).

Przykład użycia: *Na ulicach Bratysławy odbył się **antyunijny** marsz* (dziennikpolski24.pl).

Formacje z prefiksem de-

Deplatformizacja

Definicja: „zaprzeczenie, pozbawienie lub odwrotność czegoś, Platformy Obywatelskiej”

Przykład użycia: *To jest dobry moment, żeby powiedzieć, że nie interesuje mnie „depisizacja”, „pisizacja”, czy „**deplatformizacja**”* (<http://wprost.pl>).

Dewojtylizacja

Definicja: „odchodzenie od nauk i poglądów Jana Pawła II” (<http://sjp.pl>).

Przykład użycia: *I to jest kolejny element **dewojtylizacji** Kościoła, gdy dokument św. Jana Pawła II stosuje się do tego, by zaprzeczyć jego nauczaniu* (wiadomości.onet.pl).

Formacje z prefiksem kontr-

Kontrdemonstracja

Definicja: „demonstracja będąca wyrazem sprzeciwu wobec innej demonstracji” (<http://sjp.pwn.pl>).

Przykład użycia: *Sąd powołał się na wyrok Trybunału Konstytucyjnego stwierdzający, że ewentualność **kontrdemonstracji** przy użyciu przemocy lub połączenia się skłonnych do agresji ekstremistów nie może doprowadzić do pozbawienia prawa wolności zgromadzeń...* (<http://prawo.gazetaprawda.pl>).

Kontreksperyza

Definicja: „eksperyza oznacza specjalistyczne badanie przeprowadzone przez ekspertów, kontreksperyza oznacza nową eksperytę poddającą w wątpliwość wynik badania poprzedniej” (<http://sjp.pl>).

Przykład użycia: *Kontreksperyzę przygotowali na zamówienie ratusza naukowcy z Uniwersytetu Łódzkiego* (<http://komunikaty.pl>).

Formacje z prefiksem pro-

Propisowski

Definicja: „sprzyjający Prawu i Sprawiedliwości. Popierający Prawo i Sprawiedliwość” (<http://sjp.pl>).

Przykład użycia: *Social Changes przeprowadził na zlecenie skrajnie propisowskiego portalu wpolityce.pl sondaż mający dowodzić, że Polacy kochają Unię Europejską* (<http://wolnosc24.pl>).

Formacje z prefiksem super-

Superfood, superjedzenie

Definicja: „nieprzetworzone pokarmy lub składniki potraw, które uchodzą za szczególnie odżywcze i mają pozytywnie wpływać na zdrowie i samopoczucie“ (<http://nowewyrazy.uw.edu.pl>).

Przykład użycia: *Pomimo szybkiego wzrostu, rynek superfoods stanowi wciąż ułamek procenta globalnego rynku zdrowej żywności* (<http://dnb.pl>).

Superresort

Definicja: „ministerstwo powstałe w wyniku połączenia dwóch lub większej liczby istniejących wcześniej ministerstw” (<http://nowewyrazy.uw.edu.pl>).

Przykład użycia: *Superresort może zostać podzielony – dowiedziała się nieoficjalnie TVP Info* (<http://tvp.info>).

Derywaty z częstkami sufiksalnymi:

Bloger

Definicja: „osoba prowadząca dziennik na stronach WWW” (<http://sjp.pl>).

Przykład użycia: *Ryan Socash – słynny amerykański **bloger**, popularyzator kultury krajów Europy Wschodniej nakręcił film o Przemysłu* (<http://rzeszow.tvp.pl>).

Demotywator

Definicja: „obrazek z zabawnym, często ironicznym podpisem lub komentarzem, rozpowszechniony przede wszystkim za pośrednictwem internetu” (<http://nowewyrazy.uw.edu.pl>).

Przykład użycia: *Przepis na **demotywator** jest prosty: bierzemy ilustrację i okraszamy ją podpisem, który całkowicie zmienia znaczenie fotografii* (<http://wiadomości.dziennik.pl>).

Ekologizm

Definicja: „pogląd zakładający możliwość wpływu społecznego na cechy psychiczne i zachowania człowieka” (<http://sjp.pwn.pl>).

Przykład użycia: ***Ekologizm** wyrządzi jeszcze wiele szkód, zanim przyjdzie opamiętanie i zwrot ku autentycznej ekologii* (<http://gosc.pl>).

Emitent

Definicja: „instytucja uprawniona do emisji papierów wartościowych” (<http://sjp.pwn.pl>).

Przykład użycia: *Problem nie polega tylko na tym, że **emitent** rozwinął się z pojęciem odpowiedzialności...* (<http://nienieodpowiedzialni.pl>).

Hejterada

Definicja: zmasowany atak hejterów wymierzony w konkretną osobę” (<http://nowewyrazy.uw.edu.pl>).

Przykład użycia: *Kolejny tekst o wczasach z Polakami i mamy kolejną **hejteradę** w komentarzach* (<http://natemat.pl>).

Lobbing

Definicja: „wywieranie wpływu metodami prawnie dopuszczalnymi na organy” (<http://sjp.pl>).

Przykład użycia: *Największym minusem lobbingu jest brak przejrzystości – wynika z raportu, którego wyniki zaprezentowano w Brukseli* (<http://forbes.pl>).

Monitoring

Definicja: „stała obserwacja i kontrola jakichś procesów lub zjawisk, stały nadzór nad jakimś obiektem chronionym” (<http://sjp.pwn.pl>).

Przykład użycia: *Ściśle określono wykaz pomieszczeń, w których z zasady nie należy umieszczać monitoringu* (<http://edurada.pl>).

Prywatyzator

Definicja: „przekazanie majątku państwowego w ręce prywatnych właścicieli” (<http://sjp.pwn.pl>).

Przykład użycia: *Prywatyzator III RP uderza w Polskę* (<http://niezalezna.pl>).

Rolkostrada

Definicja: „specjalna trasa do jazdy na łyżworolkach” (<http://sjp.pl>).

Przykład użycia: *W Zakopanem niedawno odnowiona została tajtejsza rolkostrada, która nie jest jednak zbyt długa – długość trasy to tylko dwa kilometry.* (<http://sportowefakty.wp.pl>).

Smartfonizacja

Definicja: „wprowadzanie smartfonów w różnych dziedzinach życia” (<http://sjp.pl>).

Przykład użycia: *Zjawisko smartfonizacji bywa też uciążliwe* (<http://smartdeal.pl>).

Surfista

Definicja: „człowiek uprawiający surfing lub windsurfing” (<http://sjp.pl>).

Przykład użycia: *Surfista wracał z zawodów i zatrzymał się na odpoczynek w jednej z nadmorskich miejscowości* (<http://kultura.onet.pl>).

Tabletyzacja

Definicja: „zastosowanie tabletów w różnych dziedzinach życia, np. w biznesie, edukacji itp.” (<http://nowewyrazy.uw.pl>).

Przykład użycia: *Jeśli faktycznie **tabletyzacji** społeczeństwa nie da się już uniknąć, to sprawujemy kontrolę nad stosowaniem urządzeń i treściami, do jakich nasze dziecko ma dostęp* (<http://malyswiat.pl>).

Wikipedysta

Definicja: „internauta zajmujący się tworzeniem i edytowaniem Wikipedii” (<http://nowewyrazy.uw.edu.pl>).

Przykład użycia: *Muzeum Historii Żydów Polskich POLIN oraz Wirtualny Sztetl ogłaszają nabór na **Wikipedystkę/tę*** (<http://sztetl.org.pl>).

Youtuber

Definicja: „osoba zajmująca się tworzeniem i umieszczaniem filmów w serwisie internetowym YouTube” (<http://nowewyrazy.uw.edu.pl>).

Przykład użycia: *Ponad 10 milionów złotych rocznie wpływa na konto Friza! Co **youtuber** robi z pieniędzmi?* (<http://eska.pl>).

Złożenia z członami obcymi

Złożenia z pierwszym członem obcym:

- a) o pełnej postaci:

Blogosfera

Definicja: „zespół blogów traktowany jako społeczność lub sieć społeczna” (<http://sjp.pl>).

Przykład użycia: ***Blogosfera** funkcjonująca w okresie przed dominującą popularnością serwisów społecznościowych cechowała się tym, co znamy z dzisiejszego Youtube* (<http://adnext.pl>).

Dron-karetka

Definicja: „bezzałogowy statek latający, służący do pomocy ratownikom” (<http://sjp.pwn.pl>).

Przykład użycia: *To właśnie z uwag zawodowych ratowników korzystali gdyńscy projektanci **drona-karetki*** (<http://nauka.trojmiasto.pl>).

Gejoślub

Definicja: „ślub gejów”

Przykład użycia: *Acha i PIS wprowadził zakaz aborcji, religię w szkołach i zlikwidował **gejośluby*** (<http://blogpilastra.wordpress.com>).

b) o postaci skróconej:

Alkoblokada

Definicja: „urządzenie uniemożliwiające uruchomienie samochodu pod wpływem alkoholu” (<http://sjp.pl>).

Przykład użycia: *Rząd chce zmienić zasady gry i oprócz alkotestów proponuje wprowadzić dodatkowe zabezpieczenie samochodów w postaci **alkoblokad*** (<http://tvn24.pl>).

Alkogogle

Definicja: „okulary pokazujące rozmyty obraz widziany przez pijanego kierowcę” (<http://sjp.pwn.pl>).

Przykład użycia: *Poza slalomem w **alkogoglach**, młodzież wysłuchała krótkiej pogadanki na temat zagrożeń na drodze* (<http://pless.pl>).

Alkoreksja

Definicja: „brak łaknienia połączony z alkoholizmem” (<http://sjp.pl>).

Przykład użycia: *Podstawę **alkoreksji** stanowi odpowiednia terapia psychologiczna* (<http://wylecz.pl>).

Bioatak

Definicja: „atak przemocy dokonany przy użyciu broni biologicznej” (<http://nowewyrazy.uw.edu.pl>).

Przykład użycia: *Gdyby zatem jakiś agresor zachciał przeprowadzić **bioatak** na szczególny kraj, to najszybciej można rozprzestrzenić wirusa klejącego się do banknotów tego państwa* (<http://salon24.pl>).

Cybermafia

Definicja: „grupa cyberprzestępców” (<http://sjp.pl>).

Przykład użycia: *Rosyjska **cybermafia** czyściła konta Polaków* (<http://newsweek.pl>).

Ekoenergia

Definicja: „energia elektryczna uzyskiwana ze źródeł naturalnych, takich jak światło słoneczne lub wiatr” (<http://nowewyrazy.uw.edu.pl>).

Przykład użycia: *Dlaczego **ekoenergia** jest coraz bardziej powszechna?* (<http://zimnacrew.pl>).

Ekojazda

Definicja: „prowadzenie samochodu przy mniejszym zużyciu paliwa” (<http://sjp.pl>).

Przykład użycia: *Bardzo ważnym elementem **ekojazdy** jest właściwa zmiana biegów* (<http://wlaczoszczedzanie.pl>).

Ekostrefa

Definicja: „strefa z ograniczonym ruchem samochodowym w celu ochrony jakości powietrza” (<http://sjp.pl>).

Przykład użycia: *Efekt jest tym lepszy, im **ekostrefa** większa, bo wówczas kierowcy przesiadają się do innego środka komunikacji* (<http://wyborcza.pl>).

Emotikonka

Definicja: „prosty znak graficzny zbudowany ze znaków dostępnych na klawiaturze, przedstawiający zwykle wyraz twarzy” (<http://sjp.pl>).

Przykład użycia: ***Emotikonkę** tę używamy więc w sytuacji, gdy m.in. zobaczymy na*

Facebooku, że ktoś wrzucił na tablicę rozkoszne zdjęcie ze swoim pupilem (<http://natemat.pl>).

E-rower

Definicja: „rower elektryczny, rodzaj pojazdu jednośladowego napędzanego siłą mięśni i silnikiem elektrycznym” (<http://wikipedia.pl>).

Przykład użycia: *Nic dziwnego, że e-rowery są obecnie najczęściej wykorzystywane właśnie w ramach systemów rowerów miejskich, wypożyczanych na czas* (<http://lifestylecoaching.pl>).

Eurobiedota

Definicja: „biedniejsze państwa należące do Unii Europejskiej” (<http://sjp.pl>).

Przykład użycia: *Promowanie współpracy infrastrukturalnej lub energetycznej w gronie krajów „przyjaciół polityki spójności”, nazywanych ironicznie „eurobiedotą”, było praktykowane w Unii od lat (także w negocjacjach budżetowych* (<http://wpolityce.pl>).

Eurosondaż

Definicja: „sondaż dotyczący wyborów partii politycznych do Parlamentu” (<http://sjp.pl>).

Przykład użycia: *Według eurosondażu Kantar dla „Gazety Wyborczej” Prawo i Sprawiedliwość zdobywa 36 proc. I wyprzedza Koalicję Europejską – 33 proc* (<http://polskieradio24.pl>).

Fitbloggerka

Definicja: „bloggerka prowadząca blog o tematyce fitness”

Przykład użycia: *Nie twierdzimy, że wszystkie trenerki i fitbloggerki, zanim opublikują coś na Facebooku, Snapie, czy Instagramie korzystają z pomocy grafika i jego najlepszego przyjaciela, czyli Photoshopa* (<http://elle.pl>).

Homofobia

Definicja: „silna niechęć do homoseksualistów i homoseksualizmu” (<http://sjp.pwn.pl>).

Przykład użycia: **Homofobia** może przybierać różne formy (<http://poradnikzdrowie.pl>).

Narkobandyta

Definicja: „osoba dokonująca przestępstw narkotykowych” (<http://nowewyrazy.uw.edu.pl>).

Przykład użycia: *Brazylijski narkobandyta nr 1 złapany po 30 latach poszukiwań* (<http://wyborcza.pl>).

Narkogogle

Definicja: „okulary pokazujące obraz widziany przez osoby odurzone narkotykami” (<http://sjp.pl>).

Przykład użycia: *W trakcie zajęć młodzież miała możliwość założenia alkogogli i narkogogli* (<http://zsmor.pl>).

Złożenia z drugim członem obcym

a) o pełnej postaci:

Bajkoterapia

Definicja: „głośnie czytanie bajek dzieciom, będące formą terapii” (<http://sjp.pl>).

Przykład użycia: *Bajkoterapia stanowi odłam biblioterapii i polega na wykorzystywaniu bajek i baśni w celach terapeutycznych, edukacyjnych czy relaksacyjnych* (<http://dziecisawazne.pl>).

Kinoterapia

Definicja: „psychoterapia z udziałem filmów” (<http://sjp.pl>).

Przykład użycia: *Szukaniem pozytywnych wartości poprzez film zajmuje się kinoterapia* (niepełnosprawni.pl).

Komórkomania

Definicja: 1. „chorobliwa fascynacja telefonami komórkowymi” (<http://sjp.pl>)
2. akcja darowania komórek macierzystych, szpiku kostnego (<http://loxv.wroclaw.pl>).

Przykład użycia: *W ramach programu zorganizowano konkurs pn. „Komórkomania”. Młodzież, która chciała w nim uczestniczyć miała za zadanie nakręcić telefonem komórkowym, krótki (do 30 sek.) film* (<http://sosnowiecki.pl>). *W naszej szkole odbędzie się*

Komórkomania, czyli rejestracja potencjalnych dawców szpiku kostnego
(<http://loxv.wroclaw.pl>).

b) o postaci skróconej:

Ciążoreksja

Definicja: „anoreksja dotycząca ciężarne kobiety” (<http://sjp.pl>).

Przykład użycia: *Przyczyny **ciężoreksji**, podobnie jak anoreksji czy bulimii, są bardzo złożone* (<http://poradnikzdrowie.pl>).

Książkomat

Definicja: „automat do sprzedaży książek” (<http://sjp.pl>).

Przykład użycia: *Działanie **książkomatu** jest bardzo proste i podobne do działania popularnych paczkomatów mówi - przedstawicielka biblioteki* (<http://transport-publiczny.pl>).

Złożenia z jednym członem niesamodzielnym

Złożenia z pierwszym członem obcym:

Autoplagiat

Definicja: „plagiat własnego autorstwa” (<http://sjp.pwn.pl>).

Przykład użycia: *Czy za **autoplagiat** grożą konsekwencje również poza murami uczelni?*
(<http://lookreatywni.pl>).

Multidyscyplinarny

Definicja: „związany lub dotyczący wielu dziedzin życia” (<http://sjp.pl>).

Przykład użycia: *W skład Twojego zespołu **multidyscyplinarnego** mogą wchodzić wszyscy lub tylko niektórzy członkowie wymienieni poniżej* (<http://myday.eu.com>).

Turboliberal

Definicja: „zwolennik liberalizmu lub osoba mający teledacyjny stosunek do cudzych poglądów i zachowań, wyraz turbo pot. oznacza mający zwielokrotnioną moc“ (<http://sjp.pwn.pl>).

Przykład użycia: *Turboliberałowie znowu nabiorą Polaków na swoją „wrażliwość“* (<http://wpolityce.pl>).

Złożenia z drugim członem obcym:

Butoholik

Definicja: „osoba uzależniona od kupowania butów w dużych ilościach” (<http://sjp.pwn.pl>).

Przykład użycia: *Od razu się przyznam, że jestem **butoholikiem** i chyba nie jestem wyjątkiem* (<http://moje60plus.pl>).

Brexit

Definicja: „wycofanie się Wielkiej Brytanii z Unii Europejskiej” (<http://sjp.pwn.pl>).

Przykład użycia: ***Brexit** oznacza wiele praktycznych konsekwencji zarówno dla obywateli Polski, jak i Wielkiej Brytanii* (<http://polskatimes.pl>).

Siecioholik

Definicja: „osoba uzależniona od Internetu” (<http://spj.pl>).

Przykład użycia: *W skrajnych przypadkach **siecioholik** może cierpieć na depresję* (<http://natemat.pl>).

Toitoigate

Definicja: „Afera pożarowa dotycząca toi toia posła Brejza” (<http://niezalezna.pl>).

Przykład użycia: *Choć **ToiToiGate** wstrząsnęło całą Polską, w sprawie wciąż pojawiają się nowe wątki* (<http://niezalezna.pl>).

Tuskoland

Definicja: „kraj rządzony przez Tuska” (Waszakowa 2019: 187).

Przykład użycia: Brunatny **tuskoland**, czyli o moim aresztowaniu w Sali Państwowej Komisji Wyborczej (<http://solidarni2010.pl>).

Tendencja do demokratyzacji

Analizując tendencję do demokratyzacji, wzięłam pod uwagę potoczność w oficjalnym języku. Wybrane wyrazy potoczne przedstawione są w zdaniach. Wszystkie definicje czerpałam z Internetu. Przykłady użycia leksemu w kontekście wzięłam z różnych stron internetowych. Hasła ułożyłam alfabetycznie.

Cwaniak

Definicja: pot. „człowiek przebiegły, radzący sobie w każdej sytuacji, często czyimś kosztem” (<http://sjp.pwn.pl>).

Przykład użycia: *To był zawsze **cwaniak**, który stwarzał pozory na wszystkich kierunkach, ale miał poparcie* (<http://dorzeczy.pl>).

Dom wariatów

Definicja: pot. „brak ładu” (<http://sjp.pwn.pl>).

Przykład użycia: *Chętnie mówię **dom wariatów**. Korzystam z tego, co mówił minister kultury Piotr Gliński...* (<http://wiadomo.co>).

Fajny

Definicja: pot. „dobry, ładny” (<http://sjp.pwn.pl>).

Przykład użycia: *Wszystkim Paniom życzę..., aby miały wokół siebie **fajnych** mężczyzn...* (<http://dorzeczy.pl>).

*Panie premierze, cieszymy się i życzę **fajnych** przeżyć, żebyśmy się bawili wszyscy....* (<http://polskieradio.pl>).

Gimbaza

Definicja: pot. „gimnazjalista lub stan umysłu, ludzie ok. 12-20 lat zachowujący się głupio lub idąc wraz z dzisiejszą modą” (<http://sjp.pwn.pl>).

Przykład użycia: *Ostre słowa o prezydencie: to **gimbaza!*** (<http://fakt.pl>).

Idiota

Definicja: „obrażl. głupiec” (<http://sjp.pwn.pl>).

Przykład użycia: „*Panie Bartoszewski, Kaczyński wrócił do polityki na kłamstwie smoleńskim i otoczył się ludźmi równie bezwzględnyymi, jak on. Przykro mi, ale wystąpił pan w roli pożytecznego idioty!*” (<http://dorzeczy.pl>).

JeI** (wulgaryzm)

Przykład użycia: *Nie powiem nawet pies cię je**I, bo to megalians byłby dla psa* (<http://tvn24bis.pl>).

Kretyn

Definicja: „pogard. „człowiek ograniczony, tępy” (<http://sjp.pwn.pl>).

Przykład użycia: *Adam Michenik o Jarosławie Gowinie: Nigdy nie uważałem go za kretyna. Natomiast takie rzeczy teraz, może mówić tylko kretyn* (<http://wyborcza.pl>).

Kurdupel

Definicja: „pogard. „człowiek niski, przysadzisty” (<http://sjp.pwn.pl>).

Przykład użycia: *Siadaj, kurduplu! – krzyknął jeden z niezycziwych prezesowi PiS parlamentarzystów, gdy Kaczyński szykował się do przedstawienia wniosku formalnego.* (<http://natemat.pl>).

Kurwa (wulgaryzm)

Przykład użycia: *Naród wspaniały tylko ludzie ku**y – właściwie te słowa Marszałka Józefa Piłsudskiego mógłby wystarczyć za podsumowanie korespondencji pomiędzy dr Jerzym Bukowskim a ministrem Mariuszem Błaszczakiem, lecz w obliczu prawdy nie można na nich poprzestać – napisał polityk.* (<http://krknews.pl>).

Masakryczny

Definicja: pot. „odrażający, odpychający” (<http://sjp.pwn.pl>).

Przykład użycia: *Masakryczny wypadek z udziałem autobusu* (<https://krakowwpigulce.pl>).

Seksfera

Definicja: pot. „określenie wydarzeń związanych z zarzutami molestowania seksualnego przez osoby publiczne” (<http://sjp.pwn.pl>).

Przykład użycia: *Seksafera* w klubie Premier League. Kyle Walker **impresował** z prostytutkami (<http://sportowefakty.pl>).

Socjal

Definicja: pot. „zasilek socjalny” (<http://sjp.pwn.pl>).

Przykład użycia: *Nie wszyscy emeryci i renciści na ten **socjal** się zalapią.* (<http://money.pl>).

Wariat

Definicja: pot. „osoba chora psychicznie lub postępująca nieobliczalnie, bezsensownie” (<http://sjp.pwn.pl>).

Przykład użycia: *Musiła być tym, który pójdzie za to na **wariata*** (<http://dorzeczy.pl>).

Wycygnąć

Definicja: pot. „wyłudzić coś od kogoś natrętnymi prośbami, podstępem lub oszustwem” (<http://sjp.pwn.pl>).

Przykład użycia: *Chcieli od nas **wycygnąć** Cegłę Janoscha, którą kiedyś otrzymał w nagrodę Artur Rojek* (<http://katowice.wyborcza.pl>).

Zapieprzać

Definicja: pot. „ciężko pracować, szybko iść, biec” (<http://sjp.pwn.pl>).

Przykład użycia: *Łukasz Koszarek – dalej musimy **zapieprzać*** (<http://sportowefakty.wp.pl>).

Akronimy internetowe

W tej części przedstawię przykłady akronimów internetowych. W oparciu o słownik internetowy *Miejski.pl*, wybrałam najciekawsze i najbardziej znane przykłady. W badanym materiale przede wszystkim znalazłam akronimy pochodzące z języka angielskiego.

Przykłady:

3M

Skrót oznaczający „trzymaj się, powodzenia do zobaczenia”.

- *Dobra, cześć Stasiek. 3m się*

- *Ty też. Nara*

(<http://miejski.pl>)

4U

Skrót pochodzący od angielskich słów „for you” – „dla ciebie”.

- *Kisses 4U*

(<http://miejski.pl>)

AFAIK

Skrót powstały od angielskich słów: „As far as I know” – „o ile wiem”.

- *AFAIK you're wrong* (o ile mi wiadomo jesteś w błędzie).

(<http://miejski.pl>)

AFK

Skrót powstały od angielskich słów: „Away From Keyboard”, tłumaczony na język polski jako „z dala od klawiatury”. Forma angielska AFK, posiada zbliżone znaczenie do polskiego skrótu -- ZW (zaraz wracam). Określenie to powstało dzięki komputerowcom, którzy z powodu zmęczenia zasypiali przy klawiaturze i zdolni byli napisać tylko te trzy literki (co-to-znaczy.pl).

- *Jestem AFK.*

(<http://miejski.pl>).

ASAP

Skrót pochodzący z języka angielskiego „As Soon As Possible”, tłumaczony w języku polskim jako „tak szybko jak to możliwe”.

-Pls, do it ASAP!

(<http://miejski.pl>).

ATSD

Skrót po rozwinięciu oznacza „a tak swoją drogą”.

-Kupiłam sobie drugiego psa

- ATSD, kto według ciebie będzie się nimi teraz zajmował?

(<http://miejski.pl>)

B4

Skrót znaczący w języku angielskim „before” – „wcześniej, przed”. Określenie to definiowane jako „przedimpreza” w domu albo gdzieś indziej, wprowadzająca we właściwy nastrój za pośrednictwem alkoholu, przed wyjściem (vasidas.pl).

-Przed wyjściem B4 u mnie!

- Jasne!

(<http://miejski.pl>)

BB

Skrót pochodzący z języka angielskiego, od słów „bye-bye” – „papa”. Określenie to stosowane jest zazwyczaj na pożegnanie.

- Ustawka pod blokiem, spadam, bb!

-Trzymaj się, bb!

(<http://miejski.pl>)

BD

Srót pochodzący od polskiego wyrazu „będę”.

- To co wpadniesz?

-Ok, Bd za 5 min.

(<http://miejski.pl>)

BFF

Skrót pochodzący od angielskiego zwrotu „best friend forever”, w języku polskim to „najlepsi przyjaciele na zawsze, papużki nierozłączki”. Określenie to popularne jest głównie wśród młodzieży.

-Dzięki! Na Ciebie zawsze można liczyć.

- No raczej! BFF i tyle w temacie.

(<http://ortograf.pl>).

BTW

Skrót z języka angielskiego od słów: „by the way”. W języku polskim definiowany jako „swoją drogą, przy okazji”.

- Przynieś mi potem płyty, bo przez przypadek u ciebie zostawiłem, a tak BTW to masz spoko nagrywarkę.

(<http://miejski.pl>)

CU

Skrót pochodzący z języka angielskiego „see you”. W języku polskim posiada dwa znaczenia: „do zobaczenia lub trzymaj się”.

-Ok, ja spadam, zobaczymy się jutro

-Spoko, CU.

(<http://miejski.pl>).

F2F

Skrót stosowany jest do wyrażenia spotkania twarzą w twarz. Pochodzi od angielskich słów face to face.

- Wpadnij do mnie wieczorem. Musimy porozmawiać F2F

(<http://slang.pl>).

IDK

Skrót wywodzący się od angielskich słów: „I don't know”. W języku polskim oznacza sformułowanie: „nie wiem”.

-Co robisz jutro?

-W sumie to idk.

(<http://miejski.pl>)

Iks de/ XD

Wyrażenie powstało od komputerowej minki XD. Dawniej używano go jako szeroki uśmiech tylko w Internecie, obecnie jest nadużywane w każdej sytuacji, nie tylko w świecie Internetu, lecz także w świecie realnym. Symbol „X” przedstawia oczy zmrużone od śmiechu, natomiast symbol D szeroko uśmiechniętą buzię. Oznacza coś bardzo śmiesznego czy też dziwnego i niecodziennego, że wywołuje duży śmiech ([http:// papilot.pl](http://papilot.pl)).

- *Walnąłem się dziś w drzwi w sklepie. Nie moja wina, że były przezroczyste!*

- XD

(<http://miejski.pl>)

ILY

Skrót pochodzący z języka angielskiego od słów „I Love You”. Określenie ILY często zapisywane jako ILU, oznacza w języku polskim „Kocham Cię”.

-*ILY Izuniu*

- *Też Cię kocham*

(<http://miejski.pl>)

IMO

Skrót pochodzący z języka angielskiego od wyrażenia „In My Opinion”, tłumaczony do języka polskiego jako „moim zdaniem”.

- *IMO ta gra jest beznadziejna.*

(<http://miejski.pl>).

KC

Skrót od słów „kocham cię”.

- *Wiesz, ja nadal go KC*

- *No co ty!*

(<http://miejski.pl>)

KK

Skrót znaczący identycznie to samo jak skrót OK. Jednak forma KK jest łatwiejsza do napisania i oszczędza nam czas.

-Idę do domu.

-KK.

(<http://miejski.pl>)

LOL

Skrót używany w Internecie, wywodzący się od dwóch angielskich połączeń. Po pierwsze od wyrażenia „lots of laugh” oznaczającego „kupa śmiechu”, oraz „laughing out loud” oznaczającego „śmiejąc się głośno”. Skrót jest określeniem wybuchu śmiechu (<http://ortograf.pl>).

-Uwierzysz w to, że ona nic nie widziała?

-Lol, a to dobrze

NMZC

Skrót w rozwinięciu oznacza „nie ma za co”.

-Nie wiem jakbym sobie poradziła bez Ciebie. Naprawdę wielkie dzięki!

*- NMZC. :**

(<http://miejski.pl>)

NQ

Jeden z najbardziej popularnych skrótów, stosowany przede wszystkim do zakończeń rozmów. Oznacza „narka, na razie, nara”.

...no to spadam nq

(<http://miejski.pl>)

NVM

Skrót z języka angielskiego „never mind”, definiowany jako „nieważne, nieistotne”.

- Coś się stało?

- NVM, nie chcę o tym gadać

(<http://miejski.pl>)

PLS

Skrót pochodzący z języka angielskiego, od wyrażenia „please, czyli proszę”.

-Pls, pożycz mi książkę do jutra

(<http://miejski.pl>)

PZDR

Skrót od słowa „pozdrawiam”.

-Pzdr. Dla Karolinki, Madzi, itp. itd.

(<http://miejski.pl>)

SPX

Skrót odczytywany jako „spoko”. Często wyważający zgodę, ale również tłumaczony jest jako „nie ma problemu”.

-Wielkie dzięki za wsparcie

-SPX, daj znać, jeśli jeszcze czegoś będziesz potrzebować

(<http://miejski.pl>)

THX

Skrót od angielskiego wyrazu „thanks” czyli „dziękuję”. Skrót THX posiada również polski odpowiednik „dziękx”.

-Aniu naprawdę mi pomogłaś, thx.

(<http://miejski.pl>).

W8

Skrót od angielskiego wyrazu „wait” oznacza „czekać”. Powstał z uwagi na wymowę W8. Dzięki połączeniu literki W oraz *eight* (osiem), powstał wyraz wymawiający się jako „wait” (<http://myspeed.pl>).

- I jak tak w szkole?

-W8 muszę coś zrobić

(<http://miejski.pl>)

XOXO

Skrót wywodzący się od angielskich słów: „hugs and kisses”, definiowany w języku polskim tłumaczony jako „buziaki, uściski” (miejski.pl). Formy tej używa się przede

wszystkim na końcu listów, smsów, itd. Literka X jest odzwierciedleniem całusów, natomiast O uścisków.

-XOXO ślę do wszystkich czytających bloga! (<https://slowodnia.com/2013/02/14/xoxo/>).

YOLO

Skrót pochodzący z języka angielskiego od słów „you only live once – „żyjesz tylko raz”. YOLO jest oznaką spontaniczności, szczęścia oraz wariactwa. Często bywa zamiennikiem wyrażenia „carpie diem” (<http://etutor.pl>).

- Naprawdę zamierzasz wystartować w tym maratonie?

- YOLO, nie mam nic do stracenia!

(<http://edziedkowie.pl>)

ZW

Skrót od słów „zaraz wracam”.

- No wiesz, a wtedy ja...

- Dobra, za chwilę dokończysz, ZW

(<http://miejski.pl>)

7. PODSUMOWANIE LEKSYKALNE

W sumie materiał językowy liczy 165 leksemów, z czego 60 haseł należy do internacjonalizmów leksykalnych, 59 do internacjonalizmów słowotwórczych, 15 do demokratyzacji języka, a 31 to akronimy.

Z analizy internacjonalizmów leksykalnych wynika, że najwięcej terminów dotyczy dziedziny rozwoju cywilizacji, techniki i komputeryzacji, nieco mniej dotyczy polityki. Przykładami są: *Facebook*, *Android*, *czat*, *Google*, *hasztag*, *mem*, *selfie*, *hejt*, *Instagram*, *lajk*, *login*, *post*, *netykieta* itp. W badanym materiale zaobserwowano różne sposoby zaadaptowania internacjonalizmów do polskiej leksyki. Do pierwszej kategorii należą leksemy przyswojone w oryginalnej angielskiej formie np. *Android*, *deadline*, *dron*, *Facebook*, *event*, *gender*, *outfit*, *post*, *parkour*, *feedback*, *clickbait* itd. Zdecydowana większość owych zapożyczeń weszła do polskiego systemu fleksyjnego i podlega odmianie językowej. Następną grupę tworzą wyrazy, które mają obok pisowni oryginalnej, pisownię spolszczoną. Chodzi o: *czat*, *krindż*, *hasztag*, *fejk*, *fanpejdż*, *gadżet*, *hejt*, *lajk*, *selfie*. Podane leksemy potwierdzą fakt, że zjawisko spolszczenia zapożyczeń jest powszechne w języku. Formy, które budziły wątpliwości co do ich używania, dziś stają się poprawne. Dowodem na to, jest *Nowy Wielki słownik ortograficzny PWN z zasadami pisowni i interpunkcji* pod redakcją E. Polańskiego (2019), w którym wyrazy takie jak *selfie*, *fejs*, *mem*, *lajkować*, *dissować* uznaje się za poprawne.

Z analizy wynika też, że badane leksemy stanowią bazę derywacyjną do tworzenia wyrazów pochodnych. Wyrazy pochodne dotyczą przede wszystkim czasowników, utworzonych za pomocą sufiksu *-ować*, np. *czat* – *czatować*; *facebook* – *fejsować*; *fejk* – *fejkować*; *Google* – *guglować*; *hasztag* – *hasztagować*; *post* – *postować*; *selfie* – *selfować*; przymiotników utworzonych przede wszystkim za pomocą sufiksu *-owy*, np. *clickbait* – *clickbaitowy*; *facebook* – *facebookowy*; *fotoszopować* – *fotoszopowy*; *random* – *randomowy*; rzeczowników: *Instagram* – *instagramowicz*, *instagramowiczka*; *lajk* – *lajker*; *mem* – *memiarz*, *memiarka*; *swap* – *swapowicz*, *swapowiczka*; *Tweeter* – *twitterianin*.

W języku czeskim zauważono, że leksemy w większości mają jednakowe znaczenie, formę lub sposób zapisu jak w języku polskim, tylko parę wyrazów ma formę szcieszczoną. Takimi przykładami są: *brifing*, *meme* (*mím*).

Analizowane wyrazy zadomowiły się przede wszystkim w wypowiedziach polskich internautów, w wypowiedziach potocznych, ale również w mediach, w telewizji, w wypowiedziach aktorów czy polityków, w oficjalnych portalach.

Następnie przeprowadzono analizę internacjonalizmów na poziomie słowotwórczym. Wśród najbardziej produktywnych formantów w języku polskim znajdują się formacje z prefiksem **anty-, de-, kontr-, pro-, re-, super-**, np. *antyterrorka*, *antysylwester*, *dewojtyzacja*, *kontrakspertyza*, *kontrdemonstracja*, *propisowski*, *superresort*, *superfood*. Do formacji sufiksalnych należą **-ada, acja/-izacja, -ator, -ista, -izm, -ing, -ent, -er**. Na przykład *bloger*, *youtuber*, *ekologizm*, *emitent*, *monitoring*, *hejterada*, *smartfonizacja*, *tabletyzacja*, *surfista*, *lobbying*, *wikipedysta*. Oprócz form prefiksalnych i sufiksalnych w języku polskim powstają złożenia. Można zaobserwować, że najwięcej jest złożzeń z pierwszym członem obcym: **blog-/blogo-, gej-/gejo-, alko-, bio-, cyber-, eko-, e-, euro-, emotiko-/emo-, homo-, narko-**. Nieco mniej jest złożzeń z drugim członem obcym **-fan, -fobia, -mania, -terapia, -mat, -reksja** i złożzeń z jednym członem niesamodzielnym: **auto-, multi-, turbo-, web-, -exit, -filia, -gate, -holik/-oholik, -land/-landia**.

Analiza przykładów słowotwórczych internacjonalizmów potwierdza fakt, że do najbardziej produktywnych części mowy zalicza się rzeczowniki (54). Mniej produktywne są przymiotniki (3) i czasowniki (2). Z materiału językowego wynika, że tworzenie nowych wyrazów za pomocą formantów słowotwórczych jest modne i nadal aktualne.

Tendencja do demokratyzacji przejawia się głównie w przechodzeniu języka potocznego w nowe rejestry, najczęściej w język oficjalny. Z przykładów czerpanych z portali internetowych widać, że używa się wyrazów potocznych, ale również związków frazeologicznych. Przykładem jest *dom wariatów* (pot. „brak ładu”). *Chętnie mówię dom wariatów. Korzystam z tego, co mówił minister kultury Piotr Gliński*. Jest również spora ilość wulgaryzmów, np. *Naród wspaniały tylko ludzie kurwy*. Pojawiają się wyrażenia ekspresywne, takie jak: *masakryczny* (pot. „odrażający, odpychający”). *Masakryczny wypadek z udziałem autobusu*. Jak można zauważyć potoczność w języku oficjalnym występuje bardzo często.

Trzecia część analizuje tendencję do ekonomiczności, w szczególności akronimy, które są popularne wśród młodych użytkowników Internetu. Analiza wykazuje, że większość akronimów pochodzi z języka angielskiego, np. *AFAIK* (o ile wiem), *ASAP* (tak szybko jak możliwe), *CU* (do zobaczenia, trzymaj się), *IDK* (nie wiem), itd. Następną grupę tworzą akronimy zawierające liczbę w swym skrócie, np. *3M* (trzymaj się), *4U* (dla

ciebie), *B4* (wcześniej), *F2F* (twarzą w twarz), itd. Ostatnią grupę przedstawiają skrótory pochodzące od angielskich wyrazów, np. *KC* (kocham cię), *NMZC* (nie ma za co), *NQ* (na razie), *PZDR* (pozdrawiam), itd. Analiza potwierdza fakt, że użytkownicy języka wykazują się skrótowym i ekonomicznym wyrażaniem myśli.

ZAKOŃCZENIE

Celem niniejszej pracy było zaprezentowanie i zanalizowanie internacjonalizmów, tendencji do demokratyzacji oraz ekonomizacji języka, stwierdzając ich przejawy, sposoby zaadaptowania oraz popularność użycia w języku. Praca została podzielona na dwie części: teoretyczną i praktyczną.

W części teoretycznej przedstawiłam problematykę tendencji rozwojowych. Na samym początku zwróciłam uwagę na rozwój języka, wytłumaczyłam termin „tendencje rozwojowe” oraz przedstawiłam klasyfikacje tendencji językowych. W części teoretycznej znaczną część poświęciłam internacjonalizacji, demokratyzacji i ekonomizacji języka.

Część praktyczna zawiera analizę poszczególnych internacjonalizmów leksykalnych, słowotwórczych, demokratyzacji i ekonomizacji języka. Z analizy wynika, że współczesne słownictwo polskie charakteryzuje się bogatością i kreatywnością tworzenia nowych wyrazów. We współczesnej polszczyźnie jest aktywnych szereg tendencji, które wzbogacają jej zasób leksykalny. Ważną rolę odgrywają internacjonalizmy, zwłaszcza pochodzące z języka angielskiego. Analiza ujawniła fakt, że zasób leksykalny języka polskiego wzbogaca się też dzięki skrótowcom akronimów internetowych. Akronimy są wynikiem potrzeby szybkiego przekazu informacji. Negatywnym zjawiskiem w języku jest posługiwanie się wulgaryzmami w dyskursie oficjalnym, w przemówieniach i wypowiedziach osób występujących publicznie, czy też w środkach masowego przekazu. Dzięki analizie wykryto, że wyrazy uważane kiedyś za niepoprawne, z biegiem czasu zadomowiły się w języku oficjalnym i zmieniły swój status, czego dowodem może służyć *Wielki słownik ortograficzny PWN (2019)* pod redakcją E. Polańskiego, z którego czerpałam wybrane przykłady. Warto zaznaczyć, że współcześnie w polszczyźnie posługiwanie się internacjonalizmami cieszy się dużą popularnością. Przyczyną jest potrzeba komunikacji w nowych sytuacjach życiowych, w nowych grupach społecznych, zawieranie stosunków międzynarodowych, przeobrażenia ustrojowe, polityczne, nowe zjawiska w ekonomii, finansach, gospodarce. Na język wpływają masowe środki przekazu, rozwój technologiczny i rozwój cywilizacji, demokratyzacja społeczności, moda językowa. Zmienia się rzeczywistość i język dąży za tymi zmianami.

Pod koniec pracy magisterskiej umieściłam indeks wszystkich badanych leksemów w kolejności alfabetycznej.

RESUMÉ

Cílem magisterské práce je popis a analýza vývojových tendencí v současné polštině. V mé práci věnuji pozornost zejména tendenci k internacionalizaci, demokratizaci a tendenci k ekonomičnosti. Tato práce je rozdělená na dvě části: teoretickou a praktickou.

Teoretická část se zabývá vývojem jazyka. Následně je práce věnovaná definici vývojových tendencí a také klasifikací podle různých jazykovědců. V práci jsou podrobně vysvětleny tendence k internacionalizaci, demokratizaci a ekonomičnosti. Hlavní část je věnovaná internacionalizaci, nejprve je vymezena a charakterizována definice internacionalizace, potom projevy v jazyce na úrovni lexikální a syntaktické. V dalším odstavci je představená internacionalizace v českém jazyce. Další tendencí, která je představená v mé práci, je tendence k demokratizaci. Tato tendence se projevuje v působení běžně mluveného jazyka na spisovný jazyk, změnami v jazykové etice, šířením tabu. Poslední část je věnovaná tendenci k ekonomičnosti, ve které je zvláštní pozornost věnovaná akronymům neboli jazykovým zkratkám, které jsou populárních především v internetové komunikaci.

Praktická část zahrnuje analýzu konkrétních příkladů lexikálních a syntaktických internacionalismů, následně pak příklady tendencí k demokratizaci a tendencí k ekonomičnosti. Analýza zahrnuje novodobá slova, představená společně s definicí a příkladem užití v textu. Jazykový materiál byl shromážděn na základě jazykových slovníků a internetu.

Na konci práce se nachází vypracovaný index všech slov, která jsem analyzovala.

BIBLIOGRAFIA

1. BARTMIŃSKI, J. 2001. *Współczesny język polski*. Lublin: UMCS Lublin.
2. BOJCZEWSKA, T. 1998. *Powtórka przed maturą – gramatyka języka polskiego*. Warszawa: Agencja Wydawnicza MOREX.
3. CIERPLICH, A. 2019. *Zapóżyczenia angielskie w polszczyźnie korporacyjnej*. Kraków: Wydawnictwo Naukowe Akademii Ignatianum.
4. DAMBORSKÝ, J., Lotko, E. 1992. *Studia o współczesnym języku polskim*. Univerzita Palackého Olomouc.
5. DUBISZ, S. 1995. *Rozwój współczesnej polszczyzny*. [W]: *Przegląd Humanistyczny 5*, red. G. Szelańska. Warszawa: Uniwersytet Warszawski.
6. GAJDA, S. 2001. *Najnowsze Dzieje Języków Słowiańskich: Język polski*. Opole: Uniwersytet Opolski.
7. GOLUS, B. 2004. *Fenomen rozmów internetowych i ich języka*. [W]: *Dialog a nowe media*, red. M. Kita., J. Grzenia. Katowice: Uniwersytet Śląski.
8. JADACKA, H. 2005. *Kultura języka polskiego: fleksja, słowotwórstwo, składnia*. Warszawa: PWN.
9. KARPOWICZ, T. 1999. *Gramatyka języka polskiego: zarys*. Warszawa: MUZA SA.
10. KAVKA, M., M. Škrabal. 2018. *Hacknutá čeština. Neortodoxní slovník dnešní mateřštiny*. Brno: Jan Melvil Publishing.
11. KUDRA, B. 2016. *O niektórych właściwościach nowych derywatów czasownikowych*. [W]: *Rozprawy Komisji Językowej Łódzkiego Towarzystwa Naukowego LXII*. Łódź: Towarzystwo Naukowe.
12. KWIEK-OSIOWSKA, J. 1991. *Tendencje rozwojowe współczesnej polszczyzny w nauczaniu szkolnym*. [W]: *Język Polski 2*, red. S. Urbańczyk. Kraków: Towarzystwo Miłośników Języka Polskiego.
13. LIPCZUK, R. 1992. *Internacjonalizmy a fałszywi przyjaciele tłumacza*. [W]: *Język a kultura 7. Kontakty języka polskiego z innymi językami na tle kontaktów kulturowych*, red. J. Maćkiewicz, J. Siatkowski. Wrocław: Wiedza o Kulturze.
14. LOTKO, E. 2009. *Srovnávací a bohemistické studie*. Olomouc: Univerzita Palackého.
15. MAŁECKI, Ł. 2019. *Fejk – Fabuła z zamiarem oszukania*. [W]: *Studia Rossica Posnaniensia*. Poznań: Uniwersytet im. Adama Mickiewicza.

16. MARCJANIK, M. 2015. *Współczesna etykieta językowa – zmierzch wartości?* [W]: *Studia Medioznawcze 4*. Warszawa: Wydział Dziennikarstwa, Informacji i Bibliologii UW.
17. MARKOWSKI, A. 2004. *O pojęciu i typach internacjonalizmów semantycznych*. [W]: *Poradnik Językowy*. Warszawa: Organ Towarzystwa Kultury Języka.
18. MARKOWSKI, A. 2006. *Kultura języka polskiego. Teoria. Zagadnienia leksykalne*. Warszawa: PWN.
19. MIODEK, J. 2000. *Współczesne kaznodziejstwo polskie*. [W]: *Tysiąc lat polskiego słownictwa religijnego*. Gdańsk: Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego.
20. NARUSZEWICZ-DUCHLIŃSKA, A. 2004. *Akronimy internetowe: wstępny zarys problematyki*. [W]: *Prace Językoznawcze 6*, red. M. Biolik. Olsztyn: UWM.
21. NIEPYTALSKA-OSIECKA, A. 2014. *O fejku, lajku i hejcie w polszczyźnie internetowej*. [W]: *Język polski XCIV*. Kraków: Instytut Języka Polskiego Polskiej Akademii Nauk.
22. OSTROMĘCKA-FRĄCZAK, B. 2016. *Dokąd zmierza polszczyzna?* [W]: *Rozprawy Komisji Językowej ŁTN 62*. Łódź: Towarzystwo Naukowe.
23. OŻÓG, K. 2001. *Polshczyzna przelomu XX i XXI wieku. Wybrane zagadnienia*. Rzeszów: Stowarzyszenie Literacko-Artystyczne Frazza.
24. OŻÓG, K. 2008. *Zmiany we współczesnym języku polskim i ich kulturowe uwarunkowania*. [W]: *Język a Kultura, t. 20: Tom jubileuszowy*, red. A. Dąbrowska, A. Nowakowska, Wrocław: Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego.
25. PIEKOT, T. 2008. *Język w grupie społecznej. Wprowadzenie do analizy socjolektu*. Wałbrzych: Wyższa Szkoła Zawodowa im Augusta Silesiusa.
26. POLAŃSKI, K. 2003. *Encyklopedia językoznawstwa ogólnego*. Wrocław: Zakład Narodowy im. Ossolińskich.
27. STRUTYŃSKI, J. 2005. *Gramatyka polska*. Kraków: Tomasz Strutyński.
28. SZAFRANIEC, K. 2011. *Internacjonalizmy i inne zapożyczenia w nauczaniu języka polskiego jako obcego*. [W]: *Acta Universitatis Lodziensis. Kształcenie Polonistyczne Cudzoziemców, Tom 18*. Łódź: Uniwersytet Łódzki.
29. SZCZEPAŃSKA, E. 2004. *Internacjonalizacja a anglicyzmy w języku czeskim i polskim*. [W]: *Bohemistyka 2*. Poznań: Uniwersytet im. Adama Mickiewicza.
30. VOJTOVÁ, J. 2001. Zachatujte si s námi! Naše řeč, ročník 84, č. 4, s. 221-222. <http://nase-rec.ujc.cas.cz/archiv.php?art=7650>

31. WASZAKOWA, K. 2005. *Przejawy internacjonalizacji w słowotwórstwie współczesnej polszczyzny*. Warszawa: Wydawnictwo Uniwersytetu Warszawskiego.
32. WASZAKOWA, K. 2007. *Internacjonalizacja współczesnej polszczyzny – szansa czy zagrożenie?* [W]: *Przegląd Humanistyczny 1*, red. Wójcik, T. Warszawa: Uniwersytet Warszawski.
33. WASZAKOWA, K. 2009. *Internacjonalizacja polskiej leksyki - stan obecny, prognozy na najbliższą przyszłość*. [W]: *Przejawy internacjonalizacji w językach słowiańskich*, red. Koriakowcewa, Je. E. Siedlce: Wydawnictwo Akademii Podlaskiej.
34. WASZAKOWA, K. 2011. *Polszczyzna przełomu XX i XXI wieku: dynamika procesów sprzyjających internacjonalizacji*. [online]. [dostęp: 03.05.2020]. Dostępny w Internecie: <http://www.polon.uw.edu.pl/documents/9763960/10288234/wszak1.pdf>.
35. WASZAKOWA, K. 2019. *Internacjonalizacja w słowotwórstwie polszczyzny przełomu XX i XXI wieku jako przykład jednostronnych kontaktów językowych*. [W]: *Biuletyn Polskiego Towarzystwa Językoznawczego*. Kraków: Polskie Towarzystwo Językoznawcze, UNIVERSITAS Towarzystwo Autorów i Wydawców Prac Naukowych LEXIS.

Słowniki

1. *ABZ. Słownik cizich slov*. [online]. 2005-2020. [dostęp: 11.04.2020]. Dostępne w Internecie: <https://slovník-cizich-slov.abz.cz/>.
2. BAŃKO, M., M. CZESZEWSKI, J. KŁOSIŃSKA. *Obserwatorium Językowe Uniwersytetu Warszawskiego. Najnowsze Słownictwo Polskie*. [online]. 2014-2020. [dostęp: 07.04.2020]. Dostępne w Internecie: <http://http://nowewyrazy.uw.edu.pl>.
3. CZESAK, A., SZAŁKIEWICZ, E., ŻUROWSKI, S. *Dobry Słownik*. [online]. 2014-2020. [dostęp: 013.04.2020]. Dostępne w Internecie: <https://dobryslownik.pl/>.
4. *IT Słownik*. [online]. 2020. [dostęp: 12.04.2020]. Dostępne w Internecie: <https://www.cistepc.cz/it-slovník/>.

5. PETRO, J. 2003. *Problematická slova v angličtině: česko-anglický slovník*. Jindřichův Hradec: Halloenglish.cz.
6. POLAŃSKI, E. 2019. *Wielki słownik ortograficzny PWN z zasadami pisowni i interpunkcji*. Warszawa: PWN.
7. ROGALIŃSKA, H. *Słownik „Po polsku“*. [online]. 2013-2016. [dostęp: 07.04.2020]. Dostępne w Internecie: <http://po.polsku.gazetka.eu/>.
8. *Slovník cizích slov*. [online]. 2005-2020. [dostęp: 07.04.2020]. Dostępne w Internecie: <http://www.slovník-cizich-slov.cz/>.
9. *Słownik języka polskiego PWN*. [online]. [dostęp: 07.04.2020]. Dostępne w Internecie: <https://sjp.pwn.pl/>.
10. *Słownik języka polskiego*. [online]. [dostęp: 07.04.2020]. Dostępne w Internecie: <http://sjp.pl>.
11. SOBOLEWSKI, P. *Miejski słownik slangu i mowy potocznej*. [online]. 2006-2020. [dostęp: 25.04.2020]. Dostępne w Internecie: <https://www.miejski.pl/>.

Źródła internetowe

1. *A jak si představujete skutečně skvělého lidra vy?*. [W]: *topvision.cz* [online]. 2018 [dostęp: 04.05. 2020]. Dostępne w Internecie: <https://www.topvision.cz/blog/a-jak-si-predstavujete-skutecne-skveleho-lidra-vy>.
2. *Aby PiS sczezl. Giertych publikuje zyczenia, reaguje Emilowicz*. [W]: *dorzeczy.pl* [online]. 2020 [dostęp: 20.04. 2020]. Dostępne w Internecie: <https://dorzeczy.pl/kraj/132078/aby-pis-sczezl-giertych-publikuje-zyczenia-reaguje-emilewicz.html>.
3. *Akcie Tesly prudce klesly po Muskově tweetu o jejich ceně*. [W]: *lidovky.cz* [online]. 2020 [dostęp: 20.04. 2020]. Dostępne w Internecie: https://www.lidovky.cz/byznys/firmy-a-trhy/akcie-tesly-prudce-klesaji-po-tweetu-sefa-muska-cena-je-prilis-vysoka-napsal-miliardar.A200501_202750_firmy-trhy_ele.
4. *Alkogogle, narkogogle i odblaski w profilaktyce z młodzieżą*. [W]: *pless.pl* [online]. 2020 [dostęp: 07.04. 2020]. Dostępne w Internecie: <https://www.pless.pl/edukacja/61761-alkogogle-narkogogle-i-odblaski-w-profilaktyce-z-mlodzieza-pszczyna>.

5. ANDRZEJCZUK, A. *Dissować* [W]: *laboratoriumjezykowe.uw.edu.pl* [online]. 2015 [dostęp 20.03.2020]. Dostępne w Internecie: <http://www.laboratoriumjezykowe.uw.edu.pl/?encyclopedia=dissowac-zdissowac>.
6. *Angielskie akronimy używane w Internecie (cz. 1)*. [W]: *myspeed.pl* [online]. 2014 [dostęp: 18.04.2020]. Dostępne w Internecie: <http://myspeed.pl/dla-mlodziezy/co-znaczy-yolo-i-lol-angielskie-akronimy-cz-1/>.
7. ANTOŠOVÁ, S. *Past na mamuta*. [W]: *itvar.cz* [online]. 2019 [dostęp: 20.03.2020]. Dostępne w Internecie: <https://itvar.cz/past-na-mamuta>.
8. *Audit*. [W]: *home.kpmg* [online]. [dostęp 20.04.2020]. Dostępne w Internecie: <https://home.kpmg/cz/cs/home/sluzby/audit.html>.
9. *BAD SCHANDAU: Nový chilloutový koutek s tipy na výlet*. [W]: *drazdany.cz* [online]. 2019 [dostęp 20.04.2020]. Dostępne w Internecie: <http://www.drazdany.info/2429>.
10. BAGIŃSKA-MAJEWICZ, M. *Wszystko co musisz wiedzieć o emoji, by sprawnie komunikować się w internecie* [W]: *contentsolution.pl* [online]. 2017 [dostęp: 20.03.2020]. Dostępne w Internecie: <https://contentsolutions.pl/musisz-wiedziec-o-emoji-by-sprawnie-komunikowac-sie-internecie/>.
11. BALISZEWSKI, T. *Siedaj, kurduplu*. [W]: *natemat.pl* [online]. 2014 [dostęp: 20.03.2020]. Dostępne w Internecie: <https://natemat.pl/127679,siadaj-kurduplu-jaroslaw-kaczynski-zniewazono-podczas-obrad-sejmu>.
12. BAŃKO, M. *Jak piszemy słowo: spoiler czy spojler?* [W]: *sjp.pwn.pl* [online]. 2001 [dostęp: 20.03.2020]. Dostępne w Internecie: <https://sjp.pwn.pl/poradnia/haslo/spoiler-i-spojler;109.html>
13. BENIUSZYS, P. *Co w trawie piszczy?* [W]: *liberte.pl* [online]. 2020 [dostęp: 20.03.2020]. Dostępne w Internecie: <https://liberte.pl/co-w-trawie-piszczy/>.
14. BIELECKI, P. *Pokolenie lajkersów*. [W]: *pawelbielecki.in* [online]. 2013 [dostęp: 20.03.2020]. Dostępne w Internecie: <https://www.pawelbielecki.in/pokolenie-lajkersow/>.
15. BLAŽÍČEK, M. *Umělec udělal nálepky připomínající bezdrátová sluchátka a rozmístil je po San Franciscu*. [W]: *evropa2.cz* [online]. 2019 [dostęp: 20.03.2020]. Dostępne w Internecie: <https://www.evropa2.cz/clanky/zabava/umelec-udelal-nalepky-pripominajici-bezdratova-sluchatka-a-rozmistil-je-po-san-franciscu-jeho-prank-bavi-internet>.

16. BOBAKOWSKI, P. *Seksafera w klubie Premier League. Kyle Walker imprezował z prostytutkami*. [W]: *sportowefakty.wp.pl* [online]. 2020 [dostęp: 20.04. 2020]. Dostępne w Internecie: <https://sportowefakty.wp.pl/pilka-nozna/877463/seksafera-w-klubie-premier-league-kyle-walker-imprezowal-z-prostytutkami>.
17. BOHDANOWICZ, A. *Największy obciach to wstydzić się Polaków na wakacjach*. [W]: *natemat.pl* [online]. 2013 [dostęp: 07.04. 2020]. Dostępne w Internecie: <https://natemat.pl/81393,najwiekszy-obciach-to-wstydzie-sie-polakow-na-wakacjach>.
18. BOJAKOWSKI, J. *Dolar za noc w hotelu w Japonii*. [W]: *biznes.wprost.pl*. 2019 [dostęp: 03.05.2020]. Dostępne w Internecie: https://biznes.wprost.pl/technologie/10271683/dolar-za-noc-w-hotelu-w-japonii-haczyk-trzeba-streamowac-swoj-pobyt.html?utm_source=Wprost.pl&utm_medium=button&utm_campaign=Biznes.
19. BRALCZYK, J. *Lajkować*. [W]: *wyborcza.pl* [online]. 2014 [dostęp: 20.03.2020]. Dostępne w Internecie: <https://wyborcza.pl/magazyn/1,124059,16554519,Lajkowac.html>.
20. *Brand a budování značky*. [W]: *marketingova-kancelar.cz* [online]. 2019 [dostęp: 04.05. 2020]. Dostępne w Internecie: <https://www.marketingova-kancelar.cz/brand-budovani-znacky>.
21. BRYCHTA, J. *Nejlepší evropské večírky, teambuildingy a jiné eventy*. [W]: *newtonmedia.cz* [online]. 2013 [dostęp: 03.04. 2020]. Dostępne w Internecie: <https://www.newtonmedia.cz/cs/mediainfo-cz/komentare/nejlepsi-evropske-vecirky-teambuildingy-a-jine-eventy/detail>.
22. BRZEZICKI, D. *Siecioholizm – skutki uzależnienia od Internetu*. [W]: *natemat.pl* [online]. 2014 [dostęp: 07.04. 2020]. Dostępne w Internecie: <https://natemat.pl/zdrowie/128769,siecioholizm-skutki-uzaleznienia-od-internetu>.
23. BUCZEK, J. *Krindź*. [W]: *nowewyrazy.uw.edu.pl* [online]. 2018 [dostęp: 20.03.2020]. Dostępne w Internecie: <http://www.nowewyrazy.uw.edu.pl/haslo/krindz.html>.
24. BUCZEK, J. *Najpopularniejsze hashtagi na Instagram*. [W]: *chillizet.pl* [online]. 2019 [dostęp: 20.03.2020]. Dostępne w Internecie: <https://www.chillizet.pl/Style-zycia/Dom/hasztagi-opisy-na-insta-najpopularniejsze-hasztagi-na-insta-13258>.

25. BUDZIANOWSKA, K. *Monitoring w szkole – co mówi prawo*. [W]: *edurada.pl* [online]. 2019 [dostęp: 20.04. 2020]. Dostępne w Internecie: <https://edurada.pl/artykuly/monitoring-w-szkole-co-mowi-prawo/>.
26. BUDZYŃSKA, A. *Jak nie tracić czasu na fejsie?* [W]: *paniswegoczasu.pl* [online]. 2015 [dostęp: 20.03.2020]. Dostępne w Internecie: <https://www.paniswojegoczasu.pl/czas-na-biznes/tracic-czasu-fejsie/>.
27. *Challenge z krzesłem – TikTok wyzwanie, któremu sprostają tylko kobiety!* [W]: *eska.pl* [online]. 2019 [dostęp: 16. 04.2020]. Dostępne w Internecie: <https://www.eska.pl/news/challenge-z-krzeslem-tiktokowe-wyzwanie-ktoremu-sprostaja-tylko-kobiety-aa-Dmqe-Br6o-YFFD.html>.
28. *Chinole piorą kasiore, ze strachu przed pomorem* [W]: *salon24.pl* [online]. 2020 [dostęp: 07.04. 2020]. Dostępne w Internecie: <https://www.salon24.pl/u/epkun/1020348,chinole-piora-kasiore>.
29. CHOJECKA, E. *Strona www czy fanpage? Co będzie dla mnie lepsze?* [W]: *ewachojcka.pl* [online]. [dostęp: 03.04. 2020]. Dostępne w Internecie: <https://ewachojcka.pl/strona-www-czy-fanpage/>.
30. CICHOSZ, P. *Geek czy nerd - kim są i czym się różnią*. [W]: *highlab.pl* [online]. 2019 [dostęp: 20.03.2020]. Dostępne w Internecie: <https://highlab.pl/geek-czy-nerd-kim-sa-czym-sie-roznia/>.
31. *Ciekawe i praktyczne gadżety kuchenne*. [W]: *garneczki.pl* [dostęp 20.03.2020]. Dostępne w Internecie: <https://www.garneczki.pl/tagi/gadzety-do-kuchni/>.
32. *Česká národní banka. Komentáře ČNB ke zveřejněným statistickým údajům o inflaci a HDP*. [W]: *cnb.cz* [online]. 2020 [dostęp: 20.03.2020]. Dostępne w Internecie: <https://www.cnb.cz/cs/verejnost/servis-pro-media/komentare-cnb-ke-zverejnenym-statistickym-udajum-o-inflaci-a-hdp/>.
33. *Čeština 2.0*. [W]: *cestina20.cz* [online]. 2009-2020 [dostęp: 08.03.2020]. Dostępne w Internecie: <https://cestina20.cz/slovník/postnout/>.
34. ČIZEK, M. *Espressivní soutěž – představení* [W]: *miroslavcizek.com*. 2015 [dostęp 20.03.2020]. Dostępne w Internecie: <http://miroslavcizek.com/espressivni-soutez/>.
35. *Co to znaczy afk?* [W]: *co-to-znaczy.pl* [online]. 2015 [dostęp: 07.04. 2020]. Dostępne w Internecie: <http://co-to-znaczy.pl/co-to-znaczy-afk/>.
36. *Co to znaczy hejt i hejter?* [W]: *megahejt.pl* [online]. [dostęp: 07.04. 2020]. Dostępne w Internecie: <http://megahejt.pl/co-to-znaczy-hejt-i-hejter/>.

37. *Cringe*. [W]: *coznamena.cz* [online]. 2012-2019 [dostęp: 16. 04.2020]. Dostępne w Internecie: <https://coznamena.cz/cringe>.
38. *Co to znaczy F2F?* [W]: *slang.pl* [online]. [dostęp: 07.04. 2020]. Dostępne w Internecie: <https://slang.pl/f2f/>.
39. *Chat*. [W]: *ozkultura.pl* [online]. [dostęp: 16. 04.2020]. Dostępne w Internecie: <http://ozkultura.pl/node/2452>.
40. *Chillować*. [W]: *pablik.pl*. 2016. [dostęp: 16. 04.2020]. Dostępne w Internecie: <https://www.pablik.pl/5120/chillowac>.
41. *Clickbait*. [W]: *pablik.pl* [online]. 2017 [dostęp: 16. 04.2020]. Dostępne w Internecie: <https://www.pablik.pl/5381/clickbait>.
42. CZESZEWSKI, M. *Słownik języka nowego*. [W]: *uw.edu.pl* [online]. 2015 [dostęp: 20.03.2020]. Dostępne w Internecie: <https://www.uw.edu.pl/wp-content/uploads/2015/09/pismo-uczelnia-474-jesien-2015.pdf>.
43. CZUBKOWSKA, S. *Donejty pompują dymy*. [W]: *wyborcza.pl* [online]. 2019 [dostęp: 07.04. 2020]. Dostępne w Internecie: <https://wyborcza.pl/7,156282,25138386,donejty-pompuja-dymy-jak-zarabiaja-patostreamerzy-i-dlaczego.html>.
44. CZYŻEWSKI, D. *Kantar „promuje“ Wiosnę? Ogromne różnice poparcia w porównaniu z resztą sondaży*. [W]: *polskieradio24.pl* [online]. 2019 [dostęp: 07.04. 2020]. Dostępne w Internecie: <https://www.polskieradio24.pl/5/1222/Artykul/2293717,Kantar-pompuje-Wiosne-Ogromne-roznice-poparcia-w-porownaniu-z-reszta-sondazy>.
45. DATA-URBAN, M. *Czym tak naprawdę jest Lifehack?* [W]: *lifehacking.pl* [online]. 2016 [dostęp: 20.03.2020]. Dostępne w Internecie: <https://lifehacking.pl/czym-tak-naprawde-jest-life-hack/>.
46. DEC, T. *Droniarz*. [W]: *nowewyrazy.uw.edu.pl* [online]. 2018 [dostęp: 03.04. 2020]. Dostępne w Internecie: <http://nowewyrazy.uw.edu.pl/haslo/droniarz.html>.
47. DEC, T. *Random*. [W]: *nowewyrazy.uw.edu.pl* [online]. 2018 [dostęp: 20.03.2020]. Dostępne w Internecie: <http://nowewyrazy.uw.edu.pl/haslo/random.html>.
48. *Dlaczego ekoenergia jest coraz bardziej powszechna?* [W]: *zimnacrew.pl* [online]. 2018. [dostęp: 07.04. 2020]. Dostępne w Internecie: <http://www.zimnacrew.pl/dlaczego-ekoenergia-jest-coraz-bardziej/>.

49. DOBRONŃ, A. *Gender – teoria płci kulturowej i związana z nią ideologia*. [W]: *zdrowie.tvn.pl* [online]. 2019 [dostęp: 20.03.2020]. Dostępne w Internecie: <https://zdrowie.tvn.pl/a/gender-teoria-plci-kulturowej-i-zwiazana-z-nia-ideologia>
50. DOBROSZ-ORACZ, J. *Adam Michnik o Jarosławie Gowinie*. [W]: *wyborcza.pl* [online]. 2018 [dostęp: 20.03.2020]. Dostępne w Internecie: <https://wyborcza.pl/10,155168,23835319,adam-michnik-o-jaroslawie-gowinie-nigdy-nie-uwazalem-go-za.html>.
51. DOBROWOLSKA, H. *Brutalny tuskoland, czyli o moim aresztowaniu w Sali Państwowej Komisji Wyborczej*. [W]: *solidarni2010.pl* [online]. 2014 [dostęp: 07.04. 2020]. Dostępne w Internecie: <http://solidarni2010.pl/29533-brunatny-tuskoland-czyli-o-moim-aresztowaniu-w-sali-panstwowej-komisji-wyborczej.html>.
52. *Dostępne wyjazdy*. [W]: *roza.pl* [online]. 2020 [dostęp: 07.04. 2020]. Dostępne w Internecie: <https://roza.pl/oferty/parkour/>.
53. *Dzień wagarowicza: najlepsze pranki nauczycieli na uczelniach* [W]: *eska.pl* [online]. 2018 [dostęp: 16.04.2020]. Dostępne w Internecie: <https://www.eska.pl/news/dzien-wagarowicza-najlepsze-pranki-nauczycieli-na-uczniach-aa-6hrX-QR9x-T1Lw.html>.
54. ENCYKLOPEDIA PWN. [online]. 1997-2020 [dostęp: 16.04.2020]. Dostępne w Internecie: <https://encyklopedia.pwn.pl/haslo/demokratyzacja;3891732.html>.
55. *Fanpage-fanpejdż*. [W]: *pablik.pl* [online]. 2014 [dostęp: 16. 04.2020]. Dostępne w Internecie: <https://www.pablik.pl/?s=fanpage>.
56. FISZER, K. *Grodzisk Maz.: Na dworcu kolejowym stanął ksiązkomat*. [W]: *transport-publiczny.pl* [online]. 2020 [dostęp: 07.04. 2020]. Dostępne w Internecie: <https://www.transport-publiczny.pl/wiadomosci/grodzisk-maz-na-dworcu-kolejowym-stanal-ksiazkomat-63748.html>.
57. FOX, E. *Jesienne trendy 2019. Część pierwsza - buty*. [W]: *moje60plus.pl* [online]. 2019 [dostęp: 07.04. 2020]. Dostępne w Internecie: <https://www.moje60plus.pl/post/beyond-the-brim>.
58. *Friendzone – co to jest?* [W]: *loov.pl* [online]. 2020 [dostęp: 01.05. 2020]. Dostępne w Internecie: <https://loov.pl/friendzone-co-to-jest/>
59. FURTAK, E. *Taniec dronów nie odbył się, bo nie było łączności*. [W]: *bielskobiala.wyborcza.pl* [online]. 2020 [dostęp: 03.04. 2020]. Dostępne w Internecie:

- <https://bielskobiala.wyborcza.pl/bielskobiala/7,88025,25561984,taniec-dronow-nie-odbyl-sie-bo-nie-bylo-lacznosci-czekal-na.html>.
60. *Gadgets a chytre příslušenství*. [W]: *celkom.cz* [online]. [dostęp: 03.04. 2020]. Dostępne w Internecie: <https://www.celkom.cz/gadgets-chytre-prislusenstvi-c-80.html>.
 61. *Gdzie oglądać drugi konkurs?* [W]: *sport.onet.pl* [online]. 2019 [dostęp: 03.04. 2020]. Dostępne w Internecie: <https://sport.onet.pl/zimowe/skoki-narciarskie/skoki-narciarskie-w-niznym-tagile-transmisja-online-live-stream-w-internecie-i-tv/7plf3by>.
 62. GŁOGOWSKI, Ł. *Meetup? A co to takiego?* [W]: *fantastic-studio.com* [online]. 2017 [dostęp: 03.04. 2020]. Dostępne w Internecie: <https://fantastic-studio.com/meetup-a-co-to-takiego/>.
 63. *Google musi zapłacić 10 tysięcy złotych za clickbait w wynikach wyszukiwania*. [W]: *bezprawnik.pl* [online]. 2017 [dostęp 20.04.2020]. Dostępne w Internecie: <https://bezprawnik.pl/google-clickbait/>.
 64. GÓRECKA-ATKINSON, B. *Pisanie zamiast mówienia – nowa forma komunikacji młodzieży*. [W]: *parenting.pl* [online]. [dostęp: 20.03.2020]. Dostępne w Internecie: <https://parenting.pl/napisz-do-mnieceska>.
 65. GRABIEC, P. *Strumieniowanie gier od Google'a – wszystko, co już wiemy o nowej usłudze*. [W]: *spidersweb.pl* [online]. 2019 [dostęp: 20.03.2020]. Dostępne w Internecie: <https://www.spidersweb.pl/2019/03/google-stream-strumieniowanie-gier.html>.
 66. GRZYBOWSKA, K. *Czy antyizraelizm to nowy antysemityzm?* [W]: *wpolityce.pl* [online]. 2018 [dostęp: 07.04. 2020]. Dostępne w Internecie: <https://wpolityce.pl/swiat/391947-czy-antyizraelizm-to-nowy-antysemityzm>.
 67. *Gwiazda „na wspólnej” wyjdzie za mąż?* [W]: *kultura.onet.pl*. [online]. 2006 [dostęp: 07.04. 2020]. Dostępne w Internecie: <https://kultura.onet.pl/film/wiadomosci/gwiazda-na-wspolnej-wyjdzie-za-maz/3tcq0rq>.
 68. HAMRAT, T. *Nowe wątki w #ToiToiGate*. [W]: *niezalezna.pl* [online]. 2018 [dostęp: 07.04. 2020]. Dostępne w Internecie: <https://niezalezna.pl/226571-nowe-watki-w-toitogate-wiemy-kim-jest-podpalacz-kamienicy-brejzow>.
 69. *Hashtagi – 5 zasad tworzenia skutecznych tagów*. [W]: *heuristic.pl* [online]. 2006-2020 [dostęp: 16.04.2020]. Dostępne w Internecie:

- <https://www.heuristic.pl/blog/e-commerce/Hashtagi-5-zasad-tworzenia-skutecznych-tagow;438.html>.
70. HEIMBACH-STEINSOVÁ, M. *Slovo „gender” provokuje*. [W]: *christnet.eu* [online]. 2019 [dostęp: 20.03.2020]. Dostępne w Internecie: http://www.christnet.eu/clanky/6249/slovo_gender_provokuje.url.
 71. HERMA, M. *Netykiet, czyli internetowy savoir-vivre*. [W]: *polityka.pl* [online]. 2016 [dostęp: 20.03.2020]. Dostępne w Internecie: <https://www.polityka.pl/tygodnikpolityka/ludzieistyle/1588023,1,netykieta-czyli-internetowy-savoir-vivre.read>.
 72. HERMANN, J. *Jak přidělit přístupy ke správě inzerce na Facebooku*. [W]: *jakubhermann.cz*. 2014 [dostęp: 03.04. 2020]. Dostępne w Internecie: <https://www.jakubherrmann.cz/blog/pridelit-pristupy-ke-sprave-inzerce-facebooku/>.
 73. HOLZMAN, O. *Life hacking je jednoznačným trendem dnešní doby*. [W]: *jablickar.cz* [online]. 2014 [dostęp: 20.03.2020]. Dostępne w Internecie: <https://jablickar.cz/life-hacking-je-jednoznacnym-trendem-dnesni-doby/>.
 74. HOŁOWNIA, SZ. *Wywiad Hołowni opublikowano w wersji sprzed autoryzacji*. [W]: *wprost.pl*. 2019 [dostęp: 03.05.2020]. Dostępne w Internecie: <https://www.wprost.pl/wybory-prezydenckie-2020/10301608/wywiad-holowni-opublikowano-w-wersji-sprzed-autoryzacji-nie-wstydze-sie-tego-na-kogo-glosowalem.html>.
 75. HORÁČEK, T. *Stíhaný podnikatel Horáček se dál zbavuje majetku*. [W]: *irozhlas.cz* [online]. 2019 [dostęp: 20.03.2020]. Dostępne w Internecie: https://www.irozhlas.cz/zpravy-domov/tomas-horacek-jiri-teryngel-sky-and-limited-katerina-rysova-hana-svobodova_1908230600_aje.
 76. *Hudební válka pokračuje*. [W]: *rapcity.cz* [online]. 2019 [dostęp: 20.03.2020]. Dostępne w Internecie: <http://www.rapcity.cz/hudebni-valka-pokracuje-hugo-toxxx-nahral-diss-na-lvcase-dope/>.
 77. HYLÁKOVÁ, V. *Mluvené slovo je trendy!* [W]: *city-dog.cz*. [online]. 2019 [dostęp: 01.05.2020]. Dostępne w Internecie: <https://city-dog.cz/post/nejlepsi-podcasty-2019/>.
 78. *Internetowe skróty, które powinieneś znać*. [W]: *edziadkowie.pl* [online]. 2020 [dostęp: 01.05.2020]. Dostępne w Internecie: <https://edziadkowie.pl/internetowe-skroty-ktore-powinienes-znac/>.

79. *Internetová jazyková příručka*. [W]: *prirucka.ujc.cas.cz* [online]. 2008-2020 [dostęp: 04.05.2020]. Dostępne w Internecie: <https://prirucka.ujc.cas.cz/?slovo=1%C3%ADdr>.
80. *Jak natočit úspěšné video na YouTube?* [W]: *markusfilm.cz* [online]. 2020 [dostęp: 05.05.2020]. Dostępne w Internecie: <https://www.markusfilm.com/cs/blog/jak-natocit-uspesne-video>.
81. *Jak ograniczyć zużycie paliwa. Ekojazda – Eco- driving – podstawowe zasady jazdy ekonomicznej*. [W]: *wlaczoszczedzanie.pl* [online]. [dostęp: 07.04. 2020]. Dostępne w Internecie: <https://wlaczoszczedzanie.pl/ekojazda/ekojazda-eco-driving/>.
82. *Jak zrozumieć internety? TGIF, IMO i inne angielskie skróty*. [W]: *etutor.pl* [online]. 2019 [dostęp: 16.04.2020]. Dostępne w Internecie: https://www.etutor.pl/blog/223/Jak_zrozumiec_internety_TGIF%2C_IMO_i_inne_angielskie_skroty.html.
83. *Jaka przyszłość Tygodnia Kultury Beskidzkiej?* [W]: *wiadomości.ox.pl* [online]. 2020 [dostęp: 16.04.2020]. Dostępne w Internecie: <https://wiadomosci.ox.pl/jaka-przyszlosc-tygodnia-kultury-beskidzkiej,63212>.
84. *Jaki wpływ na rozwój ma telefon dla dziecka?* [W]: *malyswiat.pl* [online]. 2018 [dostęp: 07.04. 2020]. Dostępne w Internecie: <https://malyswiat.pl/jaki-wplyw-na-rozwoj-ma-telefon-dla-dziecka/>.
85. *Jakie osoby tworzą mój zespół multidyscyplinarny?* [W]: *myday.eu.com*. [online]. 2016 [dostęp: 11.04.2020]. Dostępne w Internecie: <https://www.myday.eu.com/pl-pl/article/who-my-multidisciplinary-team/>.
86. JANIK, A. *Afera z rodzinnymi lotami: Marek Kuchciński rezygnuje z funkcji marszałka Sejmu!* [W]: *nowiny24.pl* [online]. 2019 [dostęp: 20.03.2020]. Dostępne w Internecie: <https://nowiny24.pl/afery-z-rodzinnymi-lotami-marek-kuchcinski-rezygnuje-z-funkcji-marszalka-sejmu/ar/c1-14336203>.
87. JEDLIŃSKI, K. *Google zakłada kampus nad Wisłą*. [W]: *pb.pl* [online]. 2014 [dostęp: 20.03.2020]. Dostępne w Internecie: <https://www.pb.pl/google-zaklada-kampus-nad-wisla-757940>.
88. JENCZEK, O. *8 wskazówek dotyczących tweetowania*. [W]: *sektor3-0.pl* [online]. 2019 [dostęp: 20.03.2020]. Dostępne w Internecie: <https://sektor3-0.pl/blog/8-wskazowek-dotyczacych-tweetowania/>.

89. *Jest coraz ostrzej! Doktor do polityka: „nie powiem nawet: pies cię jeb*!!”* [W]: *krknews.pl* [online]. 2018 [dostęp: 20.04. 2020]. Dostępne w Internecie: <https://krknews.pl/coraz-ostrzej-doktor-polityka-powiem-nawet-pies-cie-jeb/>.
90. JEŽKOVÁ, Z. *Co dělat, když se blíží deadline.* [W]: *beepm.cz* [online]. 2016 [dostęp 20.03.2020]. Dostęp:ne w Internecie: <http://beepm.cz/delat-kdyz-se-blizi-deadline/>.
91. KALICIŃSKA, J. *Co zrobić, gdy zapomnimy login lub hasło do konta bankowego?* [W]: *najlepszekonto.pl* [online]. 2017 [dostęp: 17.04. 2020]. Dostępne w Internecie: <https://www.najlepszekonto.pl/co-zrobic-gdy-zapomnimy-login-lub-haslo-do-konta-bankowego>.
92. KAMIŃSKI, J. *Nurowska o Bartoszewskim: Pożyteczny idiota!* [W]: *dorzeczy.pl* [online]. 2020 [dostęp: 20.03.2020]. Dostępne w Internecie: <https://www.dorzeczy.pl/kraj/125175/nurowska-o-bartoszewskim-pozyteczny-idiota.html>.
93. KAPSA, V. *Hvězdy barokní opery v Praze.* [W]: *casopisharmonie.cz* [online]. 2012 [dostęp: 03.04. 2020]. Dostępne w Internecie: <https://www.casopisharmonie.cz/rozhovory/hvezdy-barokni-opery-v-praze-aneb-kratke-pojednani-o-zpevacich-vituožite-a-byznysu-drive-a-dnes-v-nemz-bude-na-konec-udeleno-nekolik-rad-rediteli-divakum-i-dalsim-osobam.html>.
94. KARAS, M. *E-rower – coś dla Ciebie?* [W]: *lifestylecoaching.pl* [online]. 2018 [dostęp: 07.04. 2020]. Dostępne w Internecie: <http://lifestylecoaching.pl/e-rower-cos-dla-ciebie/>.
95. KARNOWSKI, M. *W sprawie nauczycieli III RP batoży samą siebie.* [W]: *wpolityce.pl* [online]. 2019 [dostęp: 07.04. 2020]. Dostępne w Internecie: <https://wpolityce.pl/polityka/442944-w-sprawie-nauczycieli-iii-rp-batozy-sama-siebie>.
96. KEKELY, R. *Jak je na tom bazénkový selfičkář Škromach? Už má práci?* [W]: *bleskove.cz* [online]. 2016 [dostęp: 20.03.2020]. Dostępne w Internecie: <https://www.bleskove.cz/politika/6072-jak-je-na-tom-bazenkovy-selfickar-skromach-uz-ma-praci>.
97. KIEDROWSKI, M. *Niech Ronaldo i Messi znajdą wam lekarstwo.* [W]: *sport.pl* [online]. 2020 [dostęp: 20.03.2020]. Dostępne w Internecie: <https://www.sport.pl/sport/7,173950,25802402,znacie-mema-o-hiszpanskiej-biolog-i-messiem-przy-firmach-farmaceutycznych.html>.

98. KILIÁN, K. *Android* [W]: *svetandroida.cz* [online]. 2018 [dostęp 20.03.2020]. Dostępne w Internecie: <https://www.svetandroida.cz/symboly-ve-stavovem-radku/>.
99. KLETKE, O. *Skuteczne tytułowanie treści – czyli o tym, dlaczego clickbaity działają i wciąż mają się świetnie*. [W]: *seogroup.pl* [online]. 2019 [dostęp: 20.03.2020]. Dostępne w Internecie: <https://www.seogroup.pl/skuteczne-titulowanie-tresci-clickbaity/>.
100. *Kluczowa rola team leaderów*. [W]: *pulshr.pl* [online]. 2019 [dostęp: 04.05. 2020]. Dostępne w Internecie: <https://www.pulshr.pl/zarzadzanie/kluczowa-rola-team-leaderow-ich-kompetencje-maja-wplyw-na-sukces-firmy,65661.html>.
101. KNÍŽKA, J. *Lidový slovník pro chalupáře*. [online]. 2019 [dostęp: 16. 04.2020]. Dostępne w Internecie: <http://lidovyslovník.cz/index.php?dotaz=gender>.
102. *Kobiocy Chillout w SPA*. [W]: *hotelcenturia.pl* [online]. [dostęp: 18.04.2020]. Dostępne w Internecie: https://hotelcenturia.pl/kobiocy_chillout_w_spa.
103. KOCHMAŃSKI, A. *Streamer*. [W]: *nowewyrazy.uw.edu.pl*. [online]. 2017 [dostęp: 20.03.2020]. Dostępne w Internecie: <http://nowewyrazy.uw.edu.pl/haslo/streamer.html>.
104. KOLOMAZNÍKOVÁ, N. *Ozdoba královen*. [W]: *fashionmagazin.cz* [online]. 2019 [dostęp: 20.03.2020]. Dostępne w Internecie: <https://www.fashionmagazin.cz/trendy-choker-modni-doplnek-a-talisman-v-jednom/>.
105. *Komórkomania*. [W]: *loxv.wroclaw.pl* [online]. 2019 [dostęp: 07.04. 2020]. Dostępne w Internecie: <https://loxv.wroclaw.pl/2019/12/15/komorkomania-19-12-2019/?lang=pl>.
106. KONOPNICKI, B. *Co to jest smartfon?* [W]: *komorkomat.pl* [online]. 2019 [dostęp: 20.03.2020]. Dostępne w Internecie: <https://komorkomat.pl/co-to-jest-smartfon/>.
107. KONSEK, J. *Łukasz Koszarek: Dalej musimy zapieprzać*. [W]: *sportowefakty.wp.pl* [online]. 2013 [dostęp: 20.04. 2020]. Dostępne w Internecie: <https://sportowefakty.wp.pl/koszykowka/360532/lukasz-koszarek-dalej-musimy-zapieprzac>.
108. KOŠŇAROVÁ, B. *Jak má vypadat správný businessman?* [W]: *euro.cz* [online]. 2019 [dostęp: 01.05.2020]. Dostępne w Internecie: <https://www.euro.cz/byznys/co-musi-splnovat-spravny-businessman-1441474>.

109. KOTLIŃSKI, D. *Blogosfera – czym jest? Jak wygląda w Polsce?* [W]: *adnext.pl* [online]. 2018 [dostęp: 07.04. 2020]. Dostępne w Internecie: <http://adnext.pl/onas/baza-wiedzy/blogosfera/>.
110. KOWALCZYK, D. *Ekologia a ekologizm*. [W]: *gość.pl* [online]. 2020 [dostęp: 20.04. 2020]. Dostępne w Internecie: <https://www.gosc.pl/doc/6095292.Ekologia-a-ekologizm>.
111. KRČMÁŘ, M. *11 tipů: Jak googlit jako profík*. [W]: *objevit.cz* [online]. 2014 [dostęp: 20.03.2020]. Dostępne w Internecie: <https://www.objevit.cz/11-tipu-jak-googlit-jako-profik-t54510>.
112. KŘÍŽKOVÁ, J. *Soumrak nakupování*. [W]: *idnes.cz* [online]. 2019 [dostęp: 20.03.2020]. Dostępne w Internecie: https://www.idnes.cz/onadnes/moda/swap-nakupy-vymena-trendy-slow-fashion-udrzitelna-moda.A191007_131728_modni-trendy_job.
113. KROMPOLC, T. *Dron v USA úspěšně doručil ledvinu k transplantaci*. [W]: *smartmania.cz* [online]. 2019 [dostęp: 03.04. 2020]. Dostępne w Internecie: <https://smartmania.cz/dron-v-usa-uspesne-dorucil-ledvinu-k-transplantaci-pripravuji-se-i-dalkove-lety/>.
114. KRÓL-ŁOZOWSKA, M. *Choker – biżuteria z historii*. [W]: *goldenmark.pl* [online]. 2018 [dostęp: 03.04. 2020]. Dostępne w Internecie: <https://goldenmark.com/pl/mysaver/choker-bizuteria-z-historia/>.
115. KRYWULT, N. *Sportowa bluza w roli głównej*. [W]: *blog.fitanu.com* [online]. 2018 [dostęp: 03.04. 2020]. Dostępne w Internecie: <https://blog.fitanu.com/sportowa-bluza-w-rol-i-glownej-jak-stworzyc-modny-kobiocy-outfit/>.
116. KRZYŻEWSKI, G. *Co oznacza „K+M+B 2020?”* [W]: *wprost.pl* [online]. 2020 [dostęp: 03.04. 2020]. Dostępne w Internecie: <https://www.wprost.pl/polityka/10286995/co-oznacza-kmb-2020-poslanka-ko-ma-na-to-polityczne-wytлумaczenie.html>
117. KUBIK, A. *Prezes PiS i internetowa hejterka „Emi*. [W]: *wyborcza.pl* [online]. 2019 [dostęp: 20.03.2020]. Dostępne w Internecie: <https://wyborcza.pl/7,75398,25153426,prezes-pis-i-hejterka-emi-wyborcza-ujawnia-korespondencje.html>.

118. KULIG, M. *Serialowy słownik: Co to jest spoiler?* [W]: *serialowy.pl* [online]. 2019 [dostęp: 07.04. 2020]. Dostępne w Internecie: <https://serialowy.pl/sownik/serialowy-sownik-co-to-jest-spoiler-10279/>
119. KUSION, M. *Autoplagiatioat naukowy – czym jest i jak go uniknąć?* [W]: *lookkreatywni.pl* [online]. 2018 [dostęp: 07.04. 2020]. Dostępne w Internecie: <https://lookkreatywni.pl/baza-wiedzy/autoplgiat-naukowy-czym-go-uniknac/>.
120. KWIATKOWAKI, M. *Korzenie, czyli wszyscy byliśmy kiedyś Wege.* [W]: *miastol.pl* [online]. 2016 [dostęp: 20.03.2020]. Dostępne w Internecie: <http://miastol.pl/wp-content/uploads/2014/01/Miasto-%C5%81-grudzien-2016-nr-19-31.pdf>.
121. LÁSKA, J. *Vybírámé 12 smartphonů s nejvýhodnějším poměrem ceny a výkonu.* [W]: *mobilmania.cz* [online]. 2019 [dostęp: 20.03.2020]. Dostępne w Internecie: <https://www.mobilmania.cz/clanky/nejvyhodnejši-smartphony/sc-3-a-1336618/default.aspx#part=1>.
122. LASKOWSKA, A. *Alkoreksja – co to jest, na czym polega, jakie są przyczyny i skutki, jak wygląda leczenie?* [W]: *wylecz.to* [online]. 2018 [dostęp: 07.04. 2020]. Dostępne w Internecie: <https://wylecz.to/uklad-nerwowy-i-psihiatria/alkoreksja/>.
123. LASOTOVÁ, M. *12 vět, kterými přivedete každého grafika k šílenství.* [W]: *lcnnewmedia.cz* [online]. 2018 [dostęp: 03.04. 2020]. Dostępne w Internecie: <https://www.lcnnewmedia.cz/dvanact-vet-kterymi-privedete-kazdeho-grafika-k-silenstvi/>.
124. LENIEK, A. *Dissowanie lub dissować.* [W]: *i-sownik.pl* [online]. 2011 [dostęp: 16.04.2020]. Dostępne w Internecie: <https://www.i-sownik.pl/11361,dissowanie-lub-dissowac/>.
125. LIPIAK, A. *Co to jest i jak zrobić smothie w domu?* [W]: *garneczki.pl* [online]. 2017 [dostęp: 16.04.2020]. Dostępne w Internecie: <https://www.garneczki.pl/blog/jak-zrobic-smoothie-w-domu/>.
126. LORE, E. *Nákupy a novinky.* [W]: *elizabethlore.cz* [online]. 2016 [dostęp: 20.03.2020]. Dostępne w Internecie: <http://www.elizabethlore.cz/2016/02/nakupy-novinky.html>.
127. LUDWIŃSKI, D. *Justyna Kowalczyk trenuje w Zakopanem.* [W]: *sportowefakty.pl* [online]. 2012 [dostęp: 07.04. 2020]. Dostępne w Internecie: <https://sportowefakty.wp.pl/biegi-narciarskie/308756/justyna-kowalczyk-trenuje-w-zakopanem>.

128. LUHOVÁ, S. *Když vás stokrát označí za módní revolucionářku, asi na tom něco bude.* [W]: *vice.com* [online]. 2018 [dostęp: 20.03.2020]. Dostępne w Internecie: <https://www.vice.com/cs/article/d7qxaz/kdyz-vas-stokrat-oznaci-za-modni-revolucionarku-asi-na-tom-neco-bude>.
129. ŁAWNICKI, T. *Na Facebooku śledzi ją 35 tys. osób.* [W]: *natemat.pl* [online]. 2017 [dostęp: 03.04. 2020]. Dostępne w Internecie: <https://natemat.pl/221115,tworzy-archiwum-propagandy-kim-jest-osoba-ktora-prowadzi-fanpejdz-tymczasem-w-wiadomosciach>.
130. *MAC rtěnky Mehr a Twig.* [W]: *cosmeticsandthings.com* [online]. 2019 [dostęp: 07.04.2020]. Dostępne w Internecie: <http://cosmeticsandthings.blogspot.com/2019/01/mac-rtenky-mehr-twig.html>.
131. MAJEWSKA, M. *Ciążoreksja (pregoreksja), czyli anoreksja w ciąży.* [W]: *poradnikzdrowie.pl* [online]. 2017 [dostęp: 07.04. 2020]. Dostępne w Internecie: <https://www.poradnikzdrowie.pl/ciaza-i-dziecko/przebieg-ciazy/ciazoreksja-pregoreksja-czyli-anoreksja-w-ciazy-objawy-anoreksji-u-cie-aa-JvEf-TuC9-NqFR.html>.
132. MALINOWSKI, M. *Nerd, nerdzić.* [W]: *obcyjezykpolski.pl* [online]. 2018 [dostęp: 16.04.2020]. Dostępne w Internecie: <https://obcyjezykpolski.pl/nerd-nerdzic/>.
133. MALINOWSKI, M. *O facebooku i fanpage'u.* [W]: *obcyjezykpolski.pl* [online]. 2019 [dostęp: 01.05.2020]. Dostępne w Internecie: <https://obcyjezykpolski.pl/o-facebooku-i-fanpageu/>.
134. *Małolat K2, Pomidor, przyznasz się do tego.* [W]: *rapnews.pl* [online]. 2020 [dostęp: 20.03.2020]. Dostępne w Internecie: <https://rapnews.pl/malolat-k2-pomidor-przyznasz-sie-do-tego-wyciagne-to-z-ciebie-video/>.
135. *Mały słownik selfie: na wakacje i resztę roku.* [W]: *tytowska.pl* [online]. 2016 [dostęp: 20.03.2020]. Dostępne w Internecie: <http://www.tytowska.pl/2016/07/may-sownik-selfiena-wakacje-i-reszte.html>.
136. MÁRA, P. *Dnešní učitel musí žákům klást otázky, které nejde vygooglovat.* [W]: *lupa.cz* [online]. 2013 [dostęp: 20.03.2020]. Dostępne w Internecie: <https://www.lupa.cz/clanky/petr-mara-dnesni-ucitel-musi-zakum-klast-otazky-ktore-nejde-vygooglovat/>.
137. MAROUŠKOVÁ, K. *Zapojte se do online výzvy.* [W]: *parkgolf.cz* [online]. 2020 [dostęp: 20.03.2020]. Dostępne w Internecie: <https://parkgolf.cz/challenge-s-park-golfem/>.

138. *Marsz Równości i kontrmanifestacja w Lublinie jednak się odbędą. Jest wyrok Sądu Apelacyjnego.* [W]: *prawo.gazetaprawna.pl* [online]. 2018 [dostęp: 07.04.2020]. Dostępne w Internecie: <https://prawo.gazetaprawna.pl/artykuly/1298889,lublin-sad-uchylil-zakaz-organizacji-marszu-rownosci-i-kontrmanifestacji.html>.
139. MARTINOVIČOVÁ, A. *Co je smoothie a 5 důvodů, proč ho pít.* [W]: *blendea.cz* [online]. 2017 [dostęp: 20.03.2020]. Dostępne w Internecie: <https://www.blendea.cz/co-je-smoothie/>.
140. *Masakryczny wypadek z udziałem autobusu.* [W]: *krakowwpigulce.pl* [online]. 2020 [dostęp: 20.04.2020]. Dostępne w Internecie: <https://krakowwpigulce.pl/2020/01/09/masakryczny-wypadek-z-udzialem-autobusu/>.
141. *Masny, kraszi, normik. Sprawdź, cz rozumiesz współczesnego nastolatka.* [W]: *papilot.pl* [online]. 2019 [dostęp: 16.04.2020]. Dostępne w Internecie: <https://www.papilot.pl/lifestyle/kultura/46775/masny-kraszi-normik-sprawdzczy-zrozumiesz-wspolczesnego-nastolatka>.
142. MATUSIAK, M. *Jak piszemy: layki czy lajki.* [W]: *ortograf.pl*. 2018 [dostęp: 20.03.2020]. Dostępne w Internecie: <https://www.ortograf.pl/watpliwosci-jezykowe/jak-piszemy-layki-czy-lajki>.
143. MAZUREK, M. *Przekroczysz i zginiesz czyli czym jest deadline.* [W]: *zuch.media* [online]. 2019 [dostęp: 2.05.2020]. Dostępne w Internecie: <https://zuch.media/przekroczysz-i-zginiesz-czyli-czym-jest-deadline/>.
144. *Miasteczko Wilanów ma antykawiarnię. Placisz za czas, kawa za darmo.* [W]: *warszawa.wyborcza.pl* [online]. 2015 [dostęp: 20.04.2020]. Dostępne w Internecie: <https://warszawa.wyborcza.pl/warszawa/1,34862,18324774,pierwsza-w-warszawie-antykawiarnia-placisz-za-czas-kawa-za.html>.
145. *Międzynarodowo spotkajmy się w Olsztynie!* [W]: *cogdziekiedy.olsztyn.pl* [online]. 2018 [dostęp: 20.03.2020]. Dostępne w Internecie: <http://cogdziekiedy.olsztyn.pl/inne/3863-wyjazdy-miedzymiastowe>.
146. MIŁEK, E. *Jak nie dać się wyrolować, kiedy chcesz wydać książkę.* [W]: *innpoland.pl* [online]. 2017 [dostęp: 20.03.2020]. Dostępne w Internecie: <https://innpoland.pl/blogi/ewamilek/137607,o-wojnach-autorow-z-wydawcami-czyli-jak-nie-dac-sie-wyrolowac-kiedy-chcesz-wydac-ksiazke>.

147. MIREK, J. *Teraz każdy może zamieścić na Facebooku post 3D*. [W]: *mobiletrends.pl* [online]. 2018 [dostęp: 20.03.2020]. Dostępne w Internecie: <https://www.mobiletrends.pl/teraz-kazdy-moze-zamiescic-na-facebooku-post-3d/>.
148. MOL, M. *Jak nosić dziny, które ovládnou letošní rok?* [W]: *zena.cz* [online]. 2020 [dostęp: 03.04. 2020]. Dostępne w Internecie: <https://www.zeny.cz/krasa-a-moda/moda/jak-nosit-dziny-ktere-ovladnou-letosni-rok-3-outfity-ktere-vas-inspiruji-6653.html>.
149. MORÁŇ, M. *Dobré rano s Jedničkou*. [W]: *ceskatelevize.cz* [online]. 2011 [dostęp: 20.03.2020]. Dostępne w Internecie: <https://www.ceskatelevize.cz/porady/10274470705-dobre-rano-s-jednickou/chat/1960-miroslav-moran/>.
150. MUSZYŃSKA, A. *Jak przygotować dobry scenariusz eventu?* [W]: *konferencje.pl* [online]. 2016 [dostęp: 03.04. 2020]. Dostępne w Internecie: <https://www.konferencje.pl/art/jak-przygotowac-dobry-scenariusz-eventu,876.html>.
151. *Na internetu, tam rádi hejtují, tam to schytávám. Ale na ulici mi lidé nenadávají, vysvětlil ministr Ťok, proc nemíni rezignovat*. [W]: *parlamentnilisty.cz* [online]. 2019 [dostęp: 20.03.2020]. Dostępne w Internecie: <https://www.parlamentnilisty.cz/arena/monitor/Na-internetu-tam-radi-hejtuji-tam-to-schytavam-Ale-na-ulici-mi-lide-nenadavaji-vysvetlil-ministr-Tok-proc-nemini-rezignovat-567386>.
152. *Największy problem z lobbíngiem? Brak przejrzystości*. [W]: *forbes.pl* [online]. 2013 [dostęp: 20.04. 2020]. Dostępne w Internecie: <https://www.forbes.pl/wiadomosci/najwiekszy-problem-z-lobbingiem-brak-przejrzystosci/5t8s1z5>.
153. NAUMIUK, M. *Co jest potrzebne, by być liderem w trudnych czasach?* [W]: *zmiana.edu.pl* [online]. 2020 [dostęp: 04.05. 2020]. Dostępne w Internecie: <https://zmiana.edu.pl/co-jest-potrzebne-by-byc-liderem-w-trudnych-czasach/>.
154. NIEDZIELA-STROBEL, A. *Twój wizerunek w pracy*. [W]: *natemat.pl* [online]. 2015 [dostęp: 01.05.2020]. Dostępne w Internecie: <https://natemat.pl/blogi/benefit/130857,twoj-wizerunek-w-pracy>.
155. NIEPEWNA, U. *Feedback – czym jest i dlaczego warto go zbierać*. [W]: *webankieta.pl* [online]. 2018 [dostęp: 20.03.2020]. Dostępne w Internecie: <https://www.webankieta.pl/blog/feedback/>.

156. NOVOTNÁ, L. *Hashtag: dobry sluha, ale zły pán*. [W]: *markething.cz* [online]. 2019 [dostęp: 17.04.2020]. Dostępne w Internecie: <http://markething.cz/hashtag-dobry-sluha-zly-pan>.
157. NOWAK-GOŚLAWSKI, A. *Słowo wstępu do najnowszego wydania gazety Nienieodpowiedzialni*. [W]: *nienieodpowiedzialni.pl* [online]. 2018 [dostęp: 20.04.2020]. Dostępne w Internecie: <https://nienieodpowiedzialni.pl/slowo-wstępu-do-najnowszego-wydania-gazety-nienieodpowiedzialni/>.
158. NOWICKA, A. *Ile „natury” jest w kosmetykach naturalnych? Czy naturalne znaczy ekologiczne?* [W]: *poradnikzdrowie.pl*. 2016 [dostęp: 03.04.2020]. Dostępne w Internecie: <https://www.poradnikzdrowie.pl/uroda/kosmetyki/ile-natury-jest-w-kosmetykach-naturalnych-czy-naturalne-znaczy-ekologi-aa-j2aX-BaQ1-wryp.html>.
159. *Obóz chilloutowy*. [W]: *poszukiwaczprzygod.pl* [online]. 2020 [dostęp 20.03.2020]. Dostępne w Internecie: <https://www.poszukiwaczprzygod.pl/obozy/przygodowestarsi/chillout.html>.
160. OKOPIEN, P. *Apple i Google wprowadzą protokół, który pozwoli na szybką weryfikację spotkań użytkowników smartfonów w związku z koronawirusem* [W]: *imagazine.pl* [online]. 2020 [dostęp 24.04.2020]. Dostępne w Internecie: <https://imagazine.pl/2020/04/14/apple-i-google-wprowadza-protokol-ktory-pozwoli-na-szybka-weryfikacje-spotkan-uzytownikow-smartfonow-w-zwiazku-z-koronawirusem/>.
161. *Online stream zdarma*. [W]: *sportprenosy.cz* [online]. 2020 [dostęp 20.03.2020]. Dostępne w Internecie: <https://www.sportprenosy.cz/sa57-online-stream-zdarma>.
162. ORŁOWSKI, M. *Facebook rozmawia z mediami o opłatach licencyjnych. Na początek za tytuły i zjawki materiałów*. [W]: *wyborcza.pl* [online]. 2019 [dostęp: 20.03.2020]. Dostępne w Internecie: <https://wyborcza.pl/7,156282,25080449,facebook-oferuje-serwisy-informacyjne-miliony-dolarow-rocznie.html>.
163. *Ostre słowa o prezydencie: to gimbaza!* [W]: *fakt.pl* [online]. 2015 [dostęp: 20.04.2020]. Dostępne w Internecie: <https://www.fakt.pl/wydarzenia/polityka/janusz-palikot-ostro-o-prezydencie-andrzej-dudzie-to-gimbaza/01rfx8m#slajd-1>.
164. *Parkour kroužek pro začátečníky*. [W]: *zohir.cz* [online]. 2020 [dostęp: 20.04.2020]. Dostępne w Internecie: <https://www.zohir.cz/parkour-treninky-pro-zacatecniky>.

165. PAVLÍK, V. *Let Motýlka životem i literaturou*. [W]: *nasregion.cz* [online]. 2019 [dostęp: 17.04.2020]. Dostępne w Internecie: <https://nasregion.cz/let-motyлька-zivotem-i-literaturou-svetovy-bestseller-je-pravdivy-jen-z-desetiny-138947/>.
166. *Photoshop*. [W]: *pl.glosbe.com* [online]. [dostęp: 20.03.2020]. Dostępne w Internecie: <https://pl.glosbe.com/pl/pl/Photoshop>.
167. PILAWSKI, P. *Fejsoholik*. [W]: *nowewyrazy.uw.edu.pl* [online]. 2017 [dostęp: 20.03.2020]. Dostępne w Internecie: <http://nowewyrazy.uw.edu.pl/haslo/fejsoholik.html>.
168. PILAWSKI, P. *Googlownica*. [W]: *nowewyrazy.uw.edu.pl*. 2017 [dostęp: 20.03.2020]. Dostępne w Internecie: <http://nowewyrazy.uw.edu.pl/haslo/googlownica.html>.
169. PILAWSKI, P. *Smombie*. [W]: *nowewyrazy.uw.edu.pl* [online]. 2017 [dostęp: 20.03.2020]. Dostępne w Internecie: <http://nowewyrazy.uw.edu.pl/haslo/smombie.html>.
170. *Podcasty co to takiego jest?* [W]: *marzeniwcele.pl* [online]. 2020 [dostęp: 01.05.2020]. Dostępne w Internecie: <http://www.marzeniwcele.pl/co-to-podcasty/>.
171. POLSKIE RADIO. *Rozmowa z Donaldem Tuskiem*. [W]: *polskieradio.pl* [online]. 2012 [dostęp: 20.04.2020]. Dostępne w Internecie: <https://www.polskieradio.pl/13/53/Artykul/620410,Rozmowa-z-Donaldem-Tuskiem>.
172. POLSKIE RADIO. *Wpadka Akademii przyznającej Oscary*. [W]: *polskieradio.pl* [online]. 2020 [dostęp: 20.04.2020]. Dostępne w Internecie: <https://www.polskieradio24.pl/5/1223/Artykul/2449261,Wpadka-Akademii-przyznajacej-Oscary-Opublikowala-tweet-ze-zwyciezcami>.
173. POPIOLEK, M. *Co to jest. newsletter?* [W]: *verseo.pl* [online]. 2019. [dostęp: 01.05.2020]. Dostępne w Internecie: <https://verseo.pl/co-to-jest-newsletter/>.
174. *Potřebujete ve své firmě leadera?*. [W]: *mar-ekon.cz* [online]. 2017 [dostęp: 04.05.2020]. Dostępne w Internecie: <http://mar-ekon.cz/potrebuje-ve-sve-firme-leadera/>.
175. POTUŽNÍKOVÁ, J. *SmartPhone Zombies: Nebezpeční pro sebe i okolí*. [W]: *zeny.cz* [online]. 2018 [dostęp: 20.03.2020]. Dostępne w Internecie: <https://www.zeny.cz/lifestyle/smartphone-zombies-nebezpecni-pro-sebe-i-okoli-patrite-mezi-ne-3327.html>.

176. PROKŠOVÁ, H. *O novém českém slovese lajkovat*. [W]: *nase-rec.ujc.cas.cz* [online]. 2012 [dostęp: 20.03.2020]. Dostępne w Internecie: <http://nase-rec.ujc.cas.cz/archiv.php?art=8243>.
177. *Propisowski portal z zaprzyjżnioną sondażownią broni Unii Europejskiej jak lwica*. [W]: *wolnosc24.pl*. 2019 [dostęp: 03.05.2020]. Dostępne w Internecie: <https://wolnosc24.pl/2019/12/28/propisowski-portal-z-zaprzyjżniona-sondazownia-broni-unii-europejskiej-jak-lwica-sondaz/>.
178. PRUSKI, M. *Wszystko co powinieneś wiedzieć o powerbankach*. [W]: *pruski.komorkomania.pl* [online]. [dostęp: 03.05.2020]. Dostępne w Internecie: <https://pruski.komorkomania.pl/33295.powerbank-co-to-jest>.
179. RADIO ESKA. *Ponad 10 milionów złotych rocznie wpływa na konto Friza!* [W]: *eska.pl* [online]. 2020 [dostęp: 07.04. 2020]. Dostępne w Internecie: <https://www.eska.pl/news/ponad-10-milionow-zlolych-rocznie-wplywa-na-konto-friza-co-youtuber-robi-z-pieniedzmi-aa-VPVN-3jq2-uQWZ.html>.
180. *Randomowo*. [W]: *pablik.pl* [online]. 2016 [dostęp: 20.03.2020]. Dostępne w Internecie: <https://www.pablik.pl/5307/randomowy>.
181. RATAJCZAK, M. *PiS sięga do kieszeni, tworzy nowy program*. [W]: *money.pl* [online]. 2019 [dostęp: 20.04. 2020]. Dostępne w Internecie: <https://www.money.pl/gospodarka/pis-siega-do-kieszeni-tworzy-nowy-program-nawet-25-tys-zl-dodatkov-dla-seniorow-6426171310020737a.html>.
182. *Recenze nejlepších powerbank*. [W]: *hardyn.cz* [online]. 2019 [dostęp: 20.04. 2020]. Dostępne w Internecie: <https://www.hardyn.cz/powerbanky-recenze/>.
183. RECMANOVÁ, A. *Pravidla netikety*. [W]: *medium.com* [online]. 2017 [dostęp: 20.03.2020]. Dostępne w Internecie: <https://medium.com/edtech-kisk/pravidla-netikety-ea92f7c3e58b>.
184. ROBAKIEWICZ, M. *Audyt enerfetyczny – co to jest i po co się go robi?* [W]: *murator-dom.pl* [online]. 2019 [dostęp: 07.04. 2020]. Dostępne w Internecie: <https://murator-dom.pl/remont-domu/termomodernizacja/chcesz-wykonac-docieplenie-domu-audyt-energetyczny-wskaze-jak-to-zrobic-aa-LYsk-tHeB-3ini.html>.
185. ROMAŃCZYK, J. *Final konkursu KOMÓRKOMANIA*. [W]: *sosnowiecki.pl* [online]. 2018 [dostęp: 07.04. 2020]. Dostępne w Internecie: <https://sosnowiecki.pl/i,final-konkursu-komorkomania,405147,825981.html>.

186. ROSŁON, S. *Brexit 2020: Wielka Brytania wyszła z UE*. [W]: *polskatimes.pl* [online]. 2020 [dostęp: 07.04. 2020]. Dostępne w Internecie: <https://polskatimes.pl/brexit-2020-wielka-brytania-wyszla-z-ue-jak-bedzie-wygladal-okres-przejsciowy-jakie-zmiany-od-1-lutego-co-to-oznacza-dla-polakow/ar/c1-14719776>.
187. *Rosyjska cybermafia czyściła konta Polaków*. [W]: *newsweek.pl* [online]. 2008 [dostęp: 07.04. 2020]. Dostępne w Internecie: <https://www.newsweek.pl/polska/rosyjska-cybermafia-czyscila-konta-polakow/nfjhbjp>.
188. *Rosządę robimy, czyli rotację*. [W]: *blogpilastra.pl* [online]. 2018 [dostęp: 07.04. 2020]. Dostępne w Internecie: <https://blogpilastra.wordpress.com/2018/01/24/roszade-robimy-czyli-rotacje/>.
189. RYBÁŘ, J. *Proč je Instagram nebezpečný (a proč ho mám rád)*. [W]: *fotoguru.cz* [online]. 2018 [dostęp: 03.04. 2020]. Dostępne w Internecie: <https://www.fotoguru.cz/instagram-a-fotografovani/>.
190. RYBIŃSKA, A. „Eurobiedota” się jednoczy, czyli co Berlin i Bruksela naprawdę myślą o trójmorzu oraz wizycie Trumpa w Warszawie. [W]: *wpolityce.pl* [online]. 2017 [dostęp: 07.04. 2020]. Dostępne w Internecie: <https://wpolityce.pl/polityka/347453-eurobiedota-sie-jednoczy-czyli-co-berlin-i-bruksela-naprawde-mysla-o-trojmorzu-oraz-wizycie-trumpa-w-warszawie>.
191. RYBIŃSKA, A. *Niebezpieczna bliskość?* [W]: *wpolityce.pl* [online]. 2017 [dostęp: 20.03.2020]. Dostępne w Internecie: <https://wpolityce.pl/swiat/337942-niebezpieczna-bliskosc-niemieccy-politycy-i-media-dziennikarz-ktory-twierdzi-ze-nie-zawaha-sie-skrytykowac-polityka-ktorego-od-dawna-zna-i-ceni-klamie?strona=2>.
192. RYBKA, M. *Vítězství nerdů: Jak i bez big businessu stvořili svou kulturu*. [W]: *pctuning.tyden.cz* [online]. 2017 [dostęp: 20.03.2020]. Dostępne w Internecie: <https://pctuning.tyden.cz/multimedia/hry-a-zabava/49857-vitezstvi-nerdu-jak-i-bez-big-businessu-stvorili-svou-kulturu>.
193. RYMSZA, A. *Kruger & Matu Live 2 – test taniego smartfonu do „slitfoci z rąsi”*. [W]: *dobreprogramy.pl* [online]. 2014. [dostęp: 20.03.2020]. Dostępne w Internecie: <https://www.dobreprogramy.pl/KrgerMatz-LIVE-2-test-taniego-smartfonu-do-slitfoci-z-rasi,Lab,58426.html>.

194. RYMSZA, N. *Smartfonizacja w Polsce – co oznacza i czym się przejawia?* [W]: *smartdeal.pl* [online]. 2014 [dostęp: 07.04. 2020]. Dostępne w Internecie: <http://smartdeal.pl/smartfonizacja-w-polsce>.
195. *Rząd proponuje: oprócz alkołestów alkoblokady.* [W]: *tvn24.pl* [online]. 2014 [dostęp: 07.04. 2020]. Dostępne w Internecie: <https://tvn24.pl/polska/rzad-proponuje-oprocz-alkolestow-alkoblokady-ra405592-3354240>.
196. SATTLER, R. *Staví bunkry, hromadí si potraviny.* [W]: *lidovky.cz* [online]. 2013 [dostęp: 20.03.2020]. Dostępne w Internecie: https://www.lidovky.cz/domov/preperi-se-chystaji-na-kolaps-spolecnosti.A170530_102830_In_domov_rsa.
197. SEDLÁČEK, V. *Které emoji jsou nejoblíbenější a proč je tak rádi používáme?* [W]: *czechcrunch.cz* [online]. 2019 [dostęp: 16.04.2020]. Dostępne w Internecie: <https://www.czechcrunch.cz/2019/10/ktere-emoji-jsou-nejoblibenejsi-a-proc-je-tak-radi-pouzivame-podivejte-se-jake-smajliky-si-posilame-nejcasteji/>.
198. SEDLÁK, J. *Jiří Olšanský, Oldřich Štěrba: Twitch je lepší než YouTube.* [W]: *lupa.cz* [online]. [dostęp: 16.04.2020]. Dostępne w Internecie: <https://www.lupa.cz/clanky/jiri-olsansky-oldrich-sterba-twitch-je-lepsi-nez-youtube-streamer-si-vydela-i-sto-tisic-mesicne/>.
199. SEGI, S. *Hudba ohně II: Slovní ohně.* [W]: *logrmagazin.cz* [online]. 2012-2015 [dostęp: 16.04.2020]. Dostępne w Internecie: <http://www.logrmagazin.cz/2011/01/25/hudba-ohne-ii-slovník-ohne/>.
200. *Sejm uchwalił zmiany w emeryturach. Kaczyński: największy przekręt ćwierćwiecza.* [W]: *tvn24bis.pl* [online]. 2013 [dostęp: 20.04. 2020]. Dostępne w Internecie: <https://tvn24bis.pl/wiadomosci-gospodarcze,71/sejm-uchwalil-zmiany-w-emeryturach-kaczynski-najwiekszy-przekret-cwiercwiecza,377402.html>.
201. SIERANT, A. *Homofobia: czym jest? Homofobia w Polsce.* [W]: *poradnikzdrowie.pl* [online]. 2018 [dostęp: 07.04. 2020]. Dostępne w Internecie: <https://www.poradnikzdrowie.pl/psychologia/rozwoj-osobisty/homofobia-czym-jest-homofobia-w-polsce-aa-NvP9-KmYA-a3CZ.html>.
202. SKAWIŃSKA, W. *Bajkoterapia, czyli dlaczego dzieci potrzebują opowieści.* [W]: *dziecisawazne.pl* [online]. 2014 [dostęp: 07.04. 2020]. Dostępne w Internecie: <https://dziecisawazne.pl/bajkoterapia-czyli-jak-opowiadac-bajki/>.

203. SLÁDEČEK, D. *Co dělat, když dostanete negativní feedback?* [W]: *jobfairs.eu* [online]. 2019 [dostęp: 20.03.2020]. Dostępne w Internecie: <https://www.jobfairs.eu/magazin/co-delat,-kdyz-dostanete-negativni-feedback>.
204. *Slang neologizmy, mowa potoczna.* [W]: *vasisdas.pl* [online]. 2003 [dostęp: 16. 04.2020]. Dostępne w Internecie: <http://vasisdas.pl/b.html>.
205. *Słownik diki* [W]: *diki.pl* [online]. 2009-2020 [dostęp: 04.05.2020]. Dostępne w Internecie: <https://www.diki.pl/slownik-angielskiego?q=stream>.
206. *Słownik ortograf. BFF* [W]: *ortograf.pl* [online]. 2016 [dostęp: 16. 04.2020]. Dostępne w Internecie: <https://www.ortograf.pl/slownik/bff>.
207. *Słownik ortograf. LOL.* [W]: *ortograf.pl* [online]. 2016 [dostęp: 16. 04.2020]. Dostępne w Internecie: <https://www.ortograf.pl/slownik/lol>.
208. *Słowo dnia na codzienne rozruszanie umysłu.* [W]: *slowodnia.pl* [online]. 2013 [dostęp: 16. 04.2020]. Dostępne w Internecie: <https://slowodnia.com/2013/02/14/xoxo/>.
209. SOBKOWIAK, M. *Supperresort Bieńkowskiej do podziału. Jej zastępca na ministra?* [W]: *tvp.info* [online]. 2014 [dostęp: 03.04. 2020]. Dostępne w Internecie: <https://www.tvp.info/16678801/informacje/polska/tvp-info-nieoficjalnie-supperresort-do-podzialu-zastepca-bienkowskiej-na-ministra/#!>.
210. SOCHŮRKOVÁ, M. *Analýza 777 milionů příspěvků odhaluje tipy pro vyšší engament.* [W]: *newsfeed.cz* [online]. 2019 [dostęp: 20.03.2020]. Dostępne w Internecie: <https://newsfeed.cz/analyza-777-milionu-prispevku-odhaluje-tipy-pro-vyssi-engagement/>.
211. SOŁOWIEJ, K. *Preppersi – jak przetrwać na zgliszczach cywilizacji?* [W]: *natemat.pl* [online]. 2013 [dostęp: 20.03.2020]. Dostępne w Internecie: <https://natemat.pl/79185,preppersi-z-orzechowki-przygotowujemy-sie-na-czarna-godzine-i-ciezkie-czasy>.
212. SOTONA, J. *Čeština už není cool.* [W]: *novinky.cz* [online]. 2017 [dostęp: 16. 04.2020]. Dostępne w Internecie: <https://www.novinky.cz/veda-skoly/clanek/cestina-uz-neni-cool-40045392>.
213. SRP, H. *Streamer nečekaně obdržel během svého vysílání jeden a půl milionu korun* [W]: *idnes.cz* [online]. [dostęp: 03.04. 2020]. Dostępne w Internecie: https://www.idnes.cz/hry/novinky/nejvetsi-donate-pro-streamera-hry.A190118_131443_bw-novinky_srp.

214. STALLMAN, R. *Android a wolność użytkowników*. [W]: *gnu.org* [online]. 2016 [dostęp: 03.04. 2020]. Dostępne w Internecie: <https://www.gnu.org/philosophy/android-and-users-freedom.pl.html>.
215. STASIŃSKI, M. *Brazylijski narkobandyta nr 1 złapany po 30 latach poszukiwań*. [W]: *wyborcza.pl* [online]. 2017 [dostęp: 07.04. 2020]. Dostępne w Internecie: <https://wyborcza.pl/7,75399,22041949,brazylijski-narkobandyta-nr-1-zlapany-po-30-latach-poszukiwan.html>.
216. STAWIKOWSKA, E. *Polak na Bałtykiem*. [W]: *trojmiasto.wyborcza.pl* [online]. 2015 [dostęp: 20.03.2020]. Dostępne w Internecie: <https://trojmiasto.wyborcza.pl/trojmiasto/1,35612,18385616,polak-nad-baltykiem-tylko-piwo-mogloby-byc-drozsze.html>.
217. STEINBACHOVÁ, K. *Co je friend zona?* [W]: *floowe.cz* [online]. 2020 [dostęp: 20.03.2020]. Dostępne w Internecie: <https://www.flowee.cz/clovek/1406-co-je-friend-zone-jeden-chce-lasku-druhemu-staci-pratelstvi-je-to-fer>.
218. STĘPIEŃ, E. *Perfekcyjne zdjęcia vs rzeczywistość. Prawda o fitzdjeciach*. [W]: *elle.pl* [online]. 2017 [dostęp: 07.04. 2020]. Dostępne w Internecie: <https://www.elle.pl/artykul/perfekcyjne-zdjecia-vs-rzeczywistosc-prawda-o-fit-zdjeciach-16>.
219. STOHNIJ, A. *ASG, czyli więcej niż paintball*. [W]: *bankier.pl* [online]. 2009 [dostęp: 20.04. 2020]. Dostępne w Internecie: <https://www.bankier.pl/wiadomosc/ASG-czyli-wiecej-niz-paintball-1963613.html>.
220. STOLARSKA, W. *Dron-karetka powstaje w Gdyni*. [W]: *nauka.trojmiasto.pl* [online]. 2017 [dostęp: 07.04. 2020]. Dostępne w Internecie: <https://nauka.trojmiasto.pl/Dron-karetka-powstaje-w-Gdyni-n119013.html>.
221. SUDO VÁ, K. *Založení firemního profilu na LinkedIn krok za krokem*. [W]: *vceliste.cz* [online]. 2019 [dostęp: 20.03.2020]. Dostępne w Internecie: <https://vceliste.cz/blog/zalozeni-firemniho-profilu-na-linkedin-krok-za-krokem/>.
222. SUKDOL, Š. *Může meme symbolizovat mezigenerační konflikt?* [W]: *markething.cz* [online]. 2019 [dostęp: 20.03.2020]. Dostępne w Internecie: <http://markething.cz/ok-boomer>.
223. SVOBODOVÁ, D. *Co si můžeme vygooglit?* [W]: *nase-rec.ujc.cas.cz* [online]. 2009 [dostęp: 20.03.2020]. Dostępne w Internecie: <http://nase-rec.ujc.cas.cz/archiv.php?art=8044>.

224. *Swatche 44 pomadek i konturówek*. [W]: *basia-blog.pl* [online]. 2018 [dostęp: 07.04. 2020]. Dostępne w Internecie: <https://www.basia-blog.pl/2018/03/swatche-pomadek-i-konturowek-nude-brudny-roz.html>.
225. SZASTAK, A. *SWAP – jesienne porządki*. [W]: *umcs.pl* [online]. 2019 [dostęp: 20.03.2020]. Dostępne w Internecie: <https://www.umcs.pl/pl/aktualnosci,34,swap-jesienne-porzadki-20-11-,83714.chtm>.
226. SZEWCZUK, M. *Harcerstwo siedzi na fejsie*. [W]: *natropie.zhp.pl* [online]. 2013 [dostęp: 20.03.2020]. Dostępne w Internecie: <https://natropie.zhp.pl/index.php/harcerstwo-siedzi-na-fejsie/>.
227. SZMIT, J. Słowacja: *Antyunijni marsz w Bratysławie*. [W]: *dziennikpolski24.pl* [online]. 2016 [dostęp: 03.04. 2020]. Dostępne w Internecie: <https://dziennikpolski24.pl/slowacja-antyunijny-marsz-w-bratyslawie-domagali-sie-referendum-ws-wyjscia-z-ue-video/ar/10338200>.
228. SZYBKA, M. *Fatalnie wyglądasz na zdjęciach? Zastosuj te triki*. [W]: *fakt.pl* [online]. 2018 [dostęp: 20.03.2020]. Dostępne w Internecie: <https://www.fakt.pl/kobieta/dobre-rady/jak-zrobic-idealne-selfie-triki-na-ladne-selfie/ryxyxej>.
229. *Świat widziany przez alkohol i narkotiki*. [W]: *zsmor.pl* [online]. 2017 [dostęp: 07.04. 2020]. Dostępne w Internecie: <https://www.zsmor.pl/nowosci/6840-swiat-widziany-przez-alkohol-i-narkotiki.html>.
230. ŚWIDERSKI, B. *Polak zagroził, że odłajkuje profil Schwarzeneggera*. [W]: *natemat.pl*. 2015 [dostęp: 20.03.2020]. Dostępne w Internecie: <https://natemat.pl/146855,polak-zagrozil-ze-odlajkuje-profil-schwarzeneggera-odpowiedz-terminatora-rozklada-na-loparki>.
231. TEOFILAK, W. *Czy warto założyć konto twórcy na instagramie?* [W]: *beeffective.pl* [online]. 2020 [dostęp: 20.03.2020]. Dostępne w Internecie: <https://www.beeffective.pl/czy-warto-zalozyc-konto-tworcy-na-instagramie/>.
232. TERLIKOWSKI, T. *Dewoptyzacja Kościoła*. [W]: *wiadomości.onet.pl* [online]. 2018 [dostęp: 07.04. 2020]. Dostępne w Internecie: <https://wiadomosci.onet.pl/religia/opinie/dewoptylizacja-kosciola/zwp0d9lhttps://wiadomosci.onet.pl/religia/opinie/dewoptylizacja-kosciola/zwp0d9l>.

233. TERPIAŁ, K. *Krzysztof Luft: Rządy PiS, czyli dom wariatów*. [W]: *wiadomo.co* [online]. 2017 [dostęp: 20.04. 2020]. Dostępne w Internecie: <https://wiadomo.co/krzysztof-luft-rzady-pis-czyli-dom-wariatow/>.
234. *Tisková konference vlády po jednání o opatření kvůli koronaviru* [W]: *novinky.cz* [online]. 2020 [dostęp: 03.05.2020]. Dostępne w Internecie: <https://www.novinky.cz/domaci/clanek/tiskova-konference-vlady-ke-koronaviru-40320021>.
235. TOMAŁA, L. *Badaczka o memach jako pasożytach umysłu tworzących kulturę*. [W]: *naukawpolsce.pap.pl* [online]. 2016 [dostęp: 20.03.2020]. Dostępne w Internecie: <http://naukawpolsce.pap.pl/aktualnosci/news%2C412279%2Cbadaczka-o-memach-jako-pasozytach-umyslu-tworzacych-kulture.html>.
236. TOMASZEWICZ, Z. „UwU” stało się nową emotikonką. [W]: *natemat.pl* [online]. 2020 [dostęp: 07.04. 2020]. Dostępne w Internecie: <https://natemat.pl/302197,co-oznacza-slowo-uwu-to-nowa-emotikonka-okreslajaca-cos-slodkiego>.
237. TRĘBACZ, D. *Kinoterapia*. [W]: *niepełnosprawni.pl* [online]. 2010 [dostęp: 07.04. 2020]. Dostępne w Internecie: <http://www.niepelnosprawni.pl/ledge/x/62984>.
238. TUMPACHOVÁ, K. *S láskou testováno na vlastních dětech*. [W]: *mimiconcept.cz* [online]. 2016 [dostęp: 20.03.2020]. Dostępne w Internecie: <https://www.mimiconcept.cz/o-nas>.
239. *Tymczasowy profil zaufany – już jest!* [W]: *eluban.pl* [online]. 2020 [dostęp: 03.04. 2020]. Dostępne w Internecie: <https://www.eluban.pl/wiadomosci/24447,tymczasowy-profil-zaufany-juz-jest>.
240. TYNIEC, M. *Jakby co, to mam też konto na Instagramie*. [W]: *xouted.com* [online]. 2015 [dostęp: 03.04. 2020]. Dostępne w Internecie: <https://xouted.com/2015/10/jakby-co-to-mam-tez-konto-na-instagramie/>.
241. UKRAIŃSKI, Sz. *Ryan Socash – słynny amerykański bloger w Przemysłu*. [W]: *rzyszow.tvp.pl* [online]. 2019 [dostęp: 20.04. 2020]. Dostępne w Internecie: <https://rzyszow.tvp.pl/44928948/ryan-socash-slynnny-amerykanski-bloger-w-przemyslu>.

242. *Ústav pro jazyk český*. [W]: *ujc.cas.cz*. [online]. [dostęp: 20.03.2020]. Dostępne w Internecie: <http://www.ujc.cas.cz/jazykova-poradna/zajimave-dotazy/index.html?page=1>.
243. VACULÍK, P. *Bliží se konec „clickbait” náhledných obrázků na Youtube?* [W]: *dotekmanie.cz* [online]. 2018 [dostęp: 20.03.2020]. Dostępne w Internecie: <https://dotekomanie.cz/2018/07/clickbait-youtube/>.
244. VAŠKŮ, J. *Jak napsat newsletter, který splní vaše cíle*. [W]: *vceliste.cz* [online]. 2019 [dostęp: 01.05.2020]. Dostępne w Internecie: <https://vceliste.cz/blog/jak-napsat-newsletter-ktery-splni-vase-cile/>.
245. VAVŘAČOVÁ, A. *Pro lajky, modré virtuální lichotky, vše!* [W]: *radynacestu.cz* [online]. 2019 [dostęp: 20.03.2020]. Dostępne w Internecie: <https://www.radynacestu.cz/magazin/pro-lajky-modre-virtualni-lichotky-vse-nekteri-turiste-v-thajsku-klidne-zaplati-i-za-rozhaneni-holubu/>.
246. VESELÝ, K. *Deska týdne*. [W]: *wave.rozhlas.cz* [online]. 2019 [dostęp: 20.03.2020]. Dostępne w Internecie: <https://wave.rozhlas.cz/deska-tydne-big-day-od-chance-rappera-je-festivalem-criinge-8034821>.
247. *Vše o registraci uživatele*. [W]: *prekvapeni.kafe.cz* [online]. 2018 [dostęp: 16.04.2020]. Dostępne w Internecie: <https://prekvapeni.kafe.cz/dotazy/vse-o-registraci-uzivatele.html>.
248. *Vzestup Skywalkera: Skrnutí jsme všechny potenciální spoilery k devátým Stars Wars*. [W]: *filmozrouti.cz* [online]. 2019 [dostęp: 20.03.2020]. Dostępne w Internecie: <https://filmozrouti.cz/clanek/2019091200-vzestup-skywalkera-shrnutí-jsme-vsechny-potencialni-spoilery-k-devatym-star-wars/>.
249. WALDRON, J. *3 sposoby, dzięki którym zaczniesz vlogować*. [W]: *getresponse.pl* [online]. 2016 [dostęp: 20.03.2020]. Dostępne w Internecie: <https://www.getresponse.pl/blog/3-sposoby-dzieki-ktorym-zaczniesz-vlogowac-juz-dzis>.
250. WAŁACH, B. *Za klasztornymi murami czyli antysylwester w Tyńcu*. [W]: *deon.pl* [online]. 2010 [dostęp: 03.04. 2020]. Dostępne w Internecie: <https://deon.pl/inteligentne-zycie/styl-zycia/za-klasztornymi-murami-czyli-antysylwester-w-tyncu,76038>.
251. WIENCIS, A. *Marka i brand – czym się różnią?* [W]: *dobocom.pl* [online]. 2017 [dostęp: 04.05. 2020]. Dostępne w Internecie: <https://dobocom.pl/blog/marka-i-brand-czym-sie-roznia>.

252. WIERZCHOŁOWSKI, G. *Prywatyzator III RP uderza w Polskę. Kim jest Janusz Lewandowski?* [W]: *niezależna.pl* [online]. 2017 [dostęp: 20.04. 2020]. Dostępne w Internecie: <https://niezależna.pl/210279-prywatyzator-iii-rp-uderza-w-polske-kim-jest-janusz-lewandowski>.
253. *Wikipedystka/ Wikipedysta poszukiwany!* [W]: *sztetl.pl* [online]. 2019 [dostęp: 07.04. 2020]. Dostępne w Internecie: <https://sztetl.org.pl/en/towns/w/18-warsaw/120-news/183646-wikipedystka/wikipedysta-poszukiwany%21>.
254. WŁODARSKI, A. *Czy ekostrefy mają sens?* [W]: *wyborcza.pl* [online]. 2015 [dostęp: 07.04.2020]. Dostępne w Internecie: https://wyborcza.pl/duzyformat/1,127290,18036181,Czy_ekostrefy_maja_sens_.html.
255. WŁODARSKI, A. *Czy ekostrefy mają sens?* [W]: *wyborcza.pl*. 2015 [dostęp: 03.04. 2020]. Dostępne w Internecie: https://wyborcza.pl/duzyformat/1,127290,18036181,Czy_ekostrefy_maja_sens_.html.
256. WŁODARSKI, A. *Dlaczego Facebook tak mocno uzależnia?* [W]: *wyborcza.pl* [online]. 2013 [dostęp: 20.03.2020]. Dostępne w Internecie: https://wyborcza.pl/1,155287,14530468,Dlaczego_Facebook_tak_mocno_uzaleznia_.html.
257. WOJCIECHOWSKA, J. *7 trendów w social mediach.* [W]: *sky-rocket.pl* [online]. 2020 [dostęp: 17.04.2020]. Dostępne w Internecie: <http://sky-rocket.pl/social-media/7-trendow-w-social-media-na-2020/>.
258. WYDRYCH-STRZELECKA, E. *Pierwszy VLOG z Lanzarote* [W]: *elizawydrych.pl* [online]. 2013 [dostęp: 20.03.2020]. Dostępne w Internecie: <https://elizawydrych.pl/pierwszy-vlog-z-lanzarote/>.
259. *Zaczatuj z ING.* [W]: *ing.pl* [online]. 2017 [dostęp: 20.03.2020]. Dostępne w Internecie: https://www.ing.pl/aktualnosci?news_id=1102205-zaczatuj-z-ing.
260. *Zaczęło się od dowcipu, a żartem się skończyło. Dzień w 60 sekund* [W]: *katowice.wyborcza.pl* [online]. 2012 [dostęp: 20.04. 2020]. Dostępne w Internecie: https://katowice.wyborcza.pl/katowice/1,35063,11608271,Zaczelo_sie_od_dowcipu__a_zalem_sie_skonczylo__Dzien.html.
261. ZASADZKA, B. *Superfoods – przyszłość czy moda.* [W]: *dnb.pl* [online]. 2018 [dostęp: 03.04. 2020]. Dostępne w Internecie: <https://www.dnb.pl/pl/komentarze-ekspertow/art86,superfoods-przyszlosc-czy-moda.html>.

262. Ziemkiewicz: *Jesteśmy głęboko w... ciemnym lesie, gdzie wszyscy się na nas wypięli i uznali za irracjonalnych idiotów*. [W]: *dorzeczy.pl* [online]. 2017 [dostęp: 20.04. 2020]. Dostępne w Internecie: <https://dorzeczy.pl/kraj/23968/ziemkiewicz-jestesmy-gleboko-w-ciemnym-lesie-gdzie-wszyscy-sie-na-nas-wypieli-i-uznali-za-irracjonalnych-idiotow.html>.
263. Ziemkiewicz: *Tusk zawsze był cwaniakiem, który stwarzał pozory*. [W]: *dorzeczy.pl* [online]. 2019 [dostęp: 20.04. 2020]. Dostępne w Internecie: <https://dorzeczy.pl/kraj/121278/ziemkiewicz-tusk-zawsze-był-cwaniakiem-ktory-stwarzal-pozory.html>.
264. ZIÓLKOWSKA, K. *Zimny ręcznik i częsta kąpiel!* [W]: *haloursynow.pl* [online]. 2015 [dostęp 20.03.2020]. Dostępne w Internecie: <https://www.haloursynow.pl/artykuly/zimny-recznik-i-czesta-kapiel-czyli-co-robimy-by-u,4285.htm>.
265. ZLÁMALOVÁ, J. *Meetup - snadna cesta, jak poznat nové přátele*. [W]: *appliste.cz* [online]. 2016 [dostęp: 03.04. 2020]. Dostępne w Internecie: <https://www.appliste.cz/meetup-snadna-cesta-jak-poznat-nove-pratele/>.
266. ZUBIK, M. *MPO donosi do prokuratury na krajową izbę odwoławczą*. [W]: *komunikaty.pl* [online]. 2014 [dostęp: 07.04. 2020]. dostępne w Internecie: http://www.komunikaty.pl/komunikaty/1,80849,15328180,mpo_donosi_do_prokuratury_na_krajowa_izbe_odwolawcza.html.
267. ŻULCZYK, J. *Sieciowe odkrycie 2009 roku? Demotywatory*. [W]: *wiadomości.dziennik.pl* [online]. 2009 [dostęp: 07.04. 2020]. Dostępne w Internecie: <https://wiadomosci.dziennik.pl/wydarzenia/artykuly/105698,sieciowe-odkrycie-2009-roku-demotywatory.html>.

LISTA SKRÓTÓW

ang.	angielski
czes.	czeski
dosł.	dosłownie
gr.	grecki
itd.	i tak dalej
itp.	i tym podobne
łac.	łaciński
m.in.	między innymi
niem.	niemiecki
np.	na przykład
obrażl.	obraźliwie
pogard.	pogardliwie
pol.	polski
pot.	potocznie
ros.	rosyjski
środ.	środowisko
tw.	tak zwany
wym.	wymowa

ZAŁĄCZNIK

Indeks słów

Internacjonalizmy w leksyce

PL	CZ	ANG
Android	Android	Android
audyt	audit	audit
bestseller	bestseller	bestseller
brand	brand	brand
briefing	briefing/brífing/brífink	briefing
challenge	challenge	challenge
chillout	chillout	chillout
choker	choker	choker
clickbait	clickbait	clickbait
cringe/krindž	cringe	cringe
czat/chat	chat	chat
deadline	deadline	deadline
diss	diss	diss
donejt	donate	donate
dron	dron	dron
emoji	emoji	emoji
event	event	event

Facebook	Facebook	Facebook
fanpage/fanpejdž	fanpage	fanpage
feedback	feedback	feedback
fejk/fake	fejk/fake	fake
friendzona	friendzone/friend zóna	friendzone
gender	gender	gender
gadget/gadžet	gadget	gadget
Google	Google	Google
hashtag	hashtag	hashtag
hate/hejt	hate/hejt	hate
image	image	image
Instagram	Instagram	Instagram
koment	komentář	comment
lajk/like	lajk/like	like
lider/leader	lídr/leader	leader
lifehack	lifehack	lifehack
login	login	login
meetup	meetup	meetup
mem	meme	mem
must be	must be	must be
nerd	nerd	nerdy
netykieta	netiketa	netiquette
newsletter	newsletter	newsletter
outfit	outfit	outfit
parkour	parkour	parkour

Photoshop	Photoshop	Photoshop
podcast	podcast	podcast
post	post	post
powerbank	powerbank	power bank
prank	prank	prank
preppers	preppers	preppers
profil	profil	profile
random	random	random
selfie	selfie	self-portrait
Smartfon	Smartfon	Smartfon
smombie	smombie	smombie
smoothie	smoothie	smoothie
spoiler/spojler	spoiler	spoiler
stream	stream	stream
swap	swap	swap
swatch	swatch	swatch
tweet	tweet	tweet
vlog	vlog	vlog

Internacjonalizmy w słowotwórstwie

Formanty prefiksalne:

Antyizraelizm

Antykawiarnia

Antysylwester

Antyterrorka

Antyunijny
Dewojtyzacja
Kontrdemonstracja
Kontrekspertyza
Propisowski
Superfood, superjedzenie
Superresort

Formanty sufiksalne:

Bloger
Demotywator
Ekologizm
Emitent
Hejterada
Lobbing
Monitoring
Prywatyzator
Rolkostrada
Smartfonizacja
Surfista
Tabletyzacja
Wikipedysta
Youtuber

Złożenia z pierwszym członem obcym:

Alkoblokada
Alkogogle
Alkoreksja
Autoplgiat
Bioatak
Blogosfera
Cybermafia

Dron-karetka
Ekoenergia
Ekojazda
Ekostrefa
Emotikonka
E-rower
Eurobiedota
Eurosondaż
Fitbloggerka
Gejoślub
Homofobia
Narkobandyta
Narkogoogle

Złożenia z drugim członem obcym

Bajkoterapia
Ciężoreksja
Kinoterapia
Komórkomania
Książkomat

Złożenia z jednym członem niesamodzielnym

Autoplgiat
Brexit
Butoholik
Multidyscyplinarny
Siecioholik
Toitoigate
Turboliberal
Tuskoland

Tendencja do demokratyzacji

Cwaniak

Dom wariatów

Fajny

Gimbaza

Idiota

Je**ł

Kretyn

Ku**a

Kurdupel

Masakryczny

Seksfera

Socjal

Wariat

Wycygańić

Zapieprzać

Tendencja do ekonomiczności – akronimy

3M

4U

AFAIK

AFK

ASAP

ATSD

B4

BB

BD

BFF

BTW

CU

F2F

IDK
Iks D, XD
ILY
IMO
KC
KK
LOL
NMZC
NQ
NVM
PLS
PZDR
SPX
THY
W8
XOXO
YOLO
ZW

Adnotacja

Autor pracy: Bc. Monika Michejdová

Wydział: Wydział filozoficzny

Katedra: Katedra slawistyki – Sekcja Filologii Polskiej

Temat pracy: Tendencje rozwojowe we współczesnej polszczyźnie

Promotor: doc. PhDr. Ivana Dobrotová, Ph.D.

Liczba znaków: 135 697

Liczba załączników: 1

Liczba wykorzystanej literatury: 313

Streszczenie: Niniejsza praca magisterska poświęcona jest zagadnieniu tendencji rozwojowych współczesnej polszczyzny. Celem pracy magisterskiej jest zaprezentowanie i przeanalizowanie tendencji rozwojowych we współczesnej polszczyźnie. W części teoretycznej zajmuję się rozwojem języka, podziałem tendencji rozwojowych, internacjonalizacją, tendencją do demokratyzacji oraz tendencją do ekonomiczności. Część praktyczna obejmuje analizę konkretnych przykładów internacjonalizmów leksykalnych, słowotwórczych, tendencji do demokratyzacji oraz akronimów językowych.

Słowa kluczowe: tendencje rozwojowe, internacjonalizacja, demokratyzacja, ekonomizacja, język polski, język czeski.

Annotation

Name and surname: Monika Michejdová

Department: Department of Slavic Studies – Section of Polish Studies

Name of thesis: Developmental tendencies in contemporary polish language

Supervisor: doc. PhDr. Ivana Dobrotová, Ph.D.

Number of characters: 135 697

Number of appendices: 1

Number of words cited: 313

Abstract: The master thesis is devoted to the subject of tendencies in contemporary polish language. Its main purpose is to present developmental tendencies in contemporary polish language. The theoretical part presents development of language, the division of developmental tendencies, especially thesis deals with comprehension of terms such as internationalization, democratization and tendencies to abbreviate. The practical part includes the analysis of specific examples of tendency to internationalization, democratization and language acronyms.

Key words: developmental tendencies, intellectualization, democratization, tendencies to abbreviate, Polish, Czech language.